

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2
โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

สารนิพนธ์
ของ
ศุภรา สรรพกิจ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา
พฤษภาคม 2551

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2
โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

สารนิพนธ์
ของ
ศุภรา สรรพกิจ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา

พฤษภาคม 2551

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2
โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

บทคัดย่อ
ของ
ศุภรา สรรพกิจ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา
พฤษภาคม 2551

ศุภรา สรรพกิจ. (2551). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ : รองศาสตราจารย์เวรณี กรีทอง

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี โดยจำแนกปัจจัยที่ศึกษาเป็น 3 ด้าน คือ ปัจจัยด้านส่วนตัว ได้แก่ เพศ ระดับชั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และบุคลิกภาพ ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครอง และการเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของผู้ปกครอง ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ได้แก่ การเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของครู และการเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของเพื่อน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ปีการศึกษา 2550 จำนวน 151 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามการเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันและการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัย พบว่า:-

1. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 3 ปัจจัย ได้แก่ ระดับชั้น : ประถมศึกษาปีที่ 4 (X_4) การเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของครู (X_{20}) และการเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของเพื่อน (X_{21}) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 1 ปัจจัย ได้แก่ การเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของผู้ปกครอง (X_{19})

2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 1 ปัจจัย ได้แก่ ระดับชั้น : ประถมศึกษาปีที่ 5 (X_5)

3. ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 16 ปัจจัย ได้แก่ เพศ : ชาย (x_1) เพศ : หญิง (x_2) อายุของนักเรียน (x_3) ระดับชั้น : ประถมศึกษาปีที่ 6 (X_6) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_7) รายได้ต่อเดือนของผู้ปกครอง (X_8) ระดับการศึกษาของบิดา : ต่ำกว่าปริญญาตรี (X_9) ระดับการศึกษาของบิดา : ปริญญาตรี (X_{10}) ระดับการศึกษาของบิดา : สูงกว่าปริญญาตรี (X_{11}) ระดับการศึกษาของมารดา : ต่ำกว่าปริญญาตรี (X_{12})

ระดับการศึกษาของมารดา : ปริญญาตรี (X_{13}) ระดับการศึกษาของมารดา : สูงกว่าปริญญาตรี (X_{14})อาชีพของผู้ปกครอง : รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ (X_{15}) อาชีพของผู้ปกครอง : ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว (X_{16})อาชีพของผู้ปกครอง : รับจ้าง (X_{17}) และบุคลิกภาพของนักเรียน (X_{18})

4. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 2 ปัจจัย โดยเรียงลำดับจากปัจจัยที่มีอิทธิพลมากที่สุดไปหาปัจจัยที่มีอิทธิพลน้อยที่สุด ได้แก่ การเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของเพื่อน (X_{21}) การเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของครู (X_{20}) โดยปัจจัยทั้ง 2 ปัจจัยนี้ สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ได้ร้อยละ 21.90

5. สมการพยากรณ์การให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี มีดังนี้

5.1 สมการพยากรณ์การให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ในรูปของคะแนนดิบ ได้แก่

$$\hat{Y} = 2.201 + .256X_{21} + .166X_{20}$$

5.2 สมการพยากรณ์การให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้แก่

$$Z = .326X_{21} + .217X_{20}$$

FACTORS AFFECTING ON MORAL REASONING OF THE SECOND LEVEL-PRIMARY
EDUCATION GRADES 4-6 STUDENTS AT WATPHASUKMANEEJUK SCHOOL,
PAKKRED DISTRICT, NONTHABURI PROVINCE

AN ABSTRACT
BY
SUPARA SANPAKIJ

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education Degree in Educational Psychology
at Srinakharinwirot University
May 2008

SUPARA SANPAKIJ. (2008). *Factors Affecting on Moral Reasoning of the Second level-primary education grades 4-6 Students at Watphasukmaneejuk School, Pakkred District, Nonthaburi Province*. Master thesis, M.Ed. (Educational Psychology). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor: Assoc. Prof. Waythanee Greethong

The purposes of this research were to study the factors affecting on Moral Reasoning of the Second level-primary education grades 4-6 Students at Watphasukmaneejuk School, Pakkred District, Nonthaburi Province. The factors were divided into 3 dimensions, first of them was personal factor : gender, educational level , learning achievement and personality, second of them was family factor: family expenses, guardian's education background and imitation moral reasoning from guardian and third of them was learning environmental factor : imitation moral reasoning from teacher and imitation moral reasoning from peer groups.

The samples of 151 were the second level-primary education grades 4-6 Students at Watphasukmaneejuk School, Pakkred District, Nonthaburi Province. The instrument was questionnaires of Moral Reasoning of the second Level-Primary Education Grades 4-6 Students at Watphasukmaneejuk School, Pakkred District, Nonthaburi Province. The data was analyzed by the Pearson Product Moment Correlation Coefficient and Stepwise Multiple Regression Analysis.

The results were as follows :-

1. There were significantly positive correlation among moral reasoning of the second level-primary education grades 4-6 students at Watphasukmaneejuk School, Pakkred District, Nonthaburi Province and 3 factors; prathom sukka IX (x_4), imitation moral reasoning from teacher (x_{20}), imitation moral reasoning from peer groups (x_{21}), at .01 level and 1 factor; imitation moral reasoning from guardian (x_{19}) at .05 level.

2. There were significantly negative correlation among moral reasoning of the second level-primary education grades 4-6 students at Watphasukmaneejuk School, Pakkred District, Nonthaburi Province and 1 factor; prathom sukka X (x_5), at .05 level.

3. There were no significantly correlation among moral reasoning of the second level-primary education grades 4-6 students at Watphasukmaneejuk School,

Pakkred District, Nonthaburi Province and 16 factors; male (x_1), female (x_2), age (x_3), prathom sukka XI (x_6), learning achievement (x_7), monthly guardian income (x_8), father's education background : under graduate (x_9), father's education background : graduate (x_{10}), father's education background : post graduate (x_{11}), mother's education background : under graduate (x_{12}), mother's education background : graduate (x_{13}), mother's education background : post graduate (x_{14}), guardian occupation on government officer or non-government officer (x_{15}), guardian occupation on merchant or business (x_{16}), guardian occupation on employees (x_{17}) and personality (x_{18}) at .01 level.

4. There were significantly 4 factors affecting on moral reasoning of the second level-primary education grades 4-6 students at Watphasukmaneejuk School, Pakkred District, Nonthaburi Province, at .01 level ranking from the most affecter to the least affecter were imitation moral reasoning from peer groups (x_{21}), imitation moral reasoning from teacher (x_{20})

5. The significantly predicted equation of moral reasoning of the second level-primary education grades 4-6 students at Watphasukmaneejuk School, Pakkred District, Nonthaburi Province, level were as follows :-

5.1 In terms of raw scores were :

$$\hat{Y} = 2.201 + .256X_{21} + .166X_{20}$$

5.2 In terms of standard scores were :

$$Z = .326X_{21} + .217X_{20}$$

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบ
ได้พิจารณาสารนิพนธ์เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัด
ผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ของ ศุภรา สรรพกิจ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา ของมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

.....
(รองศาสตราจารย์ เวชณี กรีทอง)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....
(รองศาสตราจารย์ เวชณี กรีทอง)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ เวชณี กรีทอง)

..... กรรมการสอบสารนิพนธ์
(อาจารย์ วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา)

..... กรรมการสอบสารนิพนธ์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรรณรัตน์ พลอยเลื่อมแสง)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. งามอาจ นัยพัฒน์)
วันที่ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2551

ประกาศคุณประการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจากรองศาสตราจารย์เวชนี กรีทอง อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ อาจารย์ วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา กรรมการควบคุมสารนิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรณรัตน์ พลอยเลื่อมแสง กรรมการที่ได้รับแต่งตั้งเพิ่มเติมในการสอบปากเปล่า ปริญาานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษา ให้แนวคิด ข้อเสนอแนะ ตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ อันเป็นประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ด้วย ความกรุณา จนกระทั่งสารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วง เรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พาสณา จุฬรัตน์ และอาจารย์ วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา ที่กรุณาให้คำแนะนำและเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจ เครื่องมือในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ในภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษาทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้และประสบการณ์แก่ผู้วิจัย

ขอกราบขอบพระคุณท่านผู้อำนวยการโรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร นายนรากร ไหลหลัง ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล รวมทั้งให้คำแนะนำในการทำงาน

ขอขอบคุณนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อคุณแม่ พล.อ.ต.ศุภฤกษ์ สรรพกิจ นางพันธุ์มาลี สรรพกิจ นายอนุสรณ์ นิमितประทุม ที่ให้การสนับสนุน ส่งเสริม ให้กำลังใจและช่วยเหลือในทุกๆด้านมาโดยตลอด ขอขอบคุณเพื่อนทุกคนที่มีส่วนร่วมในงานวิจัย คุณค่าของสารนิพนธ์ฉบับนี้ขอมอบเป็นเครื่องบูชา พระคุณคุณพ่อ คุณแม่ ผู้มีพระคุณทุกท่านที่เป็นแรงบันดาลใจให้กับชีวิตผู้วิจัยเสมอมา ตลอดจนบูรพาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิทยาการ ความรู้ให้กับผู้วิจัยตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงปัจจุบัน

ศุภรา สรรพกิจ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	3
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	3
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า.....	8
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า.....	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม.....	10
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม.....	10
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม.....	16
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	19
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	19
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	19
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร.....	36
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	37
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	37
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	38
วิธีการสร้างเครื่องมือ.....	39
การหาคุณภาพเครื่องมือ.....	46
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	47
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	48

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	50
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	50
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
5 บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	59
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	59
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า.....	59
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	59
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	60
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	60
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
อภิปรายผลของการศึกษาค้นคว้า.....	62
ข้อเสนอแนะ.....	69
บรรณานุกรม.....	71
ภาคผนวก.....	78
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์.....	79
ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	83
ภาคผนวก ค คุณภาพเครื่องมือ.....	102
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	107

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงเหตุผลเชิงจริยธรรม 6 ชั้น แบ่งเป็น 3 ระดับในทฤษฎีพัฒนาการจริยธรรมของ โคลเบอร์ก.....	14
2 แสดงจำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามชั้นปี และเพศ.....	38
3 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไป จำแนกตามเพศ ระดับชั้น ระดับการศึกษา ของผู้ปกครองและ อาชีพของผู้ปกครอง	51
4 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน การให้เหตุผลเชิงจริยธรรม	53
5 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของปัจจัยที่ที่เกี่ยวข้องกับการให้เหตุผล เชิงจริยธรรม.....	54
6 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม.....	55
7 แสดงผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่สามารถพยากรณ์การให้เหตุผลเชิงจริยธรรม.....	56
8 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามบุคลิกภาพ.....	103
9 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามการเลียนแบบการให้ เหตุผลเชิงจริยธรรมของผู้ปกครอง.....	104
10 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามการเลียนแบบการให้ เหตุผลเชิงจริยธรรมของครู.....	104
11 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามการเลียนแบบการให้ เหตุผลเชิงจริยธรรมของเพื่อน.....	105
12 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามการให้เหตุผล เชิงจริยธรรม.....	106

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

สถานการณ์และสภาพบ้านเมืองของประเทศไทยในปัจจุบันเป็นสิ่งที่ชี้ให้เห็นว่า การที่ประเทศมุ่งความเจริญทางเทคโนโลยีอย่างรวดเร็วโดยขาดความสมดุลกับการพัฒนาทางจิตใจ และคุณธรรม ก่อให้เกิดปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของคนในประเทศจำนวนมาก (ทิสนา แคมมณี. 2546 : 2) ดังจะเห็นได้จากปัญหาความขัดแย้ง โดยการยกพวกตีกันในหมู่นักเรียน ปัญหา ยาเสพติด การแก่งแย่งแข่งขันกันเพื่อให้ได้มาซึ่งเงินและความหรูหราฟุ่มเฟือย ทันสมัย ปัญหาแหล่งเสื่อมโทรม มลภาวะ รวมทั้งปัญหาสุขภาพ ทั้งทางกายและทางจิต เหล่านี้ล้วนเป็นปัญหาที่เป็นผลพวงของการพัฒนาทางวัตถุอย่างขาดสมดุลกับการพัฒนาทางด้านจิตใจทั้งสิ้น ซึ่งปัญหาเหล่านี้สะท้อนให้เห็นถึงความเสื่อมโทรมของสังคม ซึ่งท่านพุทธทาส (2517 : 28-115) เรียกว่า “เป็นภาวะจิตทรามในอารยธรรมแผนใหม่” ภาวะเหล่านี้ได้ค่อยๆ ก่อตัวและเพิ่มความรุนแรงมากขึ้นเรื่อยๆ ดังนั้นคนไทยทั้งหลายจึงควรจะมาช่วยกันแก้ไขปัญหอย่างจริงจัง เพื่อความสงบสุขของชีวิตและการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป

จริยธรรมเป็นปัจจัยทางสังคมที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อความสงบสุขของสังคม เพราะหากบุคคลในสังคมขาดสิ่งนี้ก็จะเกิดปัญหาทางสังคมรูปแบบต่างๆ มากมาย มีแนวทางหนึ่งที่จะลดปัญหาของสังคมลงได้คือ ต้องมีการพัฒนาจริยธรรมให้ฝังลึกเป็นค่านิยมอยู่ในลักษณะนิสัยและจิตใจของบุคคล (จารุวรรณ ทองวิเศษ. 2546 : 1) ดวงเดือน พันธุมนาวิ (2527 : 11-17) กล่าวว่า ปัจจุบันการปลูกฝังจริยธรรมแก่เยาวชนยังไม่ได้ผล ไม่ได้เกิดพฤติกรรมเชิงจริยธรรมในตัวผู้เรียน เพราะการปลูกฝังจริยธรรมโดยใช้วิธีการฝึกให้เด็กใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมในการตัดสินใจเลือกปฏิบัติและการสอนให้เด็กรู้จักคิดว่าคุณธรรมต่างๆ มีคุณค่าต่อผู้ประพฤตินั้นเป็นประโยชน์ต่อสังคมอย่างไร แม้จะมีการพูดถึงการสอนให้เด็กคิดเป็นทำเป็นมานานแล้ว แต่การปฏิบัติยังไม่มีการสอนวิธีการคิดให้เด็กนำไปใช้เมื่อเผชิญสถานการณ์ที่ต้องตัดสินใจ วิธีการปลูกฝังจิตลักษณะด้วยการบอกเล่า การสั่งให้ปฏิบัติ และการสาธิตให้เด็กดูนั้น ไม่สามารถทำให้เด็กมีจิตลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ได้ เพราะวิธีการปลูกฝังเหล่านี้จะทำให้เด็กเกิดความรู้เพียงแต่นำไปเป็นเกณฑ์ในการยกย่องหรือกล่าวโทษบุคคลอื่นเท่านั้น แต่เด็กไม่ได้นำความรู้เหล่านี้ไปปรับปรุงพฤติกรรมของตนเองเลย (อัปดุลการ์ สาเมาะ. 2540 : 8) ตามทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์กนั้น ได้เสนอแนะว่า จริยธรรมที่สำคัญที่สุดในตัวมนุษย์คือ การให้เหตุผลเชิงจริยธรรม เพราะเหตุผลเชิงจริยธรรมเป็นจิตลักษณะที่สำคัญต่อการแสดงพฤติกรรมมากที่สุด และการจะส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาเหตุผลเชิงจริยธรรมสามารถทำได้หลายวิธี เช่น การให้ความรู้และวิธีการฝึกฝนให้สามารถใช้หลักเหตุผลเชิงจริยธรรมในขั้นสูงขึ้น (ดวงเดือน พันธุมนาวิ. 2522 : 45-52 ; อ้างอิงจาก Kohlberg. 1976 : 83-132) เหตุผลทางจริยธรรมเป็นเหตุผลที่บุคคลใช้ในการตัดสินใจหรือเบื้องหลัง

การตัดสินใจที่จะกระทำพฤติกรรมต่าง ๆ ซึ่งการพัฒนาจริยธรรมโดยวิธีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมนี้เป็นวิธีการหนึ่งที่ครูสามารถนำมาใช้กับผู้เรียน เพราะเป็นวิธีที่สอดคล้องกับธรรมชาติพื้นฐานจริยธรรมของผู้เรียนคือ เป็นการวางรากฐานอยู่บนวุฒิภาวะการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของผู้เรียนมากที่สุด

ในทฤษฎีจริยธรรมแทบทุกทฤษฎี จะมีข้อพาดพิงถึงประสบการณ์ทางสังคมว่าเป็นต้นเหตุของการเริ่มต้น และการเปลี่ยนแปลงจริยธรรมของบุคคลที่สำคัญยิ่ง ถ้าบุคคลได้รับประสบการณ์ทางสังคมที่คล้ายคลึงกัน เช่น อยู่ในกลุ่มคนฐานะเดียวกัน หรือได้รับการอบรมเลี้ยงดูมาคล้าย ๆ กัน บุคคลเหล่านี้ก็อาจมีจริยธรรมที่คล้ายคลึงกันได้ นอกจากนั้นคนที่ได้รับประสบการณ์ที่คล้ายคลึงกัน แต่มีความสามารถที่จะรับรู้และเข้าใจประสบการณ์นั้นไม่เท่าเทียมกัน ผลกระทบที่เกิดจากประสบการณ์ทางสังคมเดียวกันย่อมจะแตกต่างกัน คนที่มีเพศต่างกันหรือฐานะต่างกัน อาจเป็นสาเหตุให้ได้รับประสบการณ์ทางสังคมที่แตกต่างกันไป ซึ่งอาจมีผลต่อการพัฒนาจริยธรรมของบุคคลเหล่านั้นด้วย (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2524 : 9) ในการพัฒนาเด็กและเยาวชนให้โตขึ้นเป็นทรัพยากรที่มีคุณภาพได้นั้น ย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ ได้แก่ ครอบครัว คือ การอบรมและเลี้ยงดูของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง (ทิพวรรณ ลิ้มสุชนิรันดร์. 2535 : 2) โรงเรียน โดยการอบรมสั่งสอนของครู ซึ่งครูจะเป็นผู้ให้การอบรมด้านจริยธรรม และเป็นแบบอย่างที่ดีที่จะทำให้เด็กพร้อมที่จะเชื่อฟังและถือเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติ (ดวงเดือน ศาสตรภักดิ์. 2526 : 8) และปัจจัยที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน รวมทั้งอิทธิพลจากสภาพแวดล้อมในโรงเรียนต่าง ๆ ในสังคมด้วย เพราะการเรียนรู้ของเด็กส่วนมากเกิดจากการเลียนแบบหรือจำลองแบบที่เด็กได้ยืมจากการพูดหรือการกระทำของผู้อื่น (ทิพวรรณ ลิ้มสุชนิรันดร์. 2535 : 2)

จากการที่ผู้วิจัยได้ทำงานใกล้บริเวณผาสุกมณีจักรมาเป็นเวลา 3 ปี ได้สังเกตเห็นเด็กบางกลุ่มไม่ทำตามกฎของโรงเรียน ออกมาซื้อขนมนอกโรงเรียนกันเป็นประจำ ไม่รักษาความสะอาด ทิ้งขยะไม่เป็นที่เป็นทาง และจากการสำรวจปัญหาเบื้องต้นโดยการสอบถามครูผู้สอนและผู้ปกครองของเด็กในช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี จำนวน 10 คน พบว่า เด็กส่วนใหญ่มีปัญหาด้านจริยธรรม เช่น ไม่เชื่อฟังครู ทิ้งขยะไม่เป็นที่เป็นทาง คู้ในเวลาเรียน ลอกการบ้านเพื่อน ไม่ทำตามกฎของโรงเรียน ขาดความรับผิดชอบ เมื่อว่ากล่าวตักเตือนก็มักจะไม่ยอมรับว่าเป็นความผิดของตน

ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ทำการสำรวจปัญหาเบื้องต้น โดยได้สอบถามเด็กในช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี จำนวน 316 คน โดยใช้แบบสอบถามปลายเปิดสอบถามเกี่ยวกับปัญหาของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โดยถามว่า

ข้อแรก นักเรียนพบปัญหาใดบ้างในห้องเรียนของตนเอง คำตอบที่ได้คือ การพูดคำหยาบ จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 38.92 การแกล้งเพื่อน จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 25.32 การไม่ช่วยเพื่อนทำเวร จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 21.52 การพูดโกหก จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 9.81

ข้อที่สอง นักเรียนคิดว่าปัญหาดังกล่าวเกิดจากสาเหตุอะไร คำตอบที่ได้คือ การพูดคำหยาบ เนื่องจาก ความเคยชิน โมโห ติดจากผู้อื่น การแกล้งเพื่อน เนื่องจาก ถูกเพื่อนแกล้งก่อน ความพอใจ ไม่ได้คิดก่อนทำ การไม่ช่วยเพื่อนทำเวร เนื่องจาก ลืม ชี้เกี่ยจ ไม่มีเวลา การพูดโกหก เนื่องจาก กลัวถูกลงโทษ โมโห เคยชิน

จากการสำรวจปัญหาเบื้องต้นสรุปให้เห็นได้ว่า นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักรน่าจะมีปัญหาด้านการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ ซึ่งดวงเดือน พันธุมนาวินและเพ็ญแข ประจวบจันทึก (2520 : 5) ได้กล่าวว่า การให้เหตุผลเชิงจริยธรรมมีความสัมพันธ์กับพัฒนาการทางจริยธรรมของบุคคลนั้น โดยเฉพาะพัฒนาการทางสติปัญญาและอารมณ์ รวมไปถึงการแสดงออกของพฤติกรรมต่างๆ ด้วย ซึ่งสอดคล้องกับสุมาลี ภูมาลา (2547 : 2) ที่ได้กล่าวว่าคนที่มีจริยธรรมสูงจะมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมอันแสดงถึงความมีจริยธรรมสูงมากกว่าผู้ที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ

จริยธรรมเป็นความรู้สึกรับผิดชอบ ชั่วดี เป็นมาตรฐานความประพฤติของคนในสังคม และเป็นสิ่งที่สังคมให้ความสนใจมากที่สุด เพราะพฤติกรรมเท่านั้นที่จะส่งผลต่อสังคมและสภาพแวดล้อม สังคมจะสงบสุขได้ถ้าบุคคลทุกคนมีพฤติกรรมที่ดี ละเว้นความชั่ว (ดวงเดือน พันธุมนาวินและเพ็ญแข ประจวบจันทึก. 2520 : 52-53) ดังนั้นการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมจึงเป็นสิ่งสำคัญที่แสดงให้เห็นถึงระดับจริยธรรมของบุคคล ด้วยเหตุนี้จึงควรปลูกฝังความเป็นพลเมืองที่ดี คือเป็นผู้มีจริยธรรมสูงให้เกิดในประชากรส่วนใหญ่ ถ้าประชากรมีความเป็นพลเมืองดีแล้ว จะสามารถเอื้อต่อการพัฒนาประเทศได้อย่างเต็มที่ (ดวงเดือน พันธุมนาวินและเพ็ญแข ประจวบจันทึก. 2520 : 1)

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียนกับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี
2. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่ส่งผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี
3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์การให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

ความสำคัญในการวิจัย

ผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ สามารถใช้เป็นข้อมูลในเรื่องของการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี สำหรับผู้ที่เกี่ยวข้อง

ได้แก่ พ่อแม่ ครู ผู้ปกครอง เพื่อนำไปประกอบการวางนโยบายในการส่งเสริมและแก้ไขการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของเด็กให้ดียิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี จำนวน 304 คน เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 94 คน เป็นนักเรียนชาย 46 คน และนักเรียนหญิง 48 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 101 คน เป็นนักเรียนชาย 58 คน และนักเรียนหญิง 43 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 109 คน เป็นนักเรียนชาย 53 คน และนักเรียนหญิง 56 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ปีการศึกษา 2550 จำนวน 151 คน เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 47 คน เป็นนักเรียนชาย 23 คน และนักเรียนหญิง 24 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 50 คน เป็นนักเรียนชาย 29 คน และนักเรียนหญิง 21 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 54 คน เป็นนักเรียนชาย 26 คน และนักเรียนหญิง 28 คน ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 (Yamane, 1970 : 80-81) ที่ได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากประชากรโดยใช้ชั้นปีและเพศเป็นชั้น (Strata)

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ แบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่
 - 1.1 ปัจจัยด้านส่วนตัว ได้แก่
 - 1.1.1 เพศ
 - 1.1.2 ระดับชั้นเรียน
 - 1.1.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 1.1.4 บุคลิกภาพ
 - 1.2 ปัจจัยด้านครอบครัว
 - 1.2.1 ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว
 - 1.2.2 ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง
 - 1.2.3 อาชีพของผู้ปกครอง
 - 1.2.4 การเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของผู้ปกครอง

1.3 ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน

1.3.1 การเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของครู

1.3.2 การเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของเพื่อน

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ การให้เหตุผลเชิงจริยธรรม

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การให้เหตุผลเชิงจริยธรรม หมายถึง ความสามารถในการคิดหาเหตุผลเพื่อเลือกที่จะกระทำหรือไม่กระทำพฤติกรรมบางอย่างใดอย่างหนึ่งให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่กำหนดให้ โดยยึดหลักการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์ก 6 ชั้น ดังนี้

ชั้นที่ 1 ชั้นหลบหลีกการลงโทษ หมายถึง เหตุผลที่นักเรียนระบุในการเลือกที่จะกระทำหรือไม่กระทำพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่ง โดยการใช้การให้รางวัลและการลงโทษเป็นเครื่องตัดสินใจว่าการกระทำนั้นดีหรือเลว ควรกระทำหรือไม่ควรกระทำถ้าได้รับการลงโทษ

ชั้นที่ 2 ชั้นแสวงหารางวัล หมายถึง เหตุผลที่นักเรียนระบุในการเลือกที่จะกระทำหรือไม่กระทำพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่ง โดยความพอใจของตนเองเป็นหลักในการตัดสินใจกระทำ และต้องการได้รับรางวัลจากผู้อื่น

ชั้นที่ 3 ชั้นทำตามผู้อื่นเห็นชอบ หมายถึง เหตุผลที่นักเรียนระบุในการเลือกที่จะกระทำหรือไม่กระทำพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่งโดยตัดสินใจจากการพิจารณาว่าอะไรเป็นสิ่งที่คนดีควรกระทำหรือเป็นสิ่งที่คนในสังคมส่วนใหญ่ปฏิบัติเช่นนั้นเพื่อให้เป็นที่ชอบพอของกลุ่ม

ชั้นที่ 4 ชั้นทำตามหน้าที่และระเบียบของสังคม หมายถึง เหตุผลที่นักเรียนระบุในการเลือกที่จะกระทำหรือไม่กระทำพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่ง โดยพิจารณาจากสิทธิและหน้าที่ของตนในฐานะที่เป็นสมาชิกของสังคม ที่จะต้องรักษากฎระเบียบและกฎหมายของสังคมร่วมกัน

ชั้นที่ 5 ชั้นทำตามคำมั่นสัญญา หมายถึง เหตุผลที่นักเรียนระบุในการเลือกที่จะกระทำหรือไม่กระทำพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่ง โดยพิจารณาจากข้อตกลงหรือสัญญาที่ให้ไว้กับผู้อื่น ไม่พยายามลิดลอนสิทธิของผู้อื่น เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว มีความเคารพตนเองด้วย

ชั้นที่ 6 ชั้นยึดอุดมคติ หมายถึง เหตุผลที่นักเรียนระบุในการเลือกที่จะกระทำหรือไม่กระทำพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่ง โดยพิจารณาตามความรู้สึกผิดชอบชั่วดีของตน ยึดเอาความคิดเห็นที่เป็นสากลของผู้ที่เจริญแล้ว มีสายตาหรือความคิดที่กว้างไกลกว่ากลุ่มสังคมที่ตนเป็นสมาชิกอยู่ บุคคลประเภทนี้มีอุดมคติและคุณธรรมประจำใจ ยึดถือหิริ ความละอายแก่ใจตนเองในการกระทำชั่ว และมีโอตตปปะ คือความเกรงกลัวต่อบาป เพราะมีความเชื่อในหลักสากลที่ว่าความเลวนั้นจะทำให้จิตใจต่ำลง

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม หมายถึง สิ่งที่มีผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 ปัจจัยด้านส่วนตัว ได้แก่

2.1.1 เพศ ได้แก่ เพศหญิงและชาย

2.1.2 ระดับชั้น ได้แก่

2.2.1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

2.2.2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

2.2.3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2.1.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลการเรียนเฉลี่ยสะสมของทุกวิชา (Grade Point Average) นับตั้งแต่เริ่มเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

2.1.4 บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะเฉพาะของนักเรียนที่สะท้อนถึงความรู้สึกนึกคิดและพฤติกรรมการแสดงออกเพื่อตอบสนองสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง ซึ่งทำให้มีเอกลักษณ์เฉพาะของตัวเอง บุคลิกภาพในการวิจัยครั้งนี้แบ่งตามแบบสำรวจการกระทำกิจกรรมของเจนกินส์ (Jenkins Activity Survey) ซึ่งจำแนกเป็น 2 แบบ คือ

2.1.4.1 ลักษณะบุคลิกภาพแบบเอ เป็นลักษณะบุคลิกภาพของคนที่รักความก้าวหน้า พินฝ่าอุปสรรค โกรธง่าย ทำงานให้ประสบผลสำเร็จ ทำงานด้วยความรวดเร็ว ไม่ชอบการรอคอย

2.1.4.2 ลักษณะบุคลิกภาพแบบบี เป็นลักษณะบุคลิกภาพของคนที่ค่อนข้างเฉื่อยชา จิตใจเยือกเย็น ทำงานไปเรื่อยๆ ไม่หวังผลสำเร็จในการทำงาน ไม่ชอบพินฝ่าอุปสรรคต่างๆ อดทนรอคอยได้

2.2 ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่

2.2.1 ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว หมายถึง ระดับสถานภาพทางครอบครัวของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นรายได้ประจำเดือนของบิดา มารดารวมกัน หรือเป็นรายได้ของผู้ปกครองที่ดูแลนักเรียนอยู่

2.2.2 ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง ได้แก่

2.2.2.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี

2.2.2.2 ปริญญาตรี

2.2.2.3 สูงกว่าปริญญาตรี

2.2.3 อาชีพของผู้ปกครอง ได้แก่

2.2.3.1 รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ

2.2.3.2 คำขาย/ธุรกิจส่วนตัว

2.2.3.3 รับจ้าง

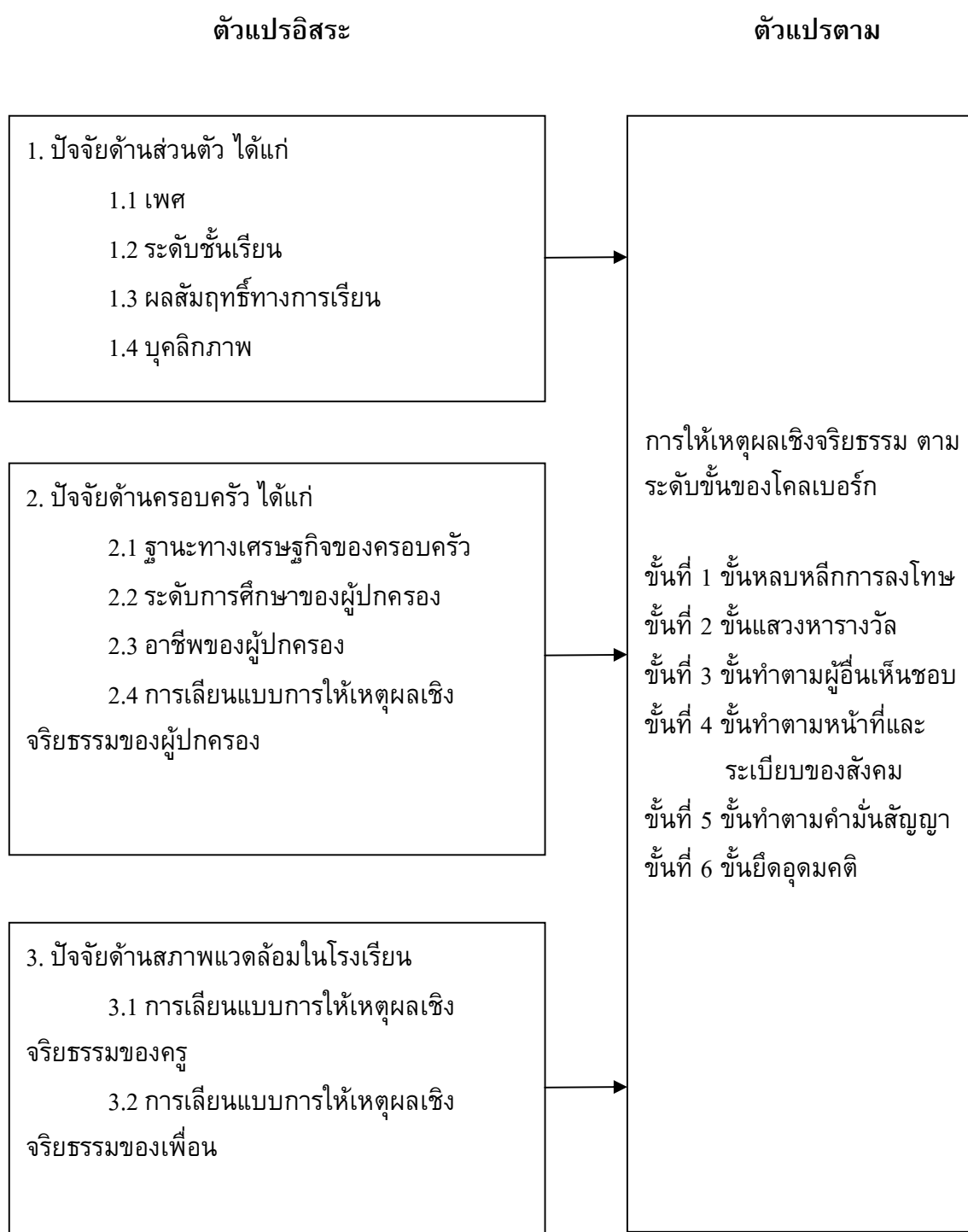
2.2.4 การเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของผู้ปกครอง หมายถึง การที่เด็กได้รับเอาพฤติกรรมการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของผู้ปกครองมาเป็นแบบอย่างในการคิดหาเหตุผลเพื่อเลือกที่จะกระทำหรือไม่กระทำพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่กำหนดให้

2.3 ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ได้แก่

2.3.1 การเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของครู หมายถึง การที่เด็กได้รับเอาพฤติกรรมการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของครูเป็นแบบอย่างในการคิดหาเหตุผลเพื่อเลือกที่จะกระทำหรือไม่กระทำพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่กำหนดให้

2.3.2 การเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของเพื่อน หมายถึง การที่เด็กได้รับเอาพฤติกรรมการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของเพื่อนมาเป็นแบบอย่างในการคิดหาเหตุผลเพื่อเลือกที่จะกระทำหรือไม่กระทำพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่กำหนดให้

กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า

การให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี เกิดจากปัจจัย 3 ด้านคือ ปัจจัยด้านส่วนตัว ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้นเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน บุคลิกภาพ ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง การเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของผู้ปกครอง ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ได้แก่ การเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของครู การเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของเพื่อน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงขอตั้งสมมติฐานดังนี้

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. ปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว ด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน มีความสัมพันธ์กับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

2. ปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว ด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ส่งผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม
 - 1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม
 - 1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม
 - 2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม
 - 2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม

1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม

1.1.1 ความหมายของจริยธรรม

ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้คำจำกัดความของคำว่า “จริยธรรม” ในลักษณะต่างๆ กันไว้ดังนี้ ดวงเดือน พันธุมนาวินและเพ็ญแข ประจวบจันทน์ (2520 : 3) ได้ให้ความหมายของจริยธรรมไว้ว่า เป็นลักษณะทางสังคมหลายลักษณะของมนุษย์ และมีขอบเขตรวมถึงพฤติกรรมทางสังคมประเภทต่างๆ โดยลักษณะและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรมจะมีคุณสมบัติประเภทใดประเภทหนึ่งในสองประเภท คือ เป็นพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่สังคมนิยมชอบให้การสนับสนุน และผู้กระทำส่วนมากเกิดความพอใจว่า การกระทำนั้นเป็นสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสม ส่วนอีกประเภทหนึ่ง คือ ลักษณะทางสังคมไม่ต้องการให้มีอยู่ในสมาชิกในสังคม เป็นการกระทำที่สังคมลงโทษหรือพยายามกำจัด และผู้กระทำพฤติกรรมนั้นส่วนมากรู้สึกว่าเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้องและไม่สมควร ดังนั้นผู้มีจริยธรรมสูง คือ ผู้ที่มีลักษณะและพฤติกรรมประเภทแรกมาก ประเภทหลังน้อย

พจนานุกรมฉบับบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2543 (ราชบัณฑิตยสถาน. 2543 : 135) ได้ให้ความหมายของจริยธรรมในฐานะเป็นคำนามไว้ว่า หมายถึง ธรรมที่เป็นข้อประพฤติปฏิบัติ ศีลธรรมหรือกฎศีลธรรม

พระราชวรมณี (ประยูรค์ ปยุตโต. 2530 : 10) ได้ให้ความหมายของจริยธรรมไว้ว่า จริยธรรม หมายถึง สิ่งที่ทำได้ในทางวินัยจนเกิดความเคยชินขึ้นมา มีพลังใจ มีความตั้งใจแน่วแน่ มีความประทับใจ เรื่องจริยธรรมต้องอาศัยปัญญา ปัญญาอันเกิดจากความศรัทธาเชื่อถือผู้อื่นไปก่อนก็ได้ ในบางครั้งจริยธรรมก็เกิดโทษเมื่อไม่มีปัญญากำกับ

ระพี ภาวิไล (2530 : 74) ได้ให้ความหมายของจริยธรรมไว้ว่า จริยธรรมเป็นธรรมชาติภายในจิตใจที่กำหนดพฤติกรรมที่บุคคลมีความสัมพันธ์ทั้งในตนเอง และในความสัมพันธ์ต่อผู้อื่น และถ้าหากไม่มีจิตใจก็ไม่มีจริยธรรม

ทิตนา แคมมณี (2546 : 4) ได้ให้ความหมายของจริยธรรมไว้ว่า เป็นการแสดงออกทางการปฏิบัติ ซึ่งสะท้อนคุณธรรมภายในให้เป็นรูปธรรม

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้นจึงสรุปได้ว่า จริยธรรม คือ แนวทางในการประพฤติตนทั้งกาย วาจา และใจให้เป็นที่ยอมรับของสังคม ทำให้เกิดความสุขทั้งแก่ตนเองและส่วนรวม

1.1.2 ลักษณะทางจริยธรรมของมนุษย์

ดวงเดือน พันธุมนาวินและเพ็ญแข ประจันปัจจนึก (2520 : 4-6) ได้แบ่งลักษณะต่างๆ ของมนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรม ออกเป็น 4 ประการ คือ

1. ความรู้เชิงจริยธรรม หมายถึง การมีความรู้ไว้ในสังคมของตนนั้น การกระทำชนิดใดดีควรกระทำ และการกระทำชนิดใดเลวควรงดเว้น ปริมาณความรู้เชิงจริยธรรมหรือความรู้เกี่ยวกับค่านิยมทางสังคมนี้ขึ้นอยู่กับ อายุ ระดับการศึกษา และพัฒนาการทางสติปัญญาของบุคคล

2. ทัศนคติเชิงจริยธรรม หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลเกี่ยวกับลักษณะหรือพฤติกรรมเชิงจริยธรรมต่างๆ ว่าตนชอบ หรือไม่ชอบลักษณะนั้นๆ เพียงใด ทัศนคติเชิงจริยธรรมของบุคคลส่วนมากจะสอดคล้องกับค่านิยมในสังคมนั้น แต่ก็อาจเปลี่ยนแปลงไปตามความรู้เชิงจริยธรรม ทัศนคติเชิงจริยธรรมสามารถใช้ทำนายพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ได้แม่นยำกว่าการใช้ความรู้เกี่ยวกับค่านิยมทางสังคมทางบุคคลแต่เพียงอย่างเดียว

3. เหตุผลเชิงจริยธรรม หมายถึง การที่บุคคลใช้เหตุผลในการเลือกที่จะกระทำหรือเลือกที่จะไม่กระทำพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง เหตุผลที่กล่าวมานั้นจะแสดงให้เห็นถึงแรงจูงใจที่อยู่เบื้องหลังการกระทำต่างๆ ของบุคคล การศึกษาเหตุผลเชิงจริยธรรม จะทำให้ทราบว่าบุคคลที่จริยธรรมแตกต่างกัน อาจมีการกระทำที่คล้ายคลึงกันได้ และบุคคลที่มีการกระทำเหมือนกันอาจจะมีเหตุผลเบื้องหลังการกระทำ และมีจำนวนจริยธรรมในระดับที่แตกต่างกัน

4. พฤติกรรมเชิงจริยธรรม หมายถึง การที่บุคคลแสดงพฤติกรรมที่สังคมชมชอบหรืองดเว้นการแสดงพฤติกรรมที่ฝ่าฝืนกฎเกณฑ์หรือค่านิยมในสังคมนั้น พฤติกรรมเชิงจริยธรรมเป็นสิ่งที่สังคมยอมให้ความสำคัญมากกว่าด้านอื่นๆ เพราะการกระทำในทางที่ดีและเลวของบุคคลนั้น ส่งผลโดยตรงต่อความผาสุกและความทุกข์ของสังคม

1.1.3 ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรม

1.1.3.1 ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของเพียร์เจท์ (Piaget)

เพียร์เจท์เป็นนักจิตวิทยาคนแรกที่บุกเบิกความคิดทางพัฒนาจริยธรรมจากการรู้การเข้าใจสังคม เขาเชื่อว่าจริยธรรมเป็นกระบวนการเรียนรู้ระหว่างความรู้ ความรู้สึกและการสร้าง เพียร์เจท์ได้ให้ความหมายทางจริยธรรมสำหรับเด็ก 3 วัฏจักร คือ

1. หน้าที่ พฤติกรรมใดก็ตามที่แสดงถึงความเชื่อฟังและปฏิบัติตาม กฎเกณฑ์หรือเป็นแค่คำสั่งสอนของผู้ใหญ่เป็นของดี

2. ลายลักษณ์อักษร พฤติกรรมทางจริยธรรมคือ สิ่งที่ระบุเป็นตัวอักษร มากกว่าความเชื่อที่เป็นนามธรรม

3. ความรับผิดชอบ ความรับผิดชอบพฤติกรรมในลักษณะของปรนัยจะลด น้อยลง โดยมีความสัมพันธ์ผกผันกับระดับอายุของเด็ก

เพียร์เจต์มีความเชื่อว่าพัฒนาการทางจริยธรรมตามธรรมชาติของมนุษย์นั้นขึ้นอยู่กับความฉลาดในการที่จะรับรู้ กฎเกณฑ์และลักษณะต่างๆ ทางสังคม รวมไปถึงการคิดของแต่ละบุคคลด้วย กล่าวคือ สติปัญญาจะทำให้เด็กสามารถพิจารณาตรรกะตรองในเหตุผลของพฤติกรรมต่างๆ เกี่ยวกับจริยธรรมได้ ยิ่งเด็กเจริญเติบโตขึ้นเพียงใดก็จะยิ่งรับรู้จริยธรรมที่สูงขึ้นได้เท่านั้น เพียร์เจต์ได้แบ่งขั้นของจริยธรรมของมนุษย์ออกเป็น 3 ขั้น คือ

1. ขั้นก่อนจริยธรรม พัฒนาการขั้นนี้เริ่มตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 2 ขวบ เด็กวัยนี้ยังไม่มีความสามารถในการรับรู้สิ่งแวดล้อมอย่างละเอียด แต่มีความต้องการทางกาย ซึ่งต้องการที่จะได้รับการตอบสนองโดยไม่คำนึงถึงกาลเทศะใดๆ ทั้งสิ้น เมื่อเด็กเริ่มมีความสามารถในการพูดก็จะเริ่มเรียนรู้สภาพแวดล้อม และบทบาทของตนเองต่อบุคคลอื่น

2. ขั้นยึดคำสั่ง พัฒนาการขั้นนี้อยู่ในช่วงอายุ 2-8 ปี เด็กวัยนี้จะเชื่อฟังและถือเอาคำสั่งของผู้ใหญ่เป็นแนวปฏิบัติ โดยไม่คำนึงถึงว่าคำสั่งนั้นจะมีเหตุผลหรือไม่ ถูกต้องหรือไม่

3. ขั้นยึดหลักแห่งตน พัฒนาการขั้นนี้อยู่ในช่วงอายุ 8-10 ปี เป็นระยะที่เด็กเกรงกลัวอำนาจภายนอกและจะค่อยๆ เกิดหลักภายในจิตใจของตนเองเกี่ยวกับความยุติธรรม ซึ่งหมายถึงการแลกเปลี่ยนความเท่าเทียมกันของบุคคลในช่วง 8-10 ปี การพัฒนาจากขั้นที่ 2 มาขั้นที่ 3 นี้จะต้องขึ้นอยู่กับพัฒนาการทางสติปัญญา และประสบการณ์ทางสังคมเป็นอย่างมาก เด็กที่อยู่ในสังคมปกติจะบรรลุถึงขั้น 3 แต่อาจจะมีเด็กบางคนที่พัฒนาการอาจหยุดชะงักอยู่ในขั้นที่ 2 เนื่องจากการบีบบังคับอย่างผิดปกติของผู้เลี้ยงดูหรือสังคม หรือเกิดจากการขาดประสบการณ์ในกลุ่มเพื่อนก็ได้ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจันปัจจนิก. 2520 : 39-40)

1.1.3.2 ทฤษฎีพัฒนาการจริยธรรมของโคลเบอร์ก (Kohlberg)

โคลเบอร์ก ได้ศึกษาจริยธรรมตามแนวทฤษฎีของเพียร์เจต์และพบว่าพัฒนาการทางจริยธรรมของมนุษย์ในสภาพปกตินั้นจะมีพัฒนาการทางจริยธรรมอีกหลายขั้นตอน จากอายุ 11-25 ปี มิได้บรรลุจุดสมบูรณ์เมื่อบุคคลอายุได้ 10 ปี

โคลเบอร์กเชื่อว่า การบรรลุวุฒิภาวะเชิงจริยธรรมของบุคคลนั้น จะแสดงออกในทางการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมได้อย่างเด่นชัดที่สุด ซึ่งเหตุผลทางจริยธรรมนี้ไม่ได้ขึ้นอยู่กับกฎเกณฑ์ทางสังคมใดสังคมหนึ่งโดยเฉพาะ เพราะเหตุผลเชิงจริยธรรมมิใช่การประเมินค่าการกระทำไปในทำนองที่ว่า “ดี” หรือ “เลว” แต่เป็นการใช้เหตุผลที่ลึกซึ้ง ดังที่นักปราชญ์ยอมรับเหตุผล

เชิงจริยธรรมขั้นที่ 6 ของโคลเบอร์กว่าเป็นเหตุผลเชิงจริยธรรมที่บริสุทธิ์ (ดวงเดือน พันธมนาวิน และเพ็ญแข ประจวบจันทน์. 2520 :41) ซึ่งโคลเบอร์ก มีความเชื่อพื้นฐานดังนี้

1. พัฒนาการทางจริยธรรมของแต่ละบุคคลจะผ่านไปเป็นลำดับพัฒนาการ โดยมีพื้นฐานมาจากการใช้เหตุผลเชิงตรรกศาสตร์

2. การรับรู้ทางสังคมและบทบาททางสังคมของแต่ละบุคคลนั้นจะมีความสัมพันธ์ในลักษณะปฏิสัมพันธ์กับพัฒนาการทางจริยธรรมของเขา

3. บุคคลที่จะมีจริยธรรมขั้นสูงหรือการใช้เหตุผลทางจริยธรรมขั้นสูงได้นั้น จะต้องสามารถใช้เหตุผลเชิงตรรกและความสามารถในการรับรู้ทางสังคมได้ในระดับสูงก่อน

สำหรับพัฒนาการทางจริยธรรมโดยใช้เหตุผลจรรยาวิพากษ์ทั้ง 6 ขั้นนี้ โคลเบอร์กได้จัดไว้เป็น 3 ระดับ ซึ่งดวงเดือน พันธมนาวิน (2522 : 35-37) ได้สรุปและเขียนตารางไว้ดังนี้

ระดับ 1 ก่อนกฎเกณฑ์ (Proconventional Level)

ระดับนี้บุคคลจะตอบสนองต่อกฎเกณฑ์ ซึ่งกำหนดไว้โดยผู้มีอำนาจเหนือตน จะเลือกทำพฤติกรรมเฉพาะที่จะเป็นประโยชน์ต่อตนเอง โดยไม่คำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้อื่น ในระดับนี้แบ่งออกเป็น 2 ขั้น คือ

ขั้นที่ 1 หลักการหลบหลีกการถูกลงโทษ (Obedience and Punishment Orientation) ผู้มีจริยธรรมขั้นนี้ จะเลือกกระทำหรืองดกระทำการใด เพราะกลัวการถูกลงโทษ และยอมทำตามคำสั่งของผู้ใหญ่ หรือผู้มีอำนาจทางกายเหนือตน การตัดสินใจว่าสิ่งใดดีไม่ดีขึ้นอยู่กับพฤติกรรมนั้นๆ ว่าทำไปแล้วถูกลงโทษหรือไม่

ขั้นที่ 2 หลักการแสวงหารางวัล (Naively Egotistic Orientation) การเลือกจะกระทำการใดที่จะนำความพอใจให้กับตนเองเท่านั้น ตัดสินการกระทำตามใจตนเอง มักเป็นไปในรูปที่ต้องการรางวัลจากผู้อื่น การที่ทุกคนทำในสิ่งที่เขาต้องการเป็นสิ่งที่ถูกต้อง แม้ว่ากระทำนั้นจะขัดกับผู้อื่น หรือความไม่ถูกต้องของสังคม ชอบการแลกเปลี่ยนที่เท่าเทียมกัน

ระดับ 2 ตามกฎเกณฑ์ (Conventional Level)

ระดับนี้เป็นระดับที่กระทำลงไปตามความคาดหวังของบุคคลอื่น การดำเนินและการยกย่องชมเชยจากสังคมเป็นสิ่งที่ควบคุมความประพฤติ มีการกระทำตามกฎเกณฑ์ของกลุ่มย่อยๆ ของตน ระดับนี้ยังต้องการการควบคุมจากภายนอก แต่ก็ยังมีการเอาใจเขามาใส่ใจเรา ทั้งสามารถแสดงบทบาทที่สังคมต้องการได้ ระดับนี้แบ่งเป็น 2 ขั้น คือ

ขั้นที่ 3 หลักการทำตามที่ผู้อื่นเห็นชอบ (Good-boy Orientation) ผู้มีจริยธรรมขั้นนี้มุ่งที่จะทำให้ผู้อื่นพอใจ เพื่อให้เขายอมรับเข้าเป็นพวก ชอบคล้อยตามคนอื่น โดยเฉพาะกลุ่มเพื่อนทำตามแบบที่คนส่วนใหญ่ยึดถือ

ขั้นที่ 4 หลักการทำตามหน้าที่ทางสังคม (Authority and Social Order maintenance Orientation) บุคคลจะรู้ถึงบทบาทหน้าที่ของตนในฐานะเป็นหน่วยหนึ่งของสังคม ตน

จะต้องทำหน้าที่ตามกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่ทางสังคมกำหนดให้ หรือคาดหวังพฤติกรรมที่ถูกต้อง เคารพต่อกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่สังคมตั้งไว้ ความถูกต้องขึ้นอยู่กับสังคม สังคมเป็นตัวกำหนดการ ปรับปรุงเปลี่ยนแปลง

ระดับ 3 ระดับเหนือกฎเกณฑ์ (Postconventional Level)

ระดับนี้เป็นระดับที่มีจริยธรรมเป็นของตนเอง มักจะมีในอายุ 20 ปีขึ้นไป จะมีการตัดสินใจขัดแย้งด้วยการนำความคิด ตรรกะตรงด้วยตนเองและตัดสินใจไปตามแต่ว่าจะเห็น ความสำคัญของสิ่งใดมากกว่ากัน การยอมรับกฎเกณฑ์ของสังคมจะตั้งอยู่บนฐานของหลักจริยธรรมสากลที่กำหนดขึ้นอย่างเป็นที่ยอมรับกันของทุกสังคม แบ่งออกเป็น 2 ชั้น คือ

ชั้นที่ 5 หลักการทำตามคำมั่นสัญญา (Contractual Legalistic Orientation) ผู้มีจริยธรรมชั้นนี้ยังยึดมั่นในสิ่งที่ถูกต้องตามกฎหมาย แต่ยังเห็นว่าการแก้ไขเปลี่ยนแปลงกฎหมาย เป็นสิ่งที่ทำได้ เมื่อใช้พิจารณาด้วยเหตุผลที่จะทำให้เกิดประโยชน์แก่สังคม

ชั้นที่ 6 หลักการยึดอุดมคติสากล (Conscience or Principle Orientation) ผู้มีจริยธรรมชั้นนี้ถือว่า ความถูกต้องตัดสินด้วยจิตสำนึกที่สอดคล้องกับหลักจริยธรรมที่ตนเลือกแล้ว และมีความสมเหตุสมผลที่เป็นสากล โดยคำนึงถึงความเท่าเทียมกันของสิทธิมนุษยชน เคารพใน ศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ของแต่ละคน ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงเหตุผลเชิงจริยธรรม 6 ชั้น แบ่งเป็น 3 ระดับในทฤษฎีพัฒนาการจริยธรรมของ โคลเบอร์ก

ชั้นใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม	ระดับจริยธรรม
ชั้นที่ 1 หลักการหลบหลีกการถูกลงโทษ ชั้นที่ 2 หลักการแสวงหารางวัล	1. ระดับก่อนกฎเกณฑ์ (2-10 ปี) (ระดับต่ำ)
ชั้นที่ 3 หลักการทำตามที่ผู้อื่นเห็นชอบ ชั้นที่ 4 หลักการทำตามหน้าที่ทางสังคม	2. ระดับตามกฎเกณฑ์ (10-16 ปี) (ระดับกลาง)
ชั้นที่ 5 หลักการทำตามคำมั่นสัญญา ชั้นที่ 6 หลักการยึดอุดมคติสากล	3. ระดับเหนือกฎเกณฑ์ (16 ปีขึ้นไป) (ระดับสูง)

จากตาราง 1 แสดงชั้นต่างๆ ของพัฒนาการทางจริยธรรม แสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงในลักษณะที่ต่อเนื่องไปตามลำดับ และโดยทั่วไปก็เป็นการยากที่เหตุผลเชิงจริยธรรมของเด็กจะอยู่ในชั้นในชั้นหนึ่งเท่านั้น โคลเบอร์กมีความเห็นว่าบ่อเกิดของเหตุผลเชิงจริยธรรมนั้นมาจากพัฒนาการทางการรับรู้ในขณะเด็กได้มีโอกาสติดต่อกับผู้อื่น การได้เข้ากลุ่มทางสังคมประเภทต่างๆ จะช่วยให้ผู้ที่มีความฉลาด ได้เรียนรู้บทบาทของตนเองและผู้อื่น อันจะช่วยพัฒนาทางจริยธรรมในชั้นที่สูงขึ้นไปได้อย่างรวดเร็ว รวมทั้งข้อเรียกร้องและกฎเกณฑ์ของกลุ่มต่างๆ ซึ่ง

อาจจะขัดแย้งกัน แต่ในขณะที่เดียวกันก็เป็นตัวผลักดันให้บุคคลได้พัฒนาไปตามขั้นตอนในทิศทางเดียวกันเสมอ ไม่ว่าจะบุคคลจะอยู่ในกลุ่มใด หรือสังคมใดก็ตาม

ในการพัฒนาการทางการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมนั้น โคลเบอร์กเชื่อว่าเป็นไปตามขั้นที่ 1 ผ่านไปแต่ละขั้นจนถึงขั้นที่ 6 จะพัฒนาข้ามขั้นไม่ได้ เพราะการใช้เหตุผลในขั้นที่สูงขึ้นไป จะเกิดขึ้นได้ด้วยการมีความสามารถในการใช้เหตุผลในขั้นที่ต่ำกว่าอยู่ก่อนแล้ว และต่อมาบุคคลได้รับประสบการณ์ทางสังคมใหม่ๆ หรือสามารถเข้าใจความหมายของประสบการณ์ได้ดีขึ้น ส่วนเหตุผลในขั้นที่ต่ำกว่า ก็จะถูกใช้น้อยลงทุกทีและถูกละทิ้งไปในที่สุด (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจวบจันท์. 2520 : 44)

ระดับจริยธรรมของเด็กในช่วงขั้นที่ 2 อยู่ในระหว่างระดับก่อนกฎเกณฑ์และระดับตามกฎเกณฑ์ ซึ่งถือว่าอยู่ในช่วงกำลังพัฒนาจากการเลือกทำเฉพาะพฤติกรรมที่จะเป็นประโยชน์ต่อตนเอง ไม่คำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้อื่นมาเป็นการกระทำตามความคาดหวังของบุคคลอื่น ซึ่งเป็นผลมาจากการที่เด็กมีประสบการณ์จากการมีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างโครงสร้างทางสติปัญญาและสิ่งแวดล้อมในสังคม ดังนั้นเด็กจะไม่ยอมรับพัฒนาการในขั้นเดิมของตนอีก พัฒนาการของเด็กจึงก้าวหน้าไปตามลำดับขั้น (จิราภรณ์ อารยะรังษฤษฎ์ : 57) ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของเด็กในช่วงขั้นนี้

1.1.4 วิธีการยกระดับเหตุผลเชิงจริยธรรม

การที่เยาวชนจะมีจิตใจสูงหรือต่ำนั้น ขึ้นอยู่กับการเกิดและการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ของจริยธรรมของเขาว่าเกิดขึ้นเมื่อไร และเปลี่ยนแปลงในอัตราเร็วเพียงใด วิธีการส่งเสริมการพัฒนาจริยธรรมทำได้หลายวิธี ซึ่งดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจวบจันท์ (2520 : 51-54) ได้เขียนไว้ในจริยธรรมของเยาวชน ดังนี้

1.1.4.1 การให้ความรู้ขั้นสูงขึ้น วิธีการฝึกฝนเด็กโดยใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมขั้นต่ำให้สามารถใช้หลักเหตุผลเชิงจริยธรรมในขั้นที่สูงขึ้นไปนั้น เริ่มจากการศึกษาพัฒนาการทางจริยธรรมของเด็กเล็กตามทฤษฎีของเพียร์เจท์ นักจิตวิทยาได้ใช้วิธีการให้เหตุผลที่เหนือกว่าที่เด็กใช้ ทั้งนี้เพื่อให้เด็กได้ความรู้ในขั้นที่สูงขึ้นกว่าขั้นที่ตนมีอยู่ เมื่อเด็กได้รับเหตุผลใหม่ เด็กจะนำไปใช้เปรียบเทียบกับเหตุผลเดิมของตน ซึ่งการเปรียบเทียบนี้เด็กจะเกิดความรู้ที่ขัดแย้งกันหรือเกิดความไม่สมดุลทางความคิดขึ้น ความไม่สมดุลนี้จะเป็นเครื่องกระตุ้นให้เด็กเกิดมีการปรับปรุงโครงสร้างทางความคิดตน เพื่อให้เกิดความสมดุลขึ้น ซึ่งจะช่วยให้เด็กเข้าใจและยอมรับเหตุผลในขั้นที่สูงกว่าขั้นของตนได้

1.1.4.2 การให้แสดงบทบาท วิธีการนี้เกิดจากความเข้าใจที่ว่า การที่คนเราจะเข้าใจผู้อื่นได้ดีนั้นต้องให้เขาได้มีโอกาสสวมบทบาทอื่นๆ นอกเหนือจากที่เป็นอยู่ ซึ่งคอลลินส์ (Collins) กล่าวว่า วิธีเดียวที่จะทำให้คนได้คิดหรือรู้สึกแตกต่างไปจากที่เขาเป็นอยู่ได้ ก็คือ ให้เขาได้แสดงออกในบทบาทหน้าที่ต่างไปจากเดิมและบทบาทนั้นควรเกี่ยวข้องกับจริยธรรม โคลเบอร์กกล่าวว่า การสวมบทบาทนั้นได้แก่ การรับเอาทัศนคติของคนอื่น การรับรู้ในความคิดและความรู้สึก

ของคนอื่น การนำตนเองไปอยู่ในฐานะคนอื่นด้วย กระบวนการดังกล่าวจะทำให้มีความคิดกว้างขวางและเกิดความคิด ความเข้าใจแตกต่างไปจากเดิม ไม่ยึดอยู่แต่ตนเอง

1.1.4.3 การใช้อิทธิพลของกลุ่มให้เกิดการคล้อยตาม การแสดงเหตุผลเชิงจริยธรรมเพื่อเป็นการยกระดับจิตใจของเด็กนั้น อาจทำได้โดยใช้อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน ซึ่งแสดงออกทางจริยธรรมในระดับเดียวกัน เด็กจะยึดถือเพื่อนเป็นแบบอย่าง และคล้อยตามลักษณะของเพื่อนไปโดยง่าย เพื่อนนับว่าเป็นบุคคลที่มีอิทธิพลต่อเด็กมาก สารสำคัญของทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของเพียร์เจท์ ได้เน้นที่ปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อนแบบเสมอภาคกัน (Equalitarian Peer Interaction) ว่าเป็นแหล่งสำคัญที่มีอิทธิพลต่อความรู้ และระดับจริยธรรม โคลเบอร์เกอร์ได้ยืนยันเช่นเดียวกัน เขากล่าวว่า การปฏิสัมพันธ์ต่อเพื่อนจะมีผลต่อระดับจริยธรรม เด็กที่ได้ร่วมสังคมกันจะมีความก้าวหน้ากว่าเด็กที่แยกเดี่ยวจากเพื่อน ทั้งนี้เพราะการที่เด็กมีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ได้โต้แย้งกันกับเพื่อน จะทำให้เขาได้รับความคิดเห็นและทัศนคติใหม่ๆ ต่างไปจากที่ตนมีอยู่ ถ้าเขาได้รับพิจารณาเปรียบเทียบกับความรู้เดิมที่มีอยู่ ด้วยเหตุนี้จึงได้เกิดแนวคิดที่จะให้กลุ่มเพื่อนและเหตุผลใหม่เป็นสิ่งที่ช่วยในการฝึกฝนการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมแก่บุคคล โดยใช้กลุ่มเพื่อนเป็นสื่อเสนอความรู้ และเหตุผลใหม่ในระดับที่สูงกว่าที่บุคคลมีอยู่เดิม

1.1.4.4 การให้เลียนแบบจากตัวแบบ การใช้ตัวแบบแสดงพฤติกรรมต่างๆ ให้ผู้ทดลองเห็น จะเป็นวิธีหนึ่งที่จะทำให้ผู้ทดลองทำพฤติกรรมนั้นๆ ตามตัวแบบได้ การจัดตัวแบบให้นี้ก็เป็นการให้ความรู้แก่ผู้ถูกทดลองวิธีหนึ่งนอกเหนือจากการเขียนให้อ่านแบบวิธีแรกทีกล่าวมาแล้ว หรือการให้แสดงบทบาทเพื่อรับคำแนะนำจากเพื่อน หรือการให้เพื่อนแสดงความคิดเห็นที่เหมือนกับเป็นเอก-ฉันท์ อันทำให้ผู้ถูกทดลองคล้อยตามกลุ่มเพื่อนได้มาก การจัดตัวแบบให้เกิดการเลียนแบบเป็นวิธีการศึกษาค้นคว้ามาพอสมควร เพราะเป็นวิธีการเดียวที่เด็กอาจทำตามโดยไม่รู้สึกรู้ว่ากำลังถูกชักจูง ลักษณะของการเลียนแบบนี้เป็นลักษณะที่เป็นไปตามทฤษฎีอิทธิพลทางสังคม เป็นวิธีหนึ่งที่มีมนุษย์ใช้ในการเรียนรู้สิ่งต่างๆ ในชีวิตประจำวัน ลักษณะของการเลียนแบบ (Imitation) ก็ดี การเทียบเคียง (Identification) ก็ดี ล้วนเป็นวิธีที่ต้องอาศัยตัวแบบ ลักษณะและความเหมาะสมของตัวแบบเป็นสิ่งสำคัญมากสำหรับวิธีนี้ ความเหมาะสมของตัวแบบ การเชื่อในเรื่องความรู้ความสามารถของตัวแบบในเรื่องที่เขาจะแสดงออก จะทำให้ผู้สังเกตคล้อยตามได้มาก ลักษณะภายในของผู้เลียนแบบเองก็เป็นตัวแปรที่สำคัญที่จะก่อให้เกิดการเลียนแบบได้เช่นกัน

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม

1.2.1 งานวิจัยภายในประเทศ

อับดุลการี สาเมาะ (2540 : 60) ศึกษาเกี่ยวกับผลของวิธีสอนต่างวิธีที่มีต่อการใช้อิทธิพลเชิงจริยธรรมของนักเรียนไทยมุสลิม พบว่า นักเรียนที่ได้รับการเรียนโดยใช้ตัวแบบและการอภิปรายกลุ่ม และใช้นิทานและการอภิปรายกลุ่ม จะมีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สูงกว่าเด็กไทยมุสลิมที่เรียนตามปกติ

สายทิพย์ ศรีแก้วทุม (2541 : 73) ได้ศึกษาเปรียบเทียบการคิดอย่างมีเหตุผลของเด็กปฐมวัย อายุ 5-6 ปี ที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์โดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์และแบบปกติ พบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์โดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์มีคะแนนเฉลี่ยความสามารถการคิดอย่างมีเหตุผลสูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์แบบปกติ

นฤมล ปิ่นดองทอง (2541 : 67) ทำการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบการคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการเล่นเกมสร้างมโนทัศน์ด้านจำนวนและการเล่นปกติ ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการเล่นเกมสร้างมโนทัศน์ด้านจำนวนมีการคิดเชิงเหตุผลสูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการเล่นปกติ

ทิพาพร ลิขิตกุล (2544 : 85) ได้ศึกษาการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมกับการอบรมเลี้ยงดูของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมมีความสัมพันธ์กับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยในทางบวก และมีความสัมพันธ์กับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยในทางลบ ส่วนการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อำนาจควบคุมและแบบให้ความคุ้มครองไม่มีความสัมพันธ์กับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม

ซาริมาลัย โอสถธรรมนนท์ (2545 : 66) ศึกษาความฉลาดทางอารมณ์และการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงอยู่ในขั้นที่ 4 คือขั้นทำตามหน้าที่ทางสังคมตามทฤษฎีของโคลเบอร์ก และเมื่อวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง ตามตัวแปรเพศ ลักษณะครอบครัว ผู้ให้การอบรมเลี้ยงดู อาชีพของผู้ปกครอง และระดับการศึกษาของผู้ปกครอง พบว่าการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงไม่แตกต่างกัน

ปาริชาติ ธงศรี (2545 : 76) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมและการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการส่งเสริมการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยส่งเสริมการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังสอนวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม และขั้นการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมสูงกว่าก่อนสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อัมพร ชนะทอง (2546 : 69) ศึกษาการพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนว โดยใช้กิจกรรมกลุ่ม เพื่อพัฒนาการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม ด้านความมีน้ำใจ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดพลับพลา จังหวัดจันทบุรี พบว่า ชุดกิจกรรมแนะแนวที่สร้างขึ้น มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ นักเรียนมีความก้าวหน้าในการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม ด้านความมีน้ำใจสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.2.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

มิลเลอร์ ซุมออฟ และสตีเฟน (Miller, Sumoff and Stephen. 1974 : 261-268) ศึกษาการเปรียบเทียบทักษะการคิดใช้เหตุผลจากการทดสอบงานของเพียร์เจท์ กับการคิดใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมระหว่างเด็กที่อยู่ในสถานกักกัน เด็กที่เรียนช้าและเรียนปกติ พบว่า เด็กปกติมีพัฒนาการทางทักษะการคิดใช้เหตุผลได้สูงกว่าเด็กอื่นๆ แต่การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมในเด็กกลุ่มต่างๆ ไม่แตกต่างกัน เมื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการคิดใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม ปรากฏว่ามีแนวโน้มจะสัมพันธ์กันในวัยเด็กตอนปลายถึงวัยรุ่น

เซลแมนและดามอน (Salman and Damon. 1975 : 712-716) ได้ทดลองใช้ฟิล์มสตริปที่มีเสียงประกอบเสนอเรื่องราวในการสอนร่วมกับการอภิปรายปัญหาจริยธรรมของเด็กนักเรียนเกรด 2 พบว่ามีผลในการพัฒนาเหตุผลเชิงจริยธรรมสูงขึ้นกว่าการไม่ใช้ฟิล์มสตริป นั่นก็คือการใช้สื่อเสนอเรื่องราวปัญหาให้เด็กเข้าใจง่ายขึ้น เป็นสาเหตุช่วยให้การเปลี่ยนแปลงจริยธรรมได้ และนับว่าจำเป็นสำหรับการสอนจริยธรรมในระดับประถมศึกษา

เมย์ (Mays. 1975 : 192-A) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพัฒนาการทางจริยธรรมและการคิดใช้เหตุผลทางตรรกศาสตร์กับการใช้เหตุผลทางสติปัญญาในเด็กเกรด 2 และ 5 พบว่า มีความสัมพันธ์ระหว่างการคิดใช้เหตุผลทางตรรกศาสตร์กับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม แต่ระดับเกรดมีความสัมพันธ์กับการคิดใช้เหตุผลทางตรรกศาสตร์กับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม

บิสกิน และฮอสกินสัน (Biskin and Hoskinson. 1977 : 407-415) ได้ทดลองสอนจริยธรรมโดยใช้วิธีการจัดโครงการอภิปรายเกี่ยวกับจริยธรรมที่ตัดสินใจจากวรรณคดี และการอ่านเรื่องราว ครูใช้คำถาม 3 แบบคือคำถามเกี่ยวข้องกับข้อเท็จจริง ดีความ การประเมิน เพื่อยั่วให้ผู้เรียนสมมติบทบาทของตนลงไป ผลการวิจัย พบว่า การอภิปรายอย่างเป็นระบบที่ให้โอกาสผู้เรียนให้อยู่ในบทบาทในท้องเรื่อง สามารถเปลี่ยนแปลงตัดสินใจเชิงจริยธรรมในระดับที่สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

ซินฮา และวอกเกอร์ไนด์ (จ่านง วิบูลย์ศรี. 2536 : 44-45 ; อ้างอิงจาก Sinha and Walkerdine. 1975. Piagetian Research : Compilation and Commentary) ได้ทำการทดลองเพื่อตรวจสอบอิทธิพลของภาษาที่มีต่อการคิดเชิงเหตุผลเกี่ยวกับปริมาณคงที่ของของเหลว ผลการวิจัยพบว่า ภาษาโดยทั่วไปมีส่วนช่วยให้เด็กเข้าใจหลักการเกี่ยวกับความคงที่ของสสารได้ง่ายยิ่งขึ้น

จากเอกสารและงานวิจัยข้างต้นทำให้เราได้เห็นแนวทางในที่หลากหลายที่สามารถนำไปใช้ในการสอนและพัฒนาการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมแก่เด็ก เพื่อเป็นแนวทางที่ดีในการพัฒนาความคิดเชิงเหตุผลในระดับที่สูงขึ้น ดังนั้นครู ผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้องจึงมีบทบาทสำคัญในการประมวลทฤษฎี หลักการ และแนวคิดที่เหมาะสมเพื่อใช้ในการพัฒนาความคิดเชิงเหตุผลให้กับเด็ก

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม

2.1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านเพศ

ศรีเรือน แก้วกังวาล (2518 : 105-107) กล่าวว่า ปัจจัยด้านแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการเลือกอาชีพและความก้าวหน้าในด้านอาชีพของเพศหญิง และเพศชายที่มีความแตกต่างกันในเชิงจิตวิทยาบางประการ คือ

1. หญิง มีความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมมากกว่าชาย
2. หญิง ชอบทำงานคล้อยตามวิสัยแห่งเพศ งานที่ต้องถี่ถ้วนระมัดระวังในรายละเอียดงานซ้ำ ๆ กัน รักษาแบบแผนไม่ต้องใช้การตัดสินใจมาก ไม่ชอบงานรับผิดชอบสูงและทำงานเป็นหมู่คณะได้ดีไม่เท่าชาย
3. ชาย ความมักใหญ่ใฝ่สูง มุ่งความสำเร็จของชีวิตจากผลการทำงาน ไม่ชอบทำงานจำเจ ต้องการเป็นหัวหน้ามากกว่าหญิง

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2520 : 16-17) กล่าวว่า จากทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของฟรอยด์ที่ระบุไว้อย่างชัดเจนว่า เด็กชายในครอบครัวที่ปกติมีบิดามารดาพร้อมเพียง จะมีการเปลี่ยนแปลงทางจริยธรรมเมื่ออายุประมาณ 5 ขวบ กล่าวคือ ในช่วงอายุ 3-5 ปี เด็กชายจะรู้สึกว่ามีบิดาแย่งความรักของมารดาจากตนไป จึงเกิดความรู้สึกไม่เป็นมิตรกับต่อบิดา แต่ต่อมาก็มามีพัฒนาการทางสังคมอย่างปกติ จะสามารถแก้ปัญหาขัดแย้งกับบิดาของตนได้ด้วยการยอมรับบิดาเป็นตัวอย่าง ทำให้ฟรอยด์ทำนายว่าชายจะมี Super Ego หรือจริยธรรมสูงกว่าหญิง

ส่วนทฤษฎีพัฒนาการของลักษณะที่ส่งเสริมจริยธรรม ปรากฏว่าหญิงมีพัฒนาการทางภาษาได้เร็วกว่าชาย ทำให้ความฉลาดและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าชาย และยังมีงานวิจัยอื่นๆ ที่ยืนยันว่า หญิงมีการคล้อยตามสังคมสูงกว่าชาย ซึ่งอาจทำให้หญิงมีพัฒนาการทางจริยธรรมสูงกว่าชาย แต่เนื่องด้วยลักษณะการยึดมั่นต่อสังคม อาจทำให้การพัฒนาจริยธรรมของหญิงช้าลงในวัยรุ่น

แคสเนอร์ และยูลแมน (ศักดิ์ชัย นิรัฐทวิ. 2532 : 59 ; อ้างอิงจาก Krasner and Ullman. 1974) กล่าวว่า เพศเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งที่จะทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ แตกต่างกันไป เช่น ในด้านการปฏิบัติงาน แม้ว่าในปัจจุบันความแตกต่างในแง่ความสามารถในการทำงานระหว่างเพศจะน้อยลงทุกที แต่ความแตกต่างระหว่างเพศก็ยังคงเป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อจิตลักษณะและพฤติกรรม ทั้งนี้เพราะตั้งแต่เกิด ผู้หญิงกับผู้ชายต่างก็มีโลกทางสังคมที่แตกต่างกัน เช่น การเรียนรู้บทบาท ความคาดหวังทางสังคม ค่านิยม เป็นต้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งรูปแบบ หรือลักษณะของพฤติกรรมที่ถูกอบรมสั่งสอน อันมีผลไปถึงบทบาททางสังคม งานอดิเรก กีฬา การพักผ่อน และความคาดหวังในอาชีพ

2.1.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรด้านเพศ

2.1.1.1 งานวิจัยภายในประเทศ

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2520 : 17) ได้ศึกษาจริยธรรมของเยาวชนไทย พบว่าในกลุ่มนักเรียนอายุประมาณ 13-15 ปี หญิงมีการพัฒนาทางจริยธรรมสูงกว่าชายอย่างเห็นได้ชัด

ส่วนระดับอายุ 17-19 ปี พัฒนาการของทั้งสองเพศเท่าเทียมกัน ส่วนในระดับ 19-21 ปี พัฒนาการเจริญธรรมของชายก้าวหน้ากว่าหญิงอย่างเห็นได้ชัด

ศักดิ์ชัย นิรัญทวี (2532 : 62) ศึกษาพฤติกรรมกรรมการทำงานของครูสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ครูเพศชาย ครูที่มีอายุน้อย (ต่ำกว่า 40 ปี) ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่ำ (ต่ำกว่าปริญญาตรี) มีพฤติกรรมการทำงานระดับต่ำกว่าครูเพศหญิง

ทิพวรรณ ลิ้มสุขนิรันดร์ (2535 : 127) ศึกษาอำนาจการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียน โดยศึกษานักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีที่ 5 และมัธยมศึกษาปีที่ 2 จังหวัดสระบุรี จำนวน 540 คน พบว่านักเรียนหญิงมีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมสูงกว่านักเรียนชาย

2.1.1.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

ชไนเดอร์ (Schneider : 1979) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของการพัฒนาจริยธรรมของเด็กในเรื่องเหตุผลเชิงจริยธรรม พบว่า เหตุผลเชิงจริยธรรมและพฤติกรรมทางจริยธรรมของเด็กชายและเด็กหญิงไม่แตกต่างกัน

สแนเรย์ (ศิริพร แยมนิล. 2530 : 35-36 ; อ้างอิงมาจาก Snarey. 1985 : 202-232) ซึ่งเป็นการศึกษาข้ามวัฒนธรรม เขาได้รวบรวมงานวิจัย 17 เรื่องจาก 15 ประเทศที่ศึกษาบุคคลทั้งหญิงและชาย ปรากฏว่า 16 เรื่องที่ศึกษาไม่พบความแตกต่างระดับเพศในระดับที่ยอมรับได้ และพบเพียงเรื่องเดียวว่า ชายมีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูงกว่าหญิง ซึ่งการพบผลเช่นนี้อาจสรุปได้ว่าตัวแปรด้านเพศเองไม่ได้เป็นตัวแปรที่สำคัญที่มีความเกี่ยวข้องกับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของบุคคล แต่การที่บางงานวิจัยพบว่าชายมีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูงกว่าหญิง ก็อาจเป็นเพราะบทบาทและประสบการณ์ของชายและหญิงต่างกัน เหตุผลเชิงจริยธรรมจึงต่างกัน แต่ถ้าหญิงทำงานและประกอบอาชีพที่มีตำแหน่ง และการศึกษาเท่ากับชาย หญิงก็อาจมีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูงกว่าหรือเท่ากับชายได้

จากเอกสารและงานวิจัยข้างต้น สรุปได้ว่า เพศอาจมีผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของบุคคล แต่ด้วยการที่เด็กหญิงมีพัฒนาทางภาษามากกว่าชาย อาจทำให้เด็กหญิงเข้าใจกฎเกณฑ์ที่เป็นข้อเรียกร้องทางสังคมได้เร็วและมากกว่าเด็กชายในช่วงก่อนวัยรุ่น ซึ่งก็อาจทำให้เด็กหญิงมีพัฒนาการทางจริยธรรมสูงกว่าเด็กชาย แต่ทั้งนี้ก็ต้องขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของแต่ละบุคคลที่ได้รับมาด้วย

2.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอายุและระดับการศึกษา

ในปัจจุบันสังคมที่เจริญและมีมาตรฐานที่ใกล้เคียงกัน มีการจัดการศึกษาภาคบังคับ และการวิจัยส่วนใหญ่ก็ใช้นักเรียนและนิสิตนักศึกษา ซึ่งเป็นกลุ่มที่เก็บข้อมูลได้ง่ายที่สุด ผลการวิจัยในสังคมปัจจุบันจึงไม่สามารถจะแยกตัวแปรที่เป็นอายุออกจากตัวแปรที่เป็นระดับการศึกษาได้ กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างที่อายุน้อยก็จะมีระดับการศึกษาต่ำ และกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุมากก็จะมีการศึกษาสูงตามไปด้วย ดังนั้น ในการประมวลผลวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับ

จริยธรรมจึงต้องนำระดับการศึกษาเข้ามาพิจารณาพร้อมไปด้วย (ดวงเดือน พันธุมนาวิณ และเพ็ญแข ประจักษ์ปัจฉิม. 2520 : 9)

โคลเบอร์ก ได้กล่าวว่า การให้เหตุผลเชิงจริยธรรมมีพัฒนาการตามอายุ ซึ่งพัฒนาการของจริยธรรมด้านนี้โคลเบอร์กเชื่อว่าเป็นผลของความพยายามของเด็กที่จะตีความหมายของประสบการณ์ของตนในสังคมที่ซับซ้อน โดยเด็กมีความสามารถในการใช้เหตุผลมากขึ้นตามลำดับ (ดวงเดือน พันธุมนาวิณและเพ็ญแข ประจักษ์ปัจฉิม. 2520 : 16 ; อ้างอิงมาจาก Kohlberg. 196 : 120)

สรวงรักษ์ พุทธิฤทธิ์ (2547 : 29 ; อ้างอิงมาจาก Maslash. 1986) กล่าวว่า ผู้ที่มีอายุมากจะมีประสบการณ์กับบุคคลหลายประเภท มีวุฒิภาวะอารมณ์สูงขึ้น มีความสุขุมรอบคอบ รู้จักชีวิตมองชีวิตกว้างไกล และลึกซึ้งมากขึ้น สามารถปรับตัวได้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เป็นจริงได้มากกว่าคนอายุน้อย สอดคล้องกับความคิดเห็นของทัศน บัญทอง (2533 : 190) ที่ว่าปกติคนเราเมื่ออายุมากขึ้นจะมีความคิดความอ่าน และการมองปัญหาจะชัดเจนมากขึ้น ความคิดและการกระทำจะค่อยๆ ปรับเปลี่ยนตามไปด้วย

จากเอกสารสรุปได้ว่า อายุและระดับการศึกษามีผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม โดยผู้ที่มีอายุและระดับการศึกษาสูงจะมีพัฒนาการทางจริยธรรมสูงกว่าผู้ที่มีอายุและระดับการศึกษาต่ำ เนื่องจากสามารถเข้าใจสถานการณ์ตามความเป็นจริง และสามารถปรับตัวได้มากกว่า

2.2.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอายุและระดับการศึกษา

2.2.1.1 งานวิจัยภายในประเทศ

บัญญัติ แก้วส่อง (2522 : 60-61) ศึกษาพัฒนาการทางจริยธรรมของเด็กวัยรุ่นอายุ 13-18 ปี ที่อาศัยอยู่ในสังคมเมืองและชนบท คือ ในกรุงเทพมหานครและศรีสะเกษ จำนวน 300 คน พบว่า เด็กวัยรุ่นมีระดับพัฒนาการทางจริยธรรมสูงขึ้นตามอายุทั้งในสังคมเมืองและชนบท

เกศศิริ บุญญะอดิชาติ (2541 : 64) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และ 6 สังกัดกรมสามัญศึกษาเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 415 คน พบว่า นักเรียนที่มีอายุมากกว่าจะมีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมสูงกว่่านักเรียนที่มีอายุน้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.2.1.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

วาร์ชอว์ (Warshaw. 1978 : 1450-1451-A) ได้ทำการศึกษาเด็กชายและเด็กหญิงเกรด 4 และเกรด 6 จำนวน 96 คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์การให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของ Kohlberg ผลปรากฏว่า เพศ และระดับชั้น ไม่มีอิทธิพลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม แต่องค์ประกอบที่น่าสนใจ ได้แก่ กลุ่มเพื่อน และอิทธิพลของโรงเรียนที่อาจจะส่งเสริมให้การให้เหตุผลเชิงจริยธรรมสูงขึ้นได้

เวอร์เนอร์ (Werner. 1979) ได้ทำการศึกษาความรู้สึกและการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมกับเด็กเกรด 5 จำนวน 40 คน โดยใช้ Moral Advise Test (MAT) ผลปรากฏว่า เด็กให้

เหตุผลเชิงจริยธรรมในระดับต่ำ และเด็กจะมีความรู้สึกลงในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมสูงขึ้นเมื่อเด็กมีอายุมากขึ้น

จากงานวิจัยสรุปได้ว่า อายุและระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับพัฒนาการทางจริยธรรมของบุคคล กล่าวคือ บุคคลที่มีอายุและระดับการศึกษาสูงกว่าจะมีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมสูงกว่าบุคคลที่อายุและระดับการศึกษาต่ำกว่า หรืออาจกล่าวได้ว่า บุคคลจะมีพัฒนาการทางจริยธรรมในระดับที่สูงขึ้นตามอายุที่เพิ่มมากขึ้น

2.3 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

กูต และคนอื่นๆ (Good and others. 1973 :7) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ (Achievement) ว่าหมายถึง ความสำเร็จ (Accomplishment) ความคล่องแคล่ว ความชำนาญในการใช้ทักษะหรือการประยุกต์ใช้ความรู้ต่างๆ ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Academic Achievement) หมายถึง ความรู้หรือทักษะอันเกิดจากการเรียนรู้ในวิชาต่างๆ ที่ได้เรียนมาแล้ว ซึ่งได้จากผลการทดสอบของครูผู้สอน หรือผู้รับผิดชอบในการสอนหรือทั้งสองอย่างรวมกัน

อัจฉรา สุขารมณ และอรพินท์ ชูชม (2530 : 10) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ขนาดของความสำเร็จที่ได้จากการทำงานที่ต้องอาศัยความพยายามจำนวนหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นผลจากการกระทำที่อาศัยความสามารถทางร่างกายหรือสมอง ดังนั้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจึงเป็นขนาดของความสำเร็จที่ได้จากการเรียน โดยอาศัยความสามารถเฉพาะตัวของตัวแต่บุคคล ตัวที่บ่งชี้ถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอาจได้มาจากกระบวนการที่ไม่ต้องอาศัยการทดสอบ (Nontesting Procedures) เช่น จากการสังเกต หรือการตรวจการบ้าน หรืออาจอยู่ในรูปของเกรดที่ได้ที่โรงเรียน ซึ่งต้องอาศัยกรรมวิธีที่ซับซ้อนและช่วงเวลาในการประเมินอันยาวนาน หรืออีกวิธีหนึ่งอาจวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้วยแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั่วไป (Published Achievement Tests)

มาริษา นาคทับที (2541 : 28) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ความสามารถที่ผู้เรียนได้รับหลังจากเรียนรูวิชานั้นๆ แล้วซึ่งจะทราบว่ามีปริมาณมากน้อยเพียงใด โดยพิจารณาได้จากคะแนนผลสอบแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหรือได้จากการสังเกตพฤติกรรมและความสำเร็จด้านอื่นๆ ประกอบด้วย

จากความหมายดังกล่าว สรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหมายถึง ความสำเร็จที่ได้จากการพยายามเรียน ถือได้ว่าเป็นการตรวจสอบความสามารถหรือความสัมฤทธิ์ผล (Level of Accomplishment) ของบุคคลว่าเรียนได้ความรู้เท่าใด มีความสามารถชนิดใด ซึ่งทำให้สามารถแยกนักเรียนออกเป็นระดับต่างๆ เช่น สูง กลาง ต่ำ

2.3.1 องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

คลอสไมเออร์ (Klausmier. 1961 : 306) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่ามี 6 ด้าน คือ

1. คุณลักษณะของผู้เรียน ได้แก่ ความพร้อมทางด้านร่างกายและสติปัญญา ความสามารถทางด้านทักษะร่างกาย คุณลักษณะทางจิตใจ เช่น ความสนใจ แรงจูงใจ ทักษะคิด ค่านิยม ความรู้สึกนึกคิดกับตนเอง ความเข้าใจสถานการณ์ อายุ เพศ

2. คุณลักษณะของผู้สอน ได้แก่ สติปัญญา ระดับการศึกษา ความรู้ในวิชาที่สอน การพัฒนาความรู้ ทักษะทางร่างกาย คุณลักษณะทางจิตใจ เช่น ทักษะคิด ค่านิยม ความรู้สึกนึกคิดกับตนเอง สุขภาพร่างกาย ความเข้าใจสถานการณ์ อายุ เพศ

3. พฤติกรรมระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ได้แก่ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างการดำเนินการสอนต่างๆ เช่น วิธีสอน ปฏิสัมพันธ์ทางด้านความรู้และความคิด

4. คุณลักษณะของกลุ่ม ได้แก่ โครงสร้าง ทักษะคิด ความสามัคคี และการเป็นผู้นำ

5. คุณลักษณะของพฤติกรรมเฉพาะตัว ได้แก่ การตอบสนองเครื่องมือ อุปกรณ์ เป็นต้น

บลูม (Bloom. 1976 : 139) กล่าวว่า สิ่งที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมี 3 ตัวแปร คือ

1. พฤติกรรมด้านความรู้และความคิด (Cognitive Entry Behaviors) หมายถึง ความรู้ความสามารถและทักษะต่างๆ ของผู้เรียนที่มีมาก่อน

2. คุณลักษณะทางจิตใจ (Affective Entry Characteristics) หมายถึง แรงจูงใจที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความอยากเรียน เกิดความอยากเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ได้แก่ ความสนใจในวิชาที่เรียน ทักษะคิดต่อเนื้อหาวิชา และสถาบัน การยอมรับความสามารถของตนเอง เป็นต้น

3. คุณภาพการเรียนการสอน (Quality of Instruction) หมายถึง ประสิทธิภาพการเรียนการสอนที่นักเรียนจะได้รับ ได้แก่ คำแนะนำการปฏิบัติและแรงเสริมของผู้สอนที่มีต่อผู้เรียน

จากเอกสารดังกล่าว สรุปได้ว่า องค์ประกอบที่สำคัญที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประกอบด้วย ความพร้อมทางด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญาของผู้เรียนสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน และสิ่งแวดล้อมในครอบครัว

2.3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.3.2.1 งานวิจัยภายในประเทศ

นันทิยา ยิ่งเจริญ (2527 : 70) พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จะมีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมสูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางและต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สบโชค พูลนวม (2533 : 22-45) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความซื่อสัตย์กับความรู้สึกรับผิดชอบของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มัธยมศึกษาปีที่ 2 และมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีความรับผิดชอบและความซื่อสัตย์สูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ปริชาติ ชงศรี (2545 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมและการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการส่งเสริมการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยส่งเสริมการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง ระบบนิเวศรอบโรงเรียน ประชากรมนุษย์กับทรัพยากรธรรมชาติ และวิเคราะห์ปัญหาสิ่งแวดล้อม สูงกว่าก่อนการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.3.2.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

ริงเนสส์ (Ringness. 1968 : 141) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสุขภาพจิตภายในโรงเรียนกับนักเรียนเกรด 9 พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมีปัญหาทั้งด้านครอบครัวและในโรงเรียน นอกจากนี้มีพฤติกรรม ดื้อ ขัดขืน มีความฟุ้งฟ่านทางอารมณ์ และมีอาการทางโรคประสาทมากกว่าพวกที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จะเป็นคนที่มีความรับผิดชอบ ควบคุมตัวเองได้ มีความสัมพันธ์ที่ดีกับครูและเพื่อน

ไซฟริงก์ (Siefring. 1981 : 1560-1561) ศึกษาพบว่า สถิติปัญญาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญต่อการพัฒนาการการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม ทั้งนี้เพราะเด็กกลุ่มที่มีสติปัญญาสูงกว่ามีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมในระดับสูงกว่ามีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมในระดับที่สูงกว่ากลุ่มคนที่มีระดับสติปัญญาต่ำกว่า

จากการวิจัยดังกล่าว สรุปได้ว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะเป็นคนที่มีความรับผิดชอบ เข้าสังคมได้ดี ส่วนเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มักจะเป็นคนขี้เกียจ มีความสัมพันธ์ที่ไม่ดีกับคนอื่น วิตกกังวล สับสนวุ่นวายใจ ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวจะส่งผลกระทบต่อจริยธรรมของแต่ละบุคคลด้วย

2.4 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับฐานะของครอบครัว

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจวบจันท์ (2520 : 12) ได้กล่าวว่า ฐานะของครอบครัว พิจารณาได้จากรายได้รวมของสมาชิกในครอบครัว การศึกษาและอาชีพของหัวหน้าครอบครัว เป็นต้น ครอบครัวที่มีฐานะต่ำ คือ ครอบครัวที่มีอาชีพในการใช้กำลังกาย เช่น เป็นกรรมกร ชาวนา ชาวไร่ ผู้ไม่มีที่ดินเป็นของตนเอง หรือคนค้าหาบเร่หรือลูกจ้างต่างๆ ส่วนผู้มีฐานะปานกลาง เป็นผู้มีอันจะกิน ทำงานประเภทที่ต้องใช้ความชำนาญและความรู้ ส่วนผู้มีฐานะสูง คือ มีรายได้ที่เหลือกินเหลือใช้ เป็นเจ้าของที่ดินและเป็นผู้ควบคุมกิจการงานต่างๆ เยาวชนที่เกิดมาในครอบครัวที่มีฐานะต่างๆ กันนั้น จะมีวิถีการดำเนินชีวิตที่แตกต่างกัน อยู่ในสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน และได้ติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลที่คุณสมบัติที่ต่างกัน บุคคลที่มาจากครอบครัวฐานะยากจน หัวหน้าครอบครัวต้องหาเช่ากินค่า ใช้แรงกายเข้าแลกกับเงิน คนในครอบครัวประเภทนี้ย่อมมีความวิตกกังวลในการครองชีพ มีความเครียดซึ่งเกิดจากสภาพแวดล้อมที่แออัดและแร้นแค้นทางวัตถุ หรืออยู่ในที่ห่างไกลความเจริญ จนทำให้มีประสบการณ์ที่แคบจำกัด สถิติปัญญาและความรอบรู้ไม่แตกต่างกัน

เคย์ (Kay. 1975 : 36) ได้ให้ความสำคัญอย่างยิ่งแก่ระดับเศรษฐกิจและสังคมในครอบครัว ในอันที่จะช่วยเพิ่มหรือลดความเร็วของการพัฒนาจริยธรรมให้แก่เยาวชน เคย์เห็นความสำคัญของลักษณะของครอบครัว ในอันที่จะปลูกฝังลักษณะเบื้องต้นทางจริยธรรมแก่เยาวชน นั่นคือ การยอมรับตัวเอง การมีเอกลักษณ์ การเทียบเคียง การประสบความสำเร็จและสัมฤทธิ์ผลต่างๆ ซึ่งจะเป็นทางให้เกิดความรู้สึกผิดชอบชั่วดี ซึ่งจะเปิดโอกาสให้ลักษณะเชิงจริยธรรมอื่นๆ ปรากฏขึ้นได้ในภายหลัง

นักสังคมวิทยา นักจิตวิทยาหลายท่านมีความเชื่อ และได้แสดงหลักฐานทางการวิจัยว่า บุคคลที่มีฐานะต่ำและปานกลางนั้น มีค่านิยมบางอย่างแตกต่างกัน กล่าวคือ บุคคลเหล่านี้มีความเชื่อว่าสิ่งใดดีควรทำและสิ่งใดชั่วไม่ควรทำนั้นแตกต่างกันมาก เช่น การเก็บของตกได้แล้วนำคืนเจ้าของนั้น เป็นความดีที่ควรสรรเสริญในสังคมของบุคคลฐานะปานกลางและสูง แต่จะเป็นสิ่งโง่เขลาในครอบครัวที่มีฐานะต่ำ ฉะนั้น ความรู้และความเชื่อของบุคคลจึงแตกต่างกันไปตามฐานะทางสังคมของบุคคล (Kay. 1975 : 37-38)

จากเอกสารดังกล่าว สรุปได้ว่า ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว พิจารณาได้จากรายได้รวมของสมาชิกในครอบครัว การศึกษาและอาชีพของหัวหน้าครอบครัว สิ่งเหล่านี้อาจส่งผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของเด็กได้ทั้งสิ้น แต่การเปรียบเทียบความเจริญทางจิตใจของคนต่างฐานะกันนั้นต้องขึ้นอยู่กับความเชื่อทางสังคมของแต่ละครอบครัวด้วย

2.4.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับฐานะของครอบครัว

2.4.1.1 งานวิจัยภายในประเทศ

วิเชียร ทองนุช (2521 : 98) ได้ศึกษานักเรียนระดับประถมศึกษาอายุ 9-12 ปี พบว่าเด็กที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่างกัน จะมีพัฒนาการทางจริยธรรมต่างกัน

อุทัย แก้วสอน (2528 : 105) ได้ทำการศึกษาการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมในวัยรุ่นตอนต้น พบว่า เยาวชนไทยที่ครอบครัวมีระดับเศรษฐกิจต่างกัน จะมีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมไม่แตกต่างกัน

ทิพวรรณ ลิ้มสุขนรินทร์ (2535 : 127) ศึกษาอำนาจการทำนายการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียน โดยศึกษานักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีที่ 5 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จังหวัดสระบุรี จำนวน 540 คน พบว่า นักเรียนที่มีความแตกต่างกันทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวจะมีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมที่แตกต่างกัน

2.4.1.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

เอ็ดเวิร์ด (Edward :1883) ได้ศึกษาเพื่อหาความสัมพันธ์กับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมกับสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ พบว่าผู้มีระดับฐานะทางเศรษฐกิจต่างกันจะมีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่างกัน

สแนเรย์ (Snarey : 1985) ได้ศึกษาแบบข้ามวัฒนธรรม 13 เรื่องใน 11 ประเทศ โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในชนชั้นกลางและชนชั้นต่ำพบว่า 10 ใน 11 ประเทศ ผู้มีระดับ

เศรษฐกิจต่างกันจะมีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมแตกต่างกันและทั้งใน 10 ประเทศนี้ รายงานว่าชนชั้นกลางได้คะแนนสูงกว่าชนชั้นต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยอื่นๆ ในสหรัฐอเมริกาที่พบว่าชนชั้นกลางมักจะใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมในระดับ

จากงานวิจัยดังกล่าว สรุปได้ว่า ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวมีส่วนสำคัญในการกำหนดพื้นฐานทางจิตใจของบุคคล เนื่องจากครอบครัวเป็นผู้ปลูกฝังลักษณะเบื้องต้นทางจริยธรรมให้แก่เด็ก ซึ่งทำให้เกิดลักษณะทางจริยธรรมอื่นๆ ตามไปด้วย

2.5 เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับบุคลิกภาพ

อนาสตาซี (Anastasi. 1968 : 111) กล่าวว่า บุคลิกภาพของบุคคลเกิดจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างพันธุกรรมกับสิ่งแวดล้อม พันธุกรรมเดียวกันแต่อยู่ในสภาพแวดล้อมต่างกันอาจทำให้เกิดบุคลิกภาพต่างกัน หรือแม้แต่สภาพแวดล้อมและพันธุกรรมเดียวกันอาจทำให้บุคลิกภาพต่างกันได้นอกจากนี้ ฮิลการ์ด และแอทกินสัน (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ 2530. 41; อ้างอิงจาก Hilgard and Atkinson. 1967 : 462) กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึงลักษณะรวมของบุคคล และวิธีการแสดงออกของพฤติกรรมของเขา ส่วนอลพอร์ต (Allport. 1967 : 28) ได้อธิบายว่าบุคลิกภาพเป็นระบบการเคลื่อนไหวของอินทรีย์ที่อยู่ภายในจิตใจของบุคคลและเป็นตัวกำหนดลักษณะนิสัย (Traits) ประจำตัวของบุคคลนั้นทั้งหมด

อีริคสัน (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ 2530. 42; อ้างอิงจาก Erikson. 1959) เชื่อว่าการพัฒนาบุคลิกภาพของมนุษย์นั้น มิได้หยุดยั้งแค่วัยเด็ก แต่จะมีการพัฒนาลักษณะต่างๆ ของบุคลิกภาพอย่างเป็นลำดับ ตลอดชีวิตของบุคคลแต่ละบุคคล

เสนห์ ศรีสุวรรณ (2533 : 81-86) ได้กล่าวว่า บุคลิกภาพที่ดีมีเสนห์เกิดจากภายนอก ได้แก่ รูปร่างหน้าตาดีมีสง่าราศี มีการแต่งกายที่เหมาะสมกับกาลเทศะและกาลสมัย และมีความประพฤติที่เหมาะสมเป็นไปตามธรรมชาติ ส่วนการสร้างเสนห์เกิดจากภายใน ก็คือมีความจำแนกย่ำ มีความกระตือรือร้น มีความคิดสร้างสรรค์ มีความซื่อสัตย์สุจริต ไม่เห็นแก่ตัว มีความจริงใจและความมีไหวพริบปฏิภาณดี

มูส และมูส (จรรยา เกษศรีสังข์. 2537 : 106 ; อ้างอิงจาก Moos and Moos. 1968)

กล่าวว่า บุคลิกภาพของแต่ละบุคคล บรรยาภาศในครอบครัวมีความสัมพันธ์กัน เช่น บุคคลที่มีบุคลิกภาพก้าวร้าว มีความขัดแย้งในใจ มักจะมาจากครอบครัวที่ปฏิเสธไม่ยอมรับบุตรหรือธิดา ครอบครัวที่ปล่อยปละละเลยบุตรมากเกินไป หรือครอบครัวที่ควบคุมบุตรธิดามากเกินไปทำให้บุตรหรือธิดาที่เป็นสมาชิกของครอบครัวนั้นไม่มีการเผชิญปัญหาที่ไม่เหมาะสม เช่น มักจะแสดงอารมณ์โกรธ สู้โดยไม่มีเหตุผล หรือบางครั้งอาจจะใช้วิธีการหลีกเลี่ยงปัญหา ส่วนครอบครัวที่มีความรักความอบอุ่น ความสนใจ ความเอาใจใส่ ความเอื้ออาทรให้แก่กัน สมาชิกของครอบครัวจะมีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าคิด กล้าทำ กล้าแสดงออก มีเหตุผล มีความสามารถในการตัดสินใจ พิจารณาข้อดี-ข้อเสีย ก่อนลงมือกระทำหรือตัดสินใจตกลงใจ ซึ่งผู้มีลักษณะบุคลิกภาพดังกล่าวจะอยู่ในครอบครัวและอยู่ในครอบครัวที่อบอุ่น ส่วนใหญ่จะใช้วิธีการแก้ปัญหาโดยคำนึงถึงเหตุผลประกอบ

2.5.1 ปัจจัยที่มีผลต่อบุคลิกภาพ

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2530 : 44) กล่าวว่า ปัจจัยที่มีผลต่อบุคลิกภาพประกอบด้วย พันธุกรรม สิ่งแวดล้อม และช่วงเวลาของชีวิตบุคคล กล่าวคือ

1. พันธุกรรม สิ่งถ่ายทอดทางพันธุกรรมส่วนมากเป็นลักษณะทางกาย เช่น ความสูง ต่ำ ลักษณะเส้นผม สีผิว กลุ่มเลือด โรคบางชนิด และข้อบกพร่องทางร่างกายบางชนิด เช่น ตาบอด สี ตีระล้าน นิ้วขาด เป็นต้น

2. สิ่งแวดล้อม สิ่งที่มีอิทธิพลมากต่อพัฒนาการของมนุษย์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ และบุคลิกภาพ นั่นคือ บุคคลที่อยู่รอบตัวเรา ครอบครัว กลุ่มคน และวัฒนธรรม

3. ช่วงเวลาในชีวิตมนุษย์ แสดงถึงระดับพัฒนาการทางร่างกาย และจิตใจอันเกิดจากอิทธิพลร่วมระหว่างพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

อีริคสัน (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2530 : 42 ; อ้างอิงจาก Erikson. 1959) เชื่อว่าการพัฒนาบุคลิกภาพของมนุษย์นั้น มิได้หยุดยั้งแต่ในวัยเด็ก แต่จะมีการพัฒนาลักษณะต่าง ๆ ของบุคลิกภาพอย่างเป็นลำดับตลอดชีวิตของแต่ละบุคคล

จากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพจะเห็นได้ว่า บุคลิกภาพเป็นลักษณะเฉพาะตัวของแต่ละบุคคล ซึ่งเป็นปัจจัยที่มีผลต่อบุคลิกภาพประกอบด้วยพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งประสบการณ์ต่าง ๆ ที่แต่ละบุคคลได้รับ

2.5.2 ประเภทบุคลิกภาพ

มนุษย์เรานั้นมีลักษณะทางสรีระหลายแบบ และแต่ละแบบอาจเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับบุคลิกภาพหลายประเภท ดังนั้น จึงมีการแบ่งบุคลิกภาพออกเป็นหลายประเภท ดังนี้

จุง (Hergenhrm. 1990 : 58-85 ; citing Jung. N.d.) ได้พิจารณาบุคลิกภาพของคนโดยยึดถือสังคมเป็นหลัก เขาได้แบ่งบุคลิกภาพของคนออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. บุคลิกภาพแบบเก็บตัว (Introvert) เป็นคนที่ไม่ชอบสูงส่งกับผู้อื่น เกร็งครัดต่อระเบียบแบบแผน มีมาตรฐานและกฎเกณฑ์ที่แน่นอนในการควบคุมอุปนิสัยของตนเอง เชื่อตนเอง และการกระทำทุกอย่างมักขึ้นกับตัวเองเป็นใหญ่ บุคคลประเภทนี้จะผูกพันกับตนเองมากกว่าที่จะผูกพันกับสังคมหรือบุคคลอื่น

2. บุคลิกภาพแบบแสดงตัว (Extrovert) เป็นคนเปิดเผย คึกกึ่ง ร่าเริง ปรับตัวได้ดีในสิ่งแวดล้อมต่างๆ มีความเชื่อมั่นในตนเองบนรากฐานของเหตุผลและความจริง

ฟรืดแมน และโรสเซนแมน (Friedman and Rosenman. 1947 ; 164) สรุปลักษณะของบุคลิกภาพแบบเอ และบุคลิกภาพแบบบี ไว้ดังนี้

บุคลิกภาพแบบเอ (Type A Behavior Pattern Personality) หมายถึง บุคลิกภาพเร่งรีบ ชอบการแข่งขันและก้าวร้าว ชอบทำงานให้ได้มากๆ ในเวลาน้อยๆ มีความรู้สึกที่เวลาผ่านไปอย่างรวดเร็ว มีความพยายามในการทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งให้ประสบความสำเร็จ ชอบฟันฝ่าอุปสรรคต่างๆ เพื่อให้เกิดสัมฤทธิ์ผล ชอบทำงานด้วยความรวดเร็ว ทนไม่ได้กับการทำงานล่าช้า

บุคลิกภาพแบบบี (Type B Behavior Pattern Personality) หมายถึง บุคลิกภาพที่มีความผ่อนคลาย ไม่รีบร้อนและไม่ก้าวร้าว มีลักษณะเฉื่อยๆ หนื่อยๆ ชอบการพักผ่อน และการดำเนินชีวิตแบบง่าย ๆ ไม่ชอบฟันฝ่าอุปสรรคต่างๆ ในการทำงาน และไม่ชอบทำงานในเวลาอันรีบด่วน

2.5.3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ

2.5.3.1 งานวิจัยภายในประเทศ

จรรยา เกษศรีสังข์ (2537 : 105) ได้ศึกษาวิธีการเผชิญปัญหาของนักเรียนนายร้อยตำรวจ พบว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีบุคลิกภาพแบบเอ มีวิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหา ส่วนนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีบุคลิกภาพแบบบี มีวิธีการเผชิญปัญหาด้านต่างๆ แบบรวมยอม

ชมพูนุช พงษ์ศิริ (2535 : 73-74) ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความวิตกกังวลในการฝึกปฏิบัติงานของผู้ป่วยของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาพยาบาลที่มีบุคลิกภาพแบบเอ จะมีความวิตกกังวลสูงกว่านักศึกษาพยาบาลที่มีบุคลิกภาพแบบบี

2.5.3.2 งานวิจัยภายในต่างประเทศ

ชาวทซ์และคนอื่นๆ (ปิยกาญจน์ กิจอุดมทรัพย์. 2539 : 24 ; อ้างอิงจาก Schwartz and other. 1986) ได้ศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมของบุคคลที่ลักษณะบุคลิกภาพแบบเอ และบุคลิกภาพแบบบี ที่ประสบความสำเร็จในสถานการณ์ที่ไม่มีผู้ใดเคยประสบความสำเร็จเลย และในสถานการณ์ที่มีบางคนประสบความสำเร็จ ผลการศึกษา พบว่า คนที่มีบุคลิกภาพแบบเอ มีความมุ่งหวังความสำเร็จในสถานการณ์ที่มีโอกาสประสบความสำเร็จ แต่จะไม่เอาตัวเองไปผูกมัดกับงานที่ไม่มีโอกาสประสบความสำเร็จ

บลูเมนทอลล์ (ชมพูนุช พงษ์ศิริ. 2535 : 28 ; อ้างอิงจาก Bumenthai. 1978) ได้ศึกษาบุคลิกภาพแบบเอ และบุคลิกภาพแบบบี ของนักเรียนชายและหญิง ผลการศึกษาพบว่า เด็กนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเอ จะเป็นคนที่มีความเครียดสูงกว่าเด็กนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบบี

จากงานวิจัยสรุปได้ว่า บุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบเอจะมีความพยายาม ทำงานประสบความสำเร็จและจะไม่เอาตนเองไปผูกมัดกับงานที่ไม่ประสบความสำเร็จ รักความก้าวหน้า มีความเพียรพยายามในการทำงาน เพื่อให้ประสบความสำเร็จในการทำงาน และจะมีความเครียดสูงกว่าที่มีบุคลิกภาพแบบบี

2.6 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลียนแบบ

พจนานุกรมคำศัพท์จิตวิทยา ของสุโท เจริญสุข (2520 : 100) การเลียนแบบตรงกับภาษาอังกฤษว่า "Imitation"

พจนานุกรมจิตวิทยาฉบับปรับปรุงใหม่ของ ฮาร์เวย์ (Harvey. 1964-1968 : 130) ได้ให้ความหมายของการเลียนแบบไว้ว่า Imitation หมายถึง การกระทำโดยดูระบบจากคนอื่น เป็นกระบวนการที่ถูกเร้า (และชี้แนะ) โดยได้เห็นสิ่งนั้นมาก่อน

พจนานุกรมจิตวิทยาของ วอร์เรน (Warren, n.d. : 132) ได้ให้ความหมายไว้ว่าการเลียนแบบ เป็นกระบวนการของการทำ ซึ่งเกิดจากการสังเกตพฤติกรรมที่เห็นจากคนหรือสัตว์

สารานุกรมศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2537 : 9) ได้ให้ความหมายของการเลียนแบบไว้ว่าหมายถึง พฤติกรรมการเอาอย่างต้นแบบ ซึ่งเกิดจากกระบวนการทางจิตวิทยาและสังคม โดยที่ผู้เลียนแบบอาจรู้ตัวหรือไม่รู้ตัวก็ได้

2.6.1 พฤติกรรมและกระบวนการเลียนแบบ

พฤติกรรมการเลียนแบบเป็นพฤติกรรมของสัตว์หรือบุคคลที่แสดงออกโดยมีลักษณะเช่นเดียวกับพฤติกรรมของตัวแบบ ส่วนกระบวนการเลียนแบบนั้น มีการศึกษาวิเคราะห์ในแนวความคิดและความเชื่อพื้นฐานต่างๆ กันหลายกลุ่ม เพราะกระบวนการนี้นอกจากจะเป็นกระบวนการทางจิตวิทยาแล้ว ยังมีส่วนเกี่ยวข้องกับตัวแปรต่างๆ ทางสังคมวิทยาอีกด้วย แนวความคิดอันหลากหลายเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงความพยายามอันเป็นปรากฏการณ์ที่ควบคู่กับวิวัฒนาการด้านความคิดของมนุษย์

2.6.1.1 พฤติกรรมการเลียนแบบ

เป็นพฤติกรรมของผู้เลียนแบบ ซึ่งแสดงออกโดยอาศัยพฤติกรรมของตัวแบบเป็นต้นแบบ ตัวแบบประพฤติตนอย่างไร แสดงกิริยาอย่างไร ผู้เลียนแบบก็กระทำอย่างนั้นด้วย ฝ่ายตัวแบบอาจมีตัวตนอยู่จริงหรืออาจเป็นตัวแบบในจินตนาการ เช่น ในนิทาน นิยาย และวรรณคดี พฤติกรรมการเลียนแบบอาจเหมือนกันหรือเป็นอย่างเดียวกับพฤติกรรมบางส่วนหรือทั้งหมดของตัวแบบในระดที่มี ความแตกต่างกันบ้างจนกระทั่งไม่มีความแตกต่างระหว่างกันเลย กล่าวคือ อาจเหมือนกันทุกประการในด้านการประพฤติตน ตลอดถึงวิถีชีวิตของผู้เลียนแบบ และความสำคัญหรืออิทธิพลของตัวแบบที่มีต่อผู้เลียนแบบรวมทั้งสถานการณ์แวดล้อมอื่นๆ ประกอบด้วย

2.6.1.2 กระบวนการเลียนแบบ

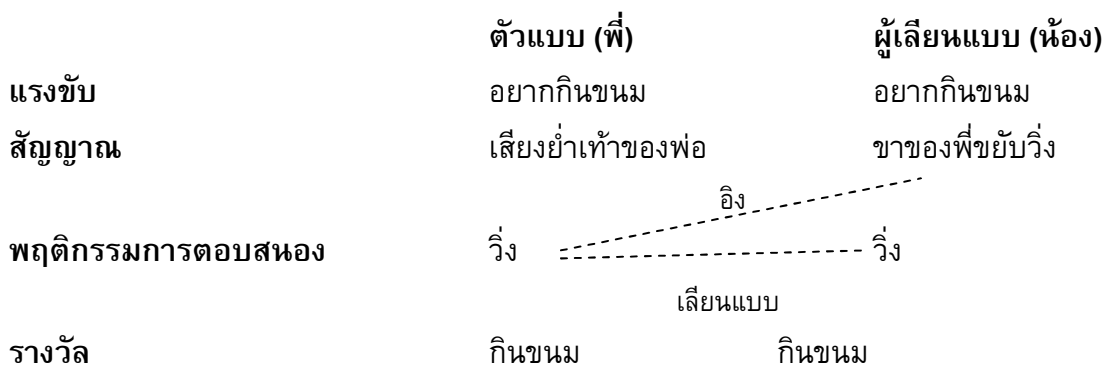
เป็นการแสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมเลียนแบบเกิดขึ้นได้อย่างไรประกอบด้วยเงื่อนไขต่างๆ ทั้งทางจิตวิทยาและสังคม กรณีศึกษาวิเคราะห์กระบวนการเลียนแบบที่จัดได้ว่ากรณีตัวอย่างและมักกล่าวอ้างกันอยู่เสมอในเรื่องนี้ได้แก่ การศึกษาวิเคราะห์ของดอลลาร์ดกับมิลเลอร์ (Dollard and Miller) และของแบนดูรากับวอลเตอร์ส (Bandura and Walters)

2.6.2 ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม

2.6.2.1 ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของดอลลาร์ดกับมิลเลอร์

ทฤษฎีนี้กล่าวถึงถึงกรณีเด็กสองพี่น้องที่กำลังนั่งเล่นกันอยู่ในห้องที่ติดกับห้องครัว และมีประตูเปิดออกทางด้านหลังบ้าน โดยตามปกติแล้วพ่อของเด็กสองคนนี้จะกลับจากงานมาพร้อมด้วยขนม ขณะที่เล่นกัน คนพี่ได้ยินเสียงพ่อกลับมาจึงวิ่งไปหา ส่วนคนน้องยังไม่รู้ว่าเป็นเสียงพ่อ จนวันหนึ่งคนน้องได้วิ่งตามคนพี่ไปหาพ่อด้วย พ่อไปถึงเมื่อพี่ได้กินขนมห้องก็ได้กิน

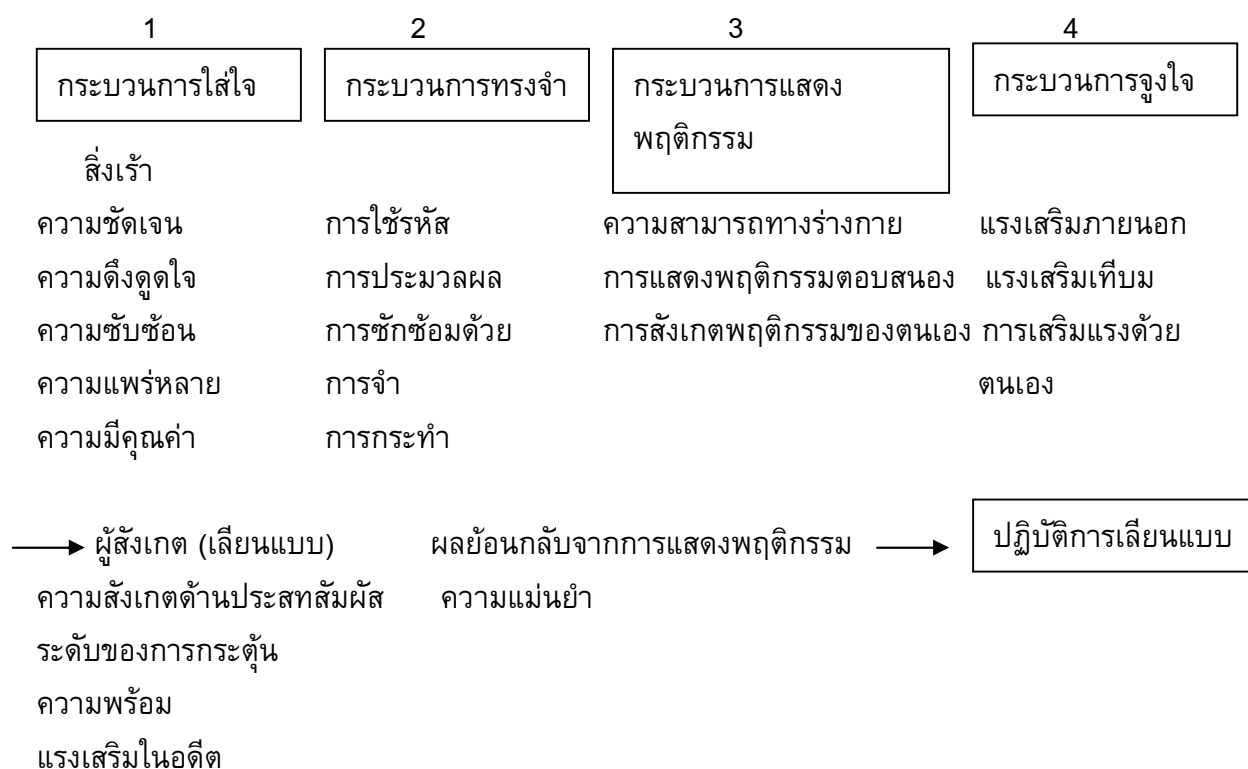
ขนมด้วยเช่นกัน และวันต่อๆ มาพอเห็นพี่วิ่งน้องก็วิ่งตามไปด้วย น้องวิ่งตามพี่ที่ใครก็ได้กินขนมทุกที จนเกิดเป็นพฤติกรรมคงตัว กระบวนการนี้แสดงแผนผังวิเคราะห์ไว้ดังต่อไปนี้

จากแผนผังนี้จะสังเกตเห็นว่าพฤติกรรมตอบสนอง (วิ่ง) เป็นอย่างเดียวกัน (matched) ซึ่งเป็นลักษณะสำคัญของพฤติกรรมเลียนแบบ ส่วนพฤติกรรมตอบสนองของผู้เลียนแบบ (น้อง) แสดงออกต่อสัญญาณอันเกิดจากพฤติกรรมตอบสนอง (วิ่ง) ของตัวแบบ (พี่) พฤติกรรมเลียนแบบของผู้เลียนแบบ (น้อง) จึงขึ้นอยู่กับหรืออิง (dependent) พฤติกรรมการตอบสนอง (วิ่ง) ของตัวแบบ (พี่) และจะเห็นได้ว่ากระบวนการนี้ประกอบด้วยแรงขับ สัญญาณ พฤติกรรมการตอบสนอง และรางวัลเป็นประการสำคัญพฤติกรรมการเลียนแบบในกระบวนการนี้เรียกว่า พฤติกรรมการเลียนแบบโดยอิงพฤติกรรมตอบสนอง (matched-dependent behavior)

2.6.2.2 ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของแบนดูราเกี่ยวกับออลเตอร์ส์

ทฤษฎีนี้กล่าวถึงการเรียนรู้โดยการเลียนแบบ ซึ่งมีกรอบความคิดของ กระบวนการอันประกอบด้วยสาระต่างๆ ที่ให้ความรู้ ความเข้าใจอย่างกว้างขวางและลึกซึ้งเกี่ยวกับการเลียนแบบในความหมายของการกระทำตามอย่างตัวแบบ (Modeling) ซึ่งเป็นการเรียนรู้โดยใช้ การสังเกตการกระทำของผู้อื่น ที่ช่วยให้ได้มีความคิดว่า ควรแสดงพฤติกรรมอย่างไรและควรหลีกเลี่ยงข้อผิดพลาดประการใดบ้าง กระบวนการนี้ประกอบด้วย 4 ส่วนด้วยกันคือ กระบวนการใส่ใจ กระบวนการทรงจำ กระบวนการแสดงพฤติกรรม และกระบวนการจูงใจ ดังที่แสดงตามแผนผัง

2.6.3 พัฒนาการของการเลียนแบบและผลของการเลียนแบบ

พัฒนาการของการเลียนแบบและผลของการเลียนแบบขึ้นอยู่กับพัฒนาการที่มีอยู่แล้ว การเลียนแบบอาจมีเพิ่มขึ้นได้ด้วยการเสริมแรง พฤติกรรมที่เหมือนกับพฤติกรรมของตัวแบบ การอำนวยความสะดวกต่างๆ ในการเรียนรู้ ด้วยการปรับปรุงทักษะในการเลือกสังเกต การใช้รหัสหรือด้วยการเพิ่มขีดความสามารถในการใช้อวัยวะสัมผัสและกล้ามเนื้อให้ประสานกันมากขึ้น และด้วยการช่วยให้มองเห็นผลตอบแทนของการกระทำตามคนอื่น เด็กจะสามารถเลียนแบบได้อย่างถูกต้องมากขึ้น เมื่อมีเครื่องล่อใจให้กระทำตามตัวแบบ การเลียนแบบจะลดน้อยลงเมื่อไม่มีใครสนใจว่าเด็กจะประพฤติปฏิบัติตนอย่างไร เวลาที่ระกวางการสังเกตกับการแสดงพฤติกรรม (การกระทำ) ถ้าห่างออกไปผลของการเรียนรู้โดยการเลียนแบบจะลดลงไป การคาดหวังจะได้รับการเสริมแรงหรือไม่เพียงใด ก็เป็นอีกส่วนหนึ่งที่มีผลต่อการเลียนแบบ (สารานุกรมศึกษาศาสตร์. 2537 : 9-13)

2.6.4 ลักษณะของการเลียนแบบ

สวนา พรพัฒน์กุล (2525 : 5-6) ได้กล่าวว่าการเลียนแบบจำเป็นต่อการถ่ายทอดวัฒนธรรมต่างๆ ของมนุษย์ในยุคต่างๆ มาสู่ยุคปัจจุบันและไปสู่นาคต ความเจริญทางวิชาการ เทคโนโลยีต่างๆ ตลอดจนศิลปวัฒนธรรมของชาติต่างๆ ในอดีตตกทอดมาสู่ในยุคปัจจุบันจนสามารถนำมาปรับปรุงให้ดีขึ้นได้ ก็โดยอาศัยการเลียนแบบจากตัวแบบต่างๆ เท่านั้น ลักษณะของการเลียนแบบซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญในการถ่ายทอดวัฒนธรรมนี้แบ่งเป็น 3 ประเภทคือ

2.6.4.1 พฤติกรรมเหมือนกัน (Same Behavior) ได้แก่ การเลียนแบบหรือมีปฏิกริยาตอบสนองต่อสิ่งเร้าอย่างเดียวกับของบุคคล 2 คนขึ้นไปในแบบเดียวกันหรือทำนองเดียวกัน พฤติกรรมที่แสดงออกมาเหมือนกันนี้อาจเกิดจากการเรียนรู้ด้วยการเลียนแบบหรือไม่ได้อาศัยการเลียนแบบเลยก็ได้

2.6.4.2 การลอกแบบ (Copying Behavior) ในประเภทนี้ผู้สังเกตจะเรียนรู้ถึงสิ่งที่เขาได้พบเห็น หรือเรียนรู้มาอย่างช้าๆ แล้วสร้างแบบเล่นเดียวกับของสิ่งนั้นๆ ขึ้นมาใหม่ สิ่งจำเป็นต้องใช้ในการลอกแบบคือต้องมีความรู้รอบตัวและจะต้องมีเครื่องประกอบการพิจารณาสำหรับความเหมือนและความแตกต่างกันของสิ่งที่จะลอกแบบ การลอกแบบนี้จะต้องค่อยดำเนินไปอย่างช้า มีการชมหรือให้รางวัลเมื่อลอกแบบได้เหมือนหรือใกล้เคียง ในบางครั้งก็อาจเป็นการตำหนิหรือลงโทษเมื่อไม่ได้รับผลสำเร็จ จนในที่สุดผู้ลอกแบบอาจจะมีความอิสระ ในการตอบสนองโดยการปรับปรุงดัดแปลงสิ่งที่ลอกแบบมาให้เหมาะสมแก่ตนได้

2.6.4.3 พฤติกรรมเทียบกับแบบ (Matched-dependent Behavior) ได้แก่ พฤติกรรมที่ผู้สังเกตต้องคอยเทียบการตอบสนองของตนกับแบบ และพยายามดำเนินตามแบบนั้น แม้กระทั่งทำให้ดีกว่าแบบนั้นด้วย

2.6.5 บุคคลที่เด็กเลียนแบบ

บุคคลที่เด็กเลียนแบบนั้นจะเริ่มต้นจากคนใกล้ชิดที่สุดแล้วค่อยๆ ห่างออกไปจากตัวเด็กตามพัฒนาการทางสังคมของเขา ซึ่งสามารถแบ่งออกได้ดังนี้ (สวนา พรพัฒน์กุล. 2525 : 7-8)

2.6.5.1 เลียนแบบจากพ่อแม่และครู

ในช่วงที่เด็กเริ่มเลียนแบบได้นั้นจะได้แก่บุคคลใกล้ชิดที่สุด พ่อแม่ ซึ่งมีความหมายถึงผู้ปกครองและผู้เลี้ยงดูเด็กแทนพ่อแม่ด้วย เมื่อเด็กเติบโตขึ้นเด็กจะไปโรงเรียนโดยใช้เวลาครึ่งหนึ่งของชีวิตในแต่ละวันอยู่กับครู ดังนั้นความสำคัญของครูในการเป็นตัวแบบจึงสำคัญพอๆ กับพ่อแม่ ผู้ปกครองและครูจึงควรเป็นตัวแบบที่ดี แต่ต้องไม่แสดงบทบาทของตัวแบบแก่เด็ก

2.6.5.2 เลียนแบบจากตัวแบบที่เด็กชอบ

จะต้องเป็นตัวแบบที่ก่อให้เกิดความพอใจแก่เด็ก อาจเป็นเพื่อนและบุคคลอื่นๆ ที่แวดล้อมเขาอยู่

2.6.5.3 เลียนแบบจากตัวแบบที่ตรงกับความสนใจ

การเลียนแบบจะเกิดขึ้นเมื่อตัวแบบนั้นตรงกับความสนใจ เด็กหญิงจะเลียนแบบแตกต่างไปจากเด็กชาย เนื่องจากความสนใจแตกต่างกัน แม้ในเด็กหญิงหรือเด็กชายด้วยกัน ความสนใจก็จะแตกต่างกันไปอีก เช่น เด็กหญิงบางคนสนใจเลียนแบบการทำงานในบ้านของแม่ แต่บางคนอาจจะสนใจศิลปะการแสดงต่งๆ ที่ตนได้พบในรายการโทรทัศน์ และพยายามเลียนแบบนั้นก็ได้

2.6.5.4 เลียนแบบจากผู้กล้าหาญ

ไม่ว่าจะเป็นเด็กหญิงหรือเด็กชาย ย่อมจะมีผู้กล้าหาญที่ตนยกย่อง และพอใจจะเลียนแบบตามผู้กล้าหาญของตน ตัวแบบอาจมาจากเรื่องจริงหรือไม่จริงก็ได้ ตัวแบบของเด็กมักได้แก่คนที่อายุมากกว่า

2.6.5.5 เลียนแบบจากตัวละคร

ซึ่งเป็นตัวละครในนิยาย ภาพยนตร์ โทรทัศน์ เป็นต้น

2.6.6 ข้อดีและข้อเสียของการเลียนแบบ

สารานุกรมศึกษาศาสตร์ (2537 : 13-14) ได้กล่าวถึงข้อดีและข้อเสียของการเลียนแบบไว้ว่า ข้อดีของการเลียนแบบ คือ การแสดงออกได้เหมาะสมถูกต้องตามความประสงค์ในทางที่ประหยัดมากกว่า ไม่ต้องเสียเวลาคิดและแสดงพฤติกรรมแบบลองผิดลองถูก พฤติกรรมการเลียนแบบที่เป็นการประพฤติปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานของสังคม ย่อมเป็นที่ยอมรับและช่วยให้ปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ ส่วนข้อเสียของการเลียนแบบนั้นมักเกิดขึ้นในกรณีที่มีการเลียนแบบพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ไม่เป็นที่พึงประสงค์ของสังคม อันได้แก่การประพฤติผิดในรูปแบบต่างๆ ตลอดทั้งพฤติกรรมปกติ นอกจากนี้การเลียนแบบจะเป็นการแสดงถึงการขาดความคิดริเริ่มของตนเองและขาดความเป็นตัวของตัวเอง ซึ่งจะเป็นผลเสียต่อความเจริญก้าวหน้าของความคิดที่จะช่วยให้ก้าวไปสู่วิวัฒนาการทางความรู้และเทคโนโลยีต่างๆ

บุคคลเรียนรู้จากตัวแบบเป็นการเรียนรู้ที่บุคคลสังเกตจากพฤติกรรมของตัวแบบซึ่งอาจจะเป็นบุคคลในครอบครัว ในสังคม โดยเฉพาะทางสื่อมวลชน แนวโน้มการลอกเลียนแบบจะเกิดขึ้นสูงเมื่อเห็นตัวแบบแสดงพฤติกรรมบางอย่างแล้วได้รับการเสริม ในขณะเดียวกันถ้าตัวแบบ (Model) แสดงพฤติกรรมบางอย่างแล้วได้รับผลกระทบไม่พึงพอใจ บุคคลก็จะไม่ลอกเลียนแบบพฤติกรรมนั้น (Bandura. 1977 : 17-22 and Maccoby. 1980 : 336 ; อ้างถึงใน ดารารวรรณ ต๊ะกินตา. 2528) ดังนั้นการให้ตัวแบบที่เหมาะสมและเน้นการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแบบกับผู้เลียนแบบ ย่อมทำให้เกิดพฤติกรรมที่เหมาะสมกับเด็ก ถ้าเด็กได้ตัวแบบที่มีลักษณะสถานภาพทางสังคมสูงเป็นคนเด่น มีเกียรติยศชื่อเสียง เป็นที่ยอมรับของคนโดยทั่วไป มีความสามารถ ความชำนาญพิเศษเฉพาะด้าน ตัวแบบที่มีลักษณะเหล่านี้จะมีอิทธิพลมาก และพบว่าผู้สังเกตจะเลียนแบบพฤติกรรมจากตัวแบบที่มีลักษณะอบอุ่น ใจดี มากกว่าที่มีลักษณะตรงกันข้าม (อัจฉรา ธรรมาภรณ์. 2531 : 92-94) นอกจากนี้ แบนดูรา (Bandura. 1977 : 41-45) ได้สรุปถึงอิทธิพลของตัวแบบที่มีต่อผู้สังเกตดังนี้ คือ

1. การสร้างพฤติกรรมใหม่
2. การสร้างกฎเกณฑ์หรือหลักการใหม่
3. การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์
4. การยับยั้งการกระทำหรือการลดพฤติกรรมที่จัดกระทำ
5. การส่งเสริมการกระทำ
6. ด้านอารมณ์ส่งผลต่อผู้สังเกตให้รุนแรงเพิ่มขึ้น

7. การเอื้ออำนวยให้เกิดการกระทำตามตัวแบบ

จากเอกสารดังกล่าวสรุปได้ว่า Imitation หรือการเลียนแบบ หมายถึง การกระทำ เป็นกระบวนการที่ถูกเร้าและชี้แนะ ซึ่งเกิดจากการสังเกตพฤติกรรมที่เห็นจากคนหรือสัตว์ ดังนั้นการเลียนแบบสามารถนำมาใช้ในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลทางด้านต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ว่าจะเป็นการฝึกและเสริมสร้างพฤติกรรมใหม่ๆ ของเด็ก โดยมีบุคคลหรือกลุ่มบุคคลเป็นตัวแบบ (Model)

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลียนแบบ

2.7.1 งานวิจัยภายในประเทศ

กรรณิการ์ สิทธิศักดิ์ (2522 : 46-51) ได้ศึกษาผลของตัวแบบและการเสริมแรงที่มีต่อพฤติกรรมการเลียนแบบของเด็กอนุบาล 2 ที่จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ตัวแบบและวิธีการเสริมแรงมีผลต่อการเลียนแบบของเด็กแตกต่างกัน

กมลรัตน์ คนองเดช (2537 : 65) ได้ศึกษาผลของการศึกษาการเลียนแบบที่มีต่อการออกเสียงของเด็กสองภาษาระดับอนุบาลใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า เด็กสองภาษาระดับอนุบาลที่ผ่านการฝึกการเลียนแบบครูสามารถออกเสียงภาษาไทยได้ถูกต้องมากกว่าเด็กสองภาษาที่ไม่ได้ผ่านการฝึกการเลียนแบบ อย่างมีนัยสำคัญ .01

พัฒนานุสรณ์ สถาพรวงศ์ (2544 : 67) ได้ศึกษาผลของสื่อมวลชนที่มีต่อพฤติกรรมการเลียนแบบการแต่งกายของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า นักเรียนที่ศึกษาอยู่นอกเขตเทศบาลเมืองเห็นว่า สื่อมวลชนมีผลต่อการเลียนแบบการแต่งกายโดยรวม และมีผลต่อกระบวนการใส่ใจ และกระบวนการสนใจ ในการมีพฤติกรรมการเลียนแบบการแต่งกายมากกว่านักเรียนที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนเทศบาลในเขตเทศบาล อย่างมีนัยสำคัญ .054

2.7.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

แมคเดวิด (McDavid . 1964 : 165-174) ได้ศึกษาถึงอิทธิพลการเลียนแบบที่มีต่อการเรียนรู้ของเด็กอนุบาลในต่างประเทศ โดยแบ่งเด็กออกเป็น 4 กลุ่ม หลังจากที่ให้เด็กได้ดูตัวแบบแล้ว จึงให้เด็กแต่ละกลุ่มเล่นเกมส์ด้วยตนเอง ผลปรากฏว่า ตัวแบบมีอิทธิพลต่อความสามารถของเด็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ฮิกส์ (Hicks. 1965 : 97-100) ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมการเลียนแบบที่เกิดจากการได้เห็นตัวแบบที่เป็นภาพยนตร์แสดงความก้าวร้าว พบว่า เด็กที่ได้ดูตัวแบบไม่ว่าจะเป็นลักษณะใด จะมีพฤติกรรมก้าวร้าวตามตัวแบบอย่างเห็นได้ชัด

ซิมเมอร์แมน และเจฟเฟ (Simmerman and Jaffe. 1977 : 773-778) ได้ทำการศึกษาการเลียนแบบที่มีผลต่อการเรียนรู้ โดยให้เด็กสังเกตตัวแบบแสดงการจัดจำแนกประเภทของภาพจากบัตรภาพ 4 ชุด พบว่า ความสามารถในการจัดภาพของแต่ละกลุ่ม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากงานวิจัยดังกล่าว สรุปได้ว่า การเลียนแบบมีผลต่อพฤติกรรมของผู้สังเกตโดยตรง ดังนั้นถ้าผู้สังเกตได้รับแบบอย่างจากตัวแบบที่ดี ก็จะทำให้ผู้สังเกตมีพฤติกรรมที่ดีไปด้วย แต่ถ้าผู้สังเกตได้รับแบบอย่างจากตัวแบบที่ไม่ดี ก็อาจส่งผลให้ผู้สังเกตมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมตามตัวแบบได้

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับ โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัด

นนทบุรี

โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร เป็นโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ตั้งอยู่ หมู่ที่ 9 ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี โดยมี นายนิพนธ์ บุญภัทรโร นายอำเภอปากเกร็ดในขณะนั้นเป็นผู้ดำริก่อตั้งขึ้น เนื่องจากเห็นว่า ในสมัยนั้นอาณาบริเวณดังกล่าวมีโรงเรียนคลองเกลือ เป็นโรงเรียนระดับประถมศึกษาเพียงโรงเรียนเดียว ซึ่งมีเนื้อที่คับแคบยากต่อการขยายและปลูกสร้างอาคารเพิ่มได้และจำนวนนักเรียนก็เพิ่มมากขึ้น จึงดำเนินการที่จะสร้างโรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร โดยมีคหบดีผู้ใจบุญของอำเภอปากเกร็ด ชื่อ นาย ผาสุก มณีจักร ได้บริจาคที่ดินให้จัดสร้างโรงเรียนจำนวน 5 ไร่ ทั้งนี้ได้ร่วมกับสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลจัดสรรเงินจำนวน 240,000 บาท ให้ไว้เพื่อก่อสร้างอาคารเรียนหลังแรกเป็นแบบ 017 แต่เนื่องจากงบประมาณในการก่อสร้างไม่เพียงพอ ร.ต.แสวง ธีระวิทย์ นายอำเภอปากเกร็ดได้มอบหมายให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี ดำเนินการประมูลใหม่โดยลดแบบแปลนเหลือ 3 ห้องเรียน โรงเรียนได้เปิดทำการสอนครั้งแรกในวันที่ 17 พฤษภาคม พ.ศ. 2520 ปัจจุบันมีห้องเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 2 ทั้งหมด 304 คน แบ่งเป็น 3 ระดับชั้น ดังนี้

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 94 คน เป็นนักเรียนชาย 46 คน และนักเรียนหญิง 48 คน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 101 คน เป็นนักเรียนชาย 58 คน และนักเรียนหญิง 43 คน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 109 คน เป็นนักเรียนชาย 53 คน และนักเรียนหญิง 56 คน

1. คติพจน์

สุขา สงฺฆสฺส สามคฺคี

หมู่คณะ ที่พร้อมเพรียงกัน ย่อมทำให้เกิดความสุข

2. คำขวัญ

รักเรียน เพียรทำดี มีวินัย หลีกไกลยาเสพติด

3. วิสัยทัศน์

มีคุณธรรม
นำความรู้
มุ่งสู่คุณภาพตามมาตรฐาน
ผสมผสานเทคโนโลยีทันสมัย
ใส่ใจและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
พรักพร้อมสุขภาพอนามัย
ร่วมใจยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง

4. พันธกิจ

ให้การศึกษา เพื่อสร้างนักเรียน
ให้เป็นคนที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกายและจิตใจ

5. ปรัชญา

การศึกษาสร้างปัญญา พัฒนาคุณภาพชีวิต

6. สีประจำโรงเรียน

ชมพู ฟ้าย

7. สถานที่ติดต่อ

หมู่ 9 ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี 11120
โทร. 0-2503-3755 โทรสาร 0-2503-3361

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี จำนวน 304 คน เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 94 คน เป็นนักเรียนชาย 46 คน และนักเรียนหญิง 48 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 101 คน เป็นนักเรียนชาย 58 คน และนักเรียนหญิง 43 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 109 คน เป็นนักเรียนชาย 53 คน และนักเรียนหญิง 56 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ปีการศึกษา 2550 จำนวน 151 คน เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 47 คน เป็นนักเรียนชาย 23 คน และนักเรียนหญิง 24 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 50 คน เป็นนักเรียนชาย 29 คน และนักเรียนหญิง 21 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 54 คน เป็นนักเรียนชาย 26 คน และนักเรียนหญิง 28 คน ที่ความเชื่อมั่น 95 (Yamane. 1970 : 80-81) ที่ได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากประชากรโดยใช้ชั้นปีและเพศเป็นชั้น (Strata) โดยมีขั้นตอนในการสุ่มตัวอย่างดังนี้

1. ผู้วิจัยแบ่งประชากร นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ปีการศึกษา 2550 จำนวน 3 ชั้นปี ดังนี้

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	จำนวน 94 คน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	จำนวน 101 คน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	จำนวน 109 คน
2. ผู้วิจัยแบ่งประชากร นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ปีการศึกษา 2550 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีที่ 5 และปีที่ 6 ออกเป็นนักเรียนชายและนักเรียนหญิงดังนี้

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	นักเรียนชายจำนวน 46 คน	นักเรียนหญิงจำนวน 48 คน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	นักเรียนชายจำนวน 58 คน	นักเรียนหญิงจำนวน 43 คน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	นักเรียนชายจำนวน 53 คน	นักเรียนหญิงจำนวน 56 คน

3. ผู้วิจัยประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างได้ 151 คน ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 (Yamane. 1970 : 80-81) จึงได้สัดส่วนประชากรต่อกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 2:1 เป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ปีการศึกษา 2550 จำแนกตามชั้นปีและเพศ ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 แสดงจำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามชั้นปี และเพศ

ระดับชั้น	เพศ				รวม	
	ชาย		หญิง		ชาย	หญิง
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ประถมศึกษาปีที่ 4	46	23	48	24	94	47
ประถมศึกษาปีที่ 5	58	29	43	21	101	50
ประถมศึกษาปีที่ 6	53	26	56	28	109	54
รวม	157	78	147	73	304	151

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี แบ่งออกเป็น 6 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

ตอนที่ 2 แบบสอบถามบุคลิกภาพ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของผู้ปกครอง

ตอนที่ 4 แบบสอบถามการเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของครู

ตอนที่ 5 แบบสอบถามการเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของเพื่อน

ตอนที่ 6 แบบสอบถามการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม

วิธีการสร้างเครื่องมือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวและการหาคุณภาพเครื่องมือ

ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้นเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครอง

ตัวอย่างแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของท่าน เมื่ออ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () และเติมข้อความลงในช่องว่าง ซึ่งตรงกับความเป็นจริงของท่านในปัจจุบันให้ครบถ้วน

1. เพศ

() ชาย () หญิง

2. อายุ ปี

3. ระดับชั้น

() ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

() ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

() ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

5. ผู้ปกครองของนักเรียนได้รายได้ต่อเดือน ประมาณ.....บาท

6. ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

บิดา

() ต่ำกว่าปริญญาตรี

() ปริญญาตรี

() สูงกว่าปริญญาตรี

มารดา

() ต่ำกว่าปริญญาตรี

() ปริญญาตรี

() สูงกว่าปริญญาตรี

7. อาชีพของผู้ปกครอง

() รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ

() ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว

() รับจ้าง

ตอนที่ 2 แบบสอบถามบุคลิกภาพ มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

2.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ

2.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ

2.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ โดยใช้แนวคิดที่ได้จากข้อ 2.1 และข้อ 2.2 เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert Scale Type) ได้แก่ จริงที่สุด, จริง, จริงบ้าง, จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามบุคลิกภาพ

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบวัดข้อเท็จจริงของท่าน เมื่อท่านอ่านคำถามแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่องที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านบ้างไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านบ้างเล็กน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อยที่สุด

ข้อ ที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
0	ข้าพเจ้าชอบทำงานที่ต้องแข่งขันสูง					
00	ข้าพเจ้าไม่รู้สึกรังเกียจอะไร ถ้าต้องส่งงานช้า					

เกณฑ์การให้คะแนน

	ข้อความทางบวก (คะแนน)	ข้อความทางลบ (คะแนน)
จริงที่สุด	5	1
จริง	4	2
จริงบ้าง	3	3
จริงน้อย	2	2
จริงน้อยที่สุด	1	5

เกณฑ์ในการแปลความหมาย

บุคลิกภาพแบบ เอ	หมายถึง	ผู้ที่ได้คะแนน	14-35
บุคลิกภาพแบบ บี	หมายถึง	ผู้ที่ได้คะแนน	36-70

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของผู้ปกครอง มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

3.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของผู้ปกครอง

3.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับการเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของผู้ปกครองของ ปิยะทัศน์ สุธรรมจารีกุล (2546 : 38)

3.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับการเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของผู้ปกครอง โดยใช้แนวคิดที่ได้จากข้อ 3.1 และข้อ 3.2 เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert Scale Type) ได้แก่ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามการเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของผู้ปกครอง

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบวัดข้อเท็จจริงของท่าน เมื่อท่านอ่านคำถามแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่องที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านบ้างไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านบ้างเล็กน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อยที่สุด

ข้อ ที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
0	นักเรียนคิดว่าที่นักเรียนพูดคำหยาบตามผู้ปกครอง					
00	เมื่อนักเรียนเห็นผู้ปกครองบริจาเงินแก่ผู้ยากไร้ นักเรียนจะบริจาคด้วย					

เกณฑ์การให้คะแนน

	ข้อความทางบวก (คะแนน)	ข้อความทางลบ (คะแนน)
จริงที่สุด	5	1
จริง	4	2

จริงบ้าง	3	3
จริงน้อย	2	2
จริงน้อยที่สุด	1	5

เกณฑ์ในการแปลความหมาย

ใช้เกณฑ์ประเมินค่าความหมายตามแนวคิดของ วิเชียร เกตุสิงห์ (2538 : 9) ซึ่งแปลผลได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 3.67-5.00 คะแนน หมายถึง มีการเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของผู้ปกครองมาก

คะแนนเฉลี่ย 3.34-3.66 คะแนน หมายถึง มีการเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของผู้ปกครองปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.00-2.33 คะแนน หมายถึง มีการเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของผู้ปกครองน้อย

ตอนที่ 4 แบบสอบถามการเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของครู

มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

4.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของครู

4.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับการเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของครูของ ปิยะทัศน์ สุธรรมธารีกุล (2546 : 38)

4.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับการเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของครู โดยใช้แนวคิดที่ได้จากข้อ 4.1 และข้อ 4.2 เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert Scale Type) ได้แก่ จริงที่สุด จริงจริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามการเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของครู

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบวัดข้อเท็จจริงของท่าน เมื่อท่านอ่านคำถามแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่องที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านบ้างไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านบ้างเล็กน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อยที่สุด

ข้อ ที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
0	นักเรียนคิดว่าที่นักเรียนพูดคำหยาบตามครู					
00	เมื่อนักเรียนเห็นครูไม่ทิ้งขยะลงถังนักเรียนจะปฏิบัติตาม					

เกณฑ์การให้คะแนน

	ข้อความทางบวก (คะแนน)	ข้อความทางลบ (คะแนน)
จริงที่สุด	5	1
จริง	4	2
จริงบ้าง	3	3
จริงน้อย	2	2
จริงน้อยที่สุด	1	5

เกณฑ์ในการแปลความหมาย

ใช้เกณฑ์ประเมินค่าความหมายตามแนวคิดของ วิเชียร เกตุสิงห์ (2538 : 9) ซึ่งแปลผลได้ดังนี้

- คะแนนเฉลี่ย 3.67-5.00 คะแนน หมายถึง มีการเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของครูมาก
- คะแนนเฉลี่ย 3.34-3.66 คะแนน หมายถึง มีการเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของครูปานกลาง
- คะแนนเฉลี่ย 1.00-2.33 คะแนน หมายถึง มีการเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของครูน้อย

ตอนที่ 5 แบบสอบถามการเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของเพื่อน

มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

- 5.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของครู
- 5.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับการเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของครูของ ปิยะทัศน์ สุธรรมธารีกุล (2546 : 38)
- 5.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับการเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของครูโดยใช้แนวคิดที่ได้จากข้อ 5.1 และข้อ 5.2 เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating

Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert Scale Type) ได้แก่ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามการเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของเพื่อน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบวัดข้อเท็จจริงของท่าน เมื่อท่านอ่านคำถามแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่องที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านบ้างไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านบ้างเล็กน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อยที่สุด

ข้อ ที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
0	นักเรียนพูดคำหยาบตามเพื่อน					
00	เมื่อนักเรียนเห็นเพื่อนโดดเรียน นักเรียนจะโดดเรียนด้วย					

เกณฑ์การให้คะแนน

	ข้อความทางบวก (คะแนน)	ข้อความทางลบ (คะแนน)
จริงที่สุด	5	1
จริง	4	2
จริงบ้าง	3	3
จริงน้อย	2	2
จริงน้อยที่สุด	1	5

เกณฑ์ในการแปลความหมาย

ใช้เกณฑ์ประเมินค่าความหมายตามแนวคิดของ วิเชียร เกตุสิงห์ (2538 : 9) ซึ่งแปลผลได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 3.67-5.00 คะแนน หมายถึง มีการเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของเพื่อนมาก

คะแนนเฉลี่ย 3.34-3.66 คะแนน หมายถึง มีการเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของเพื่อนปานกลาง

ขั้นที่ 3 ขั้นทำตามผู้อื่นเห็นชอบ	กำหนด 3 คะแนน
ขั้นที่ 4 ขั้นทำตามหน้าที่และระเบียบของสังคม	กำหนด 4 คะแนน
ขั้นที่ 5 ขั้นทำตามคำมั่นสัญญา	กำหนด 5 คะแนน
ขั้นที่ 6 ขั้นยึดอุดมคติ	กำหนด 6 คะแนน

เกณฑ์ในการแปลความหมาย

ใช้เกณฑ์ประเมินค่าความหมายตามแนวคิดของ วิเชียร เกตุสิงห์ (2538 : 9) ซึ่งแปลผลได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 3.67-5.00 คะแนน หมายถึง มีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมในระดับสูง

คะแนนเฉลี่ย 3.34-3.66 คะแนน หมายถึง มีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมในระดับกำลังพัฒนา

คะแนนเฉลี่ย 1.00-2.33 คะแนน หมายถึง มีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมในระดับต่ำ

การหาคุณภาพเครื่องมือ

1. หาค่าความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยนำแบบทดสอบให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน ได้แก่ อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา อาจารย์พาสนา จุลรัตน์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ เป็นผู้ตรวจสอบความเที่ยงตรง โดยตรวจสอบความมั่นคงทางด้านภาษา ข้อความ และการใช้ตัวเลือกในแบบสอบถามให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปทดลองใช้

2. หาค่าจำแนกเป็นรายข้อ (Item Discrimination) ของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามซึ่งได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วมาทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุก มณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรีที่มีใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25% กลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ มาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายข้อ โดยใช้ t-test เลือกข้อที่มีค่า t ที่มีนัยสำคัญทางสถิติ .05 มาใช้เป็นแบบสอบถามในการวิจัย ได้ผลดังนี้

ตอนที่ 2 แบบสอบถามบุคลิกภาพ จำนวน 14 ข้อ มีค่า t ระหว่าง 2.293-8.5611

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของผู้ปกครอง จำนวน 9 ข้อ มีค่า t ระหว่าง 2.229-13.737 ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8628

ตอนที่ 4 แบบสอบถามการเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของครู จำนวน 9 ข้อ มีค่า t ระหว่าง 3.490-14.779 ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9123

ตอนที่ 5 แบบสอบถามการเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของเพื่อน จำนวน 8 ข้อ มีค่า t ระหว่าง 2.529-6.903 ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7962

ตอนที่ 6 แบบสอบถามการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม จำนวน 16 ข้อ มีค่า t ระหว่าง 2.241-8.409 ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8461

3. หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามที่คัดเลือกแล้วในข้อ 2 โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ผลดังนี้

ตอนที่ 2 แบบสอบถามบุคลิกภาพ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9151

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของผู้ปกครอง ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8628

ตอนที่ 4 แบบสอบถามการเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของครู ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9123

ตอนที่ 5 แบบสอบถามการเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของเพื่อน ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7962

ตอนที่ 6 แบบสอบถามการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8461

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ไปยังโรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร จังหวัดนนทบุรี เพื่อขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลของนักเรียนจากผู้อำนวยการโรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยฝากทางโรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรีเป็นผู้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักเรียน จำนวน 151 ฉบับ มกราคม 2551 – มีนาคม 2551 ปรากฏว่าได้กลับคืนมาครบทุกฉบับ

3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาคัดเลือกเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์ กล่าวคือตอบครบทุกข้อ หลังจากนั้นนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์หาค่าสถิติพื้นฐาน โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียนกับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม
3. วิเคราะห์ปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่ส่งผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. สถิติที่ใช้การวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ ได้แก่

2.1 การหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายชื่อของแบบสอบถาม โดยใช้เทคนิค 25% กลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ แล้วทดสอบด้วย t-test

2.2 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)

3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์สมมติฐาน ได้แก่

3.1 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียนกับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (The Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

3.2 วิเคราะห์ปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่ส่งผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์และแปรผลข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปรผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้าเพื่อให้เกิดความเข้าใจในการแปรผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการแปลความหมายดังนี้

N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
T	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ใน t-Distribution
df	แทน	ระดับชั้นความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
SS	แทน	ผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยกำลังสองของคะแนนแต่ละค่า (Mean Squares)
\hat{Y}	แทน	ค่าสมการพยากรณ์ เหตุผลเชิงจริยธรรมซึ่งพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ
Z	แทน	ค่าสมการพยากรณ์เหตุผลเชิงจริยธรรมซึ่งพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน
R	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R^2	แทน	กำลังสองของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
b	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของพยากรณ์ซึ่งพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ
β	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของพยากรณ์ซึ่งพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน
a	แทน	ค่าคงที่ของสมการพยากรณ์ในรูปแบบของคะแนนดิบ
SE _b	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์ตัวพยากรณ์
SE _{est}	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานการพยากรณ์
X ₁	แทน	เพศ : ชาย
X ₂	แทน	เพศ : หญิง
X ₃	แทน	อายุของนักเรียน
X ₄	แทน	ระดับชั้น : ประถมศึกษาปีที่ 4
X ₅	แทน	ระดับชั้น : ประถมศึกษาปีที่ 5
X ₆	แทน	ระดับชั้น : ประถมศึกษาปีที่ 6
X ₇	แทน	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
X ₈	แทน	ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว
X ₉	แทน	ระดับการศึกษาของบิดา : ต่ำกว่าปริญญาตรี

X ₁₀	แทน	ระดับการศึกษาของบิดา : ปริญญาตรี
X ₁₁	แทน	ระดับการศึกษาของบิดา : สูงกว่าปริญญาตรี
X ₁₂	แทน	ระดับการศึกษาของมารดา : ต่ำกว่าปริญญาตรี
X ₁₃	แทน	ระดับการศึกษาของมารดา : ปริญญาตรี
X ₁₄	แทน	ระดับการศึกษาของมารดา : สูงกว่าปริญญาตรี
X ₁₅	แทน	อาชีพของผู้ปกครอง : รัฐบาล/พนักงานรัฐวิสาหกิจ
X ₁₆	แทน	อาชีพของผู้ปกครอง : ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว
X ₁₇	แทน	อาชีพของผู้ปกครอง : รับจ้าง
X ₁₈	แทน	บุคลิกภาพของนักเรียน
X ₁₉	แทน	การเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของผู้ปกครอง
X ₂₀	แทน	การเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของครู
X ₂₁	แทน	การเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของเพื่อน
Y	แทน	การให้เหตุผลเชิงจริยธรรม

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลไปวิเคราะห์ โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS.

(Statistical Package for Social Science) ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน โดยการคำนวณหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียนกับเหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (The Pearson Product Moment Correlation Coefficient)
3. วิเคราะห์ปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่ส่งผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

การนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าตามลำดับ ดังนี้

- ตอนที่ 1 เสนอผลการวิเคราะห์จำนวนและร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ ระดับชั้น ระดับการศึกษาของผู้ปกครองและ อาชีพของผู้ปกครอง

ตอนที่ 2 เสนอผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัจจัยด้านส่วนตัว ได้แก่ อายุ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน บุคลิกภาพ ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว การเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของผู้ปกครอง ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ได้แก่ การเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของครู การเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของเพื่อน และการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

ตอนที่ 3 เสนอผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน กับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (The Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

ตอนที่ 4 เสนอผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ที่มีอิทธิพลการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเสนอผลการศึกษาค้นคว้าตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 เสนอผลการวิเคราะห์จำนวนและร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ ระดับชั้น ระดับการศึกษาของผู้ปกครองและ อาชีพของผู้ปกครอง ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ ระดับชั้น ระดับการศึกษาของผู้ปกครองและ อาชีพของผู้ปกครอง

ปัจจัย	ระดับของปัจจัย	จำนวน(คน)	ร้อยละ
เพศ	ชาย	78	51.66
	หญิง	73	48.34
	รวม	151	100.00
ระดับชั้น	ประถมศึกษาปีที่ 4	47	31.13
	ประถมศึกษาปีที่ 5	50	33.11
	ประถมศึกษาปีที่ 6	54	35.76
	รวม	151	100.00
ระดับการศึกษาของบิดา	ต่ำกว่าปริญญาตรี	106	70.20
	ปริญญาตรี	35	23.18
	สูงกว่าปริญญาตรี	10	6.62
	รวม	151	100.00
ระดับการศึกษาของบิดา	ต่ำกว่าปริญญาตรี	113	74.83
	ปริญญาตรี	30	19.87
	สูงกว่าปริญญาตรี	8	5.30
	รวม	151	100.00
อาชีพของผู้ปกครอง	รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	36	23.84
	ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	42	27.81
	รับจ้าง	73	48.34
	รวม	151	100.00

จากตาราง 3 พบว่า นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 151 คน เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 51.66 รองลงมา เพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 48.34

จำแนกตามระดับชั้นพบว่า ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนระดับ ประถมศึกษาปีที่ 6 คิดเป็น ร้อยละ 35.76 ประถมศึกษาปีที่ 5 คิดเป็นร้อยละ 33.11 ประถมศึกษาปีที่ 4 คิดเป็นร้อยละ 31.13

จำแนกตามระดับการศึกษาของบิดา ส่วนใหญ่บิดามีการศึกษา ต่ำกว่าปริญญาตรี คิด เป็นร้อยละ 70.20 ปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 23.18 และ สูงกว่าปริญญาตรีคิดเป็นร้อยละ 6.62

จำแนกตามระดับการศึกษาของมารดา ส่วนใหญ่บิดามีการศึกษา ต่ำกว่าปริญญาตรี คิด เป็นร้อยละ 74.83 ปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 19.87 และ สูงกว่าปริญญาตรีคิดเป็นร้อยละ 5.30

จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง ผู้ปกครองส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้าง คิดเป็นร้อย ละ 48.34 ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 27.81 และ รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 23.84

ตอนที่ 2 เสนอผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัจจัยด้าน ส่วนตัว ได้แก่ อายุ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน บุคลิกภาพ ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ ฐานะทาง เศรษฐกิจของครอบครัว การเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของผู้ปกครอง ปัจจัยด้าน สภาพแวดล้อมในโรงเรียน ได้แก่ การเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของครู การเลียนแบบ การให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของเพื่อน และการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุภกณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ดังแสดงในตาราง 4

ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว
ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน การให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2
โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

ปัจจัยที่ศึกษา	\bar{X}	S.D.	การแปลผล
อายุ	10.92	.91	วัยเด็กตอนปลาย
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	3.78	.23	สูง
ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว	12,897.01	9641.98	ปานกลาง
บุคลิกภาพ	3.57	.46	บุคลิกภาพแบบ เอ
การเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของ ผู้ปกครอง	4.62	.59	ดี
การเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของ ครู	4.75	.70	ดี
การเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของ เพื่อน	4.41	.69	ดี
การให้เหตุผลเชิงจริยธรรม	4.12	.54	ดี

จากตาราง 4 พบว่า ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีอายุโดยเฉลี่ยเป็นวัยเด็กตอนปลาย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับสูง ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว อยู่ในระดับปานกลาง มีบุคลิกภาพแบบเอ การเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของผู้ปกครอง การเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของครู การเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของเพื่อน และมีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี อยู่ในระดับดี

ตอนที่ 3 เสนอผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน กับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (The Pearson Product Moment Correlation Coefficient) ดังแสดงในตาราง 5

ตาราง 5 แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน กับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียน
 ชั้นปีที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

	X1	X2	X3	X4	X5	X6	X7	X8	X9	X10	X11	X12	X13	X14	X15	X16	X17	X18	X19	X20	X21	Y
X1	1.000	1.000**	0.032	-0.122	0.174*	-0.052	0.050	0.038	-0.138	0.029	0.204*	-0.133	0.017	0.229**	0.106	0.009	-0.098	0.008	-0.053	-0.004	-0.115	-0.048
X2		1.000	-0.032	0.122	-0.174*	0.052	-0.050	-0.038	0.138	-0.029	-0.204*	0.133	-0.017	0.229**	-0.106	-0.009	0.098	-0.008	0.053	0.004	0.115	0.048
X3			1.000	0.701**	-0.032	0.709**	-0.050	-0.003	0.119	-0.056	-0.124	0.067	0.044	-0.208*	-0.002	0.055	-0.047	0.232**	-0.027	-0.106	-0.047	-0.097
X4				1.000	0.473**	0.502**	0.050	0.097	-0.156	0.071	0.166*	-0.039	-0.120	0.288**	-0.040	-0.034	0.065	0.122	-0.036	0.024	0.075	0.303**
X5					1.000	0.525**	0.035	-0.083	0.058	-0.020	-0.074	-0.046	0.108	-0.104	0.069	0.066	-0.117	0.318**	-0.021	0.027	-0.096	-0.311**
X6						1.000	-0.082	-0.013	0.093	-0.050	-0.088	0.082	0.009	-0.176*	-0.028	-0.031	0.052	0.430**	0.055	-0.050	0.022	0.012
X7							1.000	0.161*	-0.059	0.105	-0.069	-0.081	0.071	0.031	0.067	-0.111	0.042	0.171*	0.020	0.019	-0.005	0.124
X8								1.000	0.382**	0.279**	0.228**	0.296**	0.229**	0.165*	0.179*	0.001	-0.154	0.145	-0.031	-0.020	-0.025	0.110
X9									1.000	0.843**	0.409**	0.690**	0.546**	0.363**	0.349**	0.146	0.167*	-0.148	0.047	0.050	0.008	0.024
X10										1.000	-0.146	0.513**	0.474**	0.150	0.171*	-0.061	-0.092	0.132	-0.024	0.050	0.042	0.013
X11											1.000	0.398**	0.201*	0.413**	0.351**	-0.165*	-0.151	0.049	-0.044	-0.177*	-0.086	-0.067
X12												1.000	0.859**	0.408**	0.320**	0.019	0.256**	0.223**	-0.003	-0.050	-0.069	-0.047
X13													1.000	-0.118	0.267**	-0.013	0.216**	0.191*	-0.010	0.087	0.088	0.028
X14														1.000	0.145	-0.015	-0.110	0.091	0.025	-0.058	-0.022	0.041
X15															1.000	0.347**	0.541**	0.073	0.007	-0.142	-0.118	-0.156
X16																1.000	0.601**	-0.012	0.002	0.095	0.070	0.019
X17																	1.000	-0.051	-0.008	0.036	0.038	0.115
X18																		1.000	0.242**	0.232**	0.163*	0.098
X19																			1.000	0.355**	0.225**	0.172*
X20																				1.000	0.452**	0.355**
X21																					1.000	0.437**
Y																						1.000

* มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ** มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01

จากตาราง 5 พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 3 ปัจจัย ได้แก่ ระดับชั้น : ประถมศึกษาปีที่ 4 (X_4) การเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของครู (X_{20}) และการเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของเพื่อน (X_{21})

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 1 ปัจจัย ได้แก่ การเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของผู้ปกครอง (X_{19})

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 1 ปัจจัย ได้แก่ ระดับชั้น : ประถมศึกษาปีที่ 5 (X_5)

ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 16 ปัจจัย ได้แก่ เพศ : ชาย (x_1) เพศ : หญิง (x_2) อายุของนักเรียน (x_3) ระดับชั้น : ประถมศึกษาปีที่ 6 (X_6) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_7) ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว (X_8) ระดับการศึกษาของบิดา : ต่ำกว่าปริญญาตรี (X_9) ระดับการศึกษาของบิดา : ปริญญาตรี (X_{10})

ระดับการศึกษาของบิดา : สูงกว่าปริญญาตรี (X_{11}) ระดับการศึกษาของมารดา : ต่ำกว่าปริญญาตรี (X_{12}) ระดับการศึกษาของมารดา : ปริญญาตรี (X_{13}) ระดับการศึกษาของมารดา : สูงกว่าปริญญาตรี (X_{14}) อาชีพของผู้ปกครอง : รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ (X_{15}) อาชีพของผู้ปกครอง : ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว (X_{16}) อาชีพของผู้ปกครอง : รับจ้าง (X_{17}) และบุคลิกภาพของนักเรียน (X_{18})

ตอนที่ 4 เสนอผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ที่ส่งผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis) ดังแสดงในตาราง 6

ตาราง 6 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
Regression	2	9.469	4.734	20.6444**
Residual	147	33.711	.229	
Total	149	43.179		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 6 พบว่า มี 2 ปัจจัยที่สามารถพยากรณ์การให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี โดยมีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังแสดงในตาราง 7

ตาราง 7 แสดงผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่สามารถพยากรณ์การให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

ปัจจัย	b	SE _b	β	R	R ²	F
X ₂₁	0.256	0.065	0.326	0.427	0.182	32.972**
X ₂₁ , X ₂₀	0.166	0.063	0.217	0.468	0.219	20.644**
a = 2.201						
R = .468						
R ² = .219						
SE _{est} = .305						

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

จากตาราง 4 พบว่า มี 2 ปัจจัยที่สามารถพยากรณ์การให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี โดยมีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังแสดงในตาราง 7

ตาราง 7 แสดงผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่สามารถพยากรณ์การให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียน
ช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

ปัจจัย	b	SE _b	β	R	R ²	F
X ₂₁	.256	.065	.326	.427	.182	32.972**
X ₂₁ , X ₂₀	.166	.063	.217	.468	.219	20.644**

a = 2.201
R = .468
R² = .219
SE_{est} = .305

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

จากตาราง 7 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 2 ปัจจัย โดยเรียงลำดับจากปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดไปหาปัจจัยที่ส่งผลน้อยที่สุด ได้แก่ การเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของเพื่อน (X₂₁) และการเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของครู (X₂₀) โดยปัจจัยทั้ง 2 ปัจจัยนี้ สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ได้ร้อยละ 21.90 จึงได้นำค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์มาเขียนเป็นสมการได้ ดังนี้

สมการพยากรณ์การให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ในรูปของคะแนนดิบ ได้แก่

$$\hat{Y} = 2.201 + .256X_{21} + .166X_{20}$$

สมการพยากรณ์การให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้แก่

$$Z = .326X_{21} + .217X_{20}$$

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียนกับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี
2. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่ส่งผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี
3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์การให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. ปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว ด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน มีความสัมพันธ์กับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี
2. ปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว ด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ส่งผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี จำนวน 304 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ปีการศึกษา 2550 จำนวน 151 คน ที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 (Yamane. 1967 : 886 - 887) ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ระดับชั้น เป็นชั้น (Strata)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามแบบสอบถาม เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี แบ่งออกเป็น 6 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้นเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครอง ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครอง

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับบุคลิกภาพ เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert) มี 5 ระดับ จำนวน 14 ข้อ มีค่า t ระหว่าง 2.293-8.5611 ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9151

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของผู้ปกครอง เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert) มี 6 ระดับ จำนวน 9 ข้อ มีค่า t ระหว่าง 2.229-13.737 ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8628

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับการเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของครูเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert) มี 6 ระดับ จำนวน 9 ข้อ มีค่า t ระหว่าง 3.490-14.779 ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9123

ตอนที่ 5 แบบสอบถามเกี่ยวกับการเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของเพื่อนเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert) มี 6 ระดับ จำนวน 8 ข้อ มีค่า t ระหว่าง 2.529-6.903 ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7962

ตอนที่ 6 แบบสอบถามเกี่ยวกับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert) มี 6 ระดับ จำนวน 16 ข้อ มีค่า t ระหว่าง 2.241-8.409 ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8461

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ไปยังโรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร จังหวัดนนทบุรี เพื่อขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลของนักเรียนจากผู้อำนวยการโรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยฝากทางโรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรีเป็นผู้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักเรียน จำนวน 151 ฉบับ ระหว่างเดือน มกราคม 2551 ถึง เดือน มีนาคม 2551 ปรากฏว่า ได้กลับคืนมาครบทุกฉบับ

3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาคัดเลือกเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์ กล่าวคือตอบครบทุกข้อ หลังจากนั้นนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลไปวิเคราะห์ โดยไฟซ์เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for Social Science) ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน โดยการคำนวณหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียนกับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (The Pearson Product Moment Correlation Coefficient)
3. วิเคราะห์ปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่ส่งผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

1. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 3 ปัจจัย ได้แก่ ระดับชั้น : ประถมศึกษาปีที่ 4 (X_4) การเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของครู (X_{20}) และการเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของเพื่อน (X_{21}) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 1 ปัจจัย ได้แก่ การเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของผู้ปกครอง (X_{19})
2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 1 ปัจจัย ได้แก่ ระดับชั้น : ประถมศึกษาปีที่ 5 (X_5)
3. ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 16 ปัจจัย ได้แก่ เพศ : ชาย (x_1) เพศ : หญิง (x_2) อายุของนักเรียน (x_3) ระดับชั้น : ประถมศึกษาปีที่ 6 (X_6) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_7) รายได้ต่อเดือนของผู้ปกครอง (X_8) ระดับการศึกษาของบิดา : ต่ำกว่าปริญญาตรี (X_9) ระดับการศึกษาของบิดา : ปริญญาตรี (X_{10}) ระดับ

การศึกษาของบิดา : สูงกว่าปริญญาตรี (X_{11}) ระดับการศึกษาของมารดา : ต่ำกว่าปริญญาตรี (X_{12})
 ระดับการศึกษาของมารดา : ปริญญาตรี (X_{13}) ระดับการศึกษาของมารดา : สูงกว่าปริญญาตรี
 (X_{14})อาชีพของผู้ปกครอง :รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ (X_{15}) อาชีพของผู้ปกครอง :ค้าขาย/
 ธุรกิจส่วนตัว (X_{16})อาชีพของผู้ปกครอง :รับจ้าง (X_{17}) และบุคลิกภาพของนักเรียน (X_{18})

4. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัด
 ผาสุกมณี จักร อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 2 ปัจจัย
 โดยเรียงลำดับจากปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุด ไปหาปัจจัยที่ส่งผลน้อยที่สุด ได้แก่ การเลียนแบบการให้
 เหตุผลเชิงจริยธรรมของเพื่อน (X_{21}) และการเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของครู (X_{20})
 โดยปัจจัยทั้ง 2 ปัจจัยนี้ สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของ
 นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ได้ร้อยละ 33.00

5. สมการพยากรณ์การให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัด
 ผาสุกมณีจักร อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี มีดังนี้

5.1 สมการพยากรณ์การให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2
 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ในรูปของคะแนนดิบ ได้แก่

$$\hat{Y} = 2.201 + .256X_{21} + .166X_{20}$$

5.2 สมการพยากรณ์การให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2
 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้แก่

$$Z = .326X_{21} + .217X_{20}$$

อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่สรุปข้างต้น พบว่า

1. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2
 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
 มี 3 ปัจจัย ได้แก่ ระดับชั้น : ประถมศึกษาปีที่ 4, การเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของครู
 และการเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของเพื่อน ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการให้
 เหตุผลเชิงจริยธรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 1 ปัจจัย ได้แก่ การเลียนแบบการให้
 เหตุผลเชิงจริยธรรมของผู้ปกครอง อภิปรายผลได้ดังนี้

1.1 ระดับชั้น : ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการให้เหตุผลเชิง
 จริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี
 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีการให้เหตุผลเชิง
 จริยธรรมระดับสูง ทั้งนี้เพราะนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เป็นช่วงชั้นที่มีความเป็นเด็กอยู่มาก

จึงทำให้เด็กสามารถตั้งใจฟังคำสั่งสอนของครูและผู้ปกครองได้เป็นอย่างดี มีความชื่นชอบและให้ความร่วมมือในกิจกรรมการเรียนรู้ที่ทางโรงเรียนจัดให้ เห็นความสำคัญของการเรียน มีแนวโน้มสนใจสิ่งแปลกใหม่และอยากทดลองหรือเรียนรู้สิ่งใหม่ จึงมีความตั้งใจที่จะเรียนรู้และปฏิบัติในเรื่องของการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมเป็นอย่างดี

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของสุมาลี ภูมาลา (2547 : 68) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวัดธาตุทอง เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์เหมาะสม เพราะได้รับการปลูกฝังด้านคุณธรรมจริยธรรม ประกอบกับนักเรียนมีอายุน้อยและมีความใกล้ชิดจากครูและผู้ปกครอง จึงทำให้มีความประพฤติและปฏิบัติตนอยู่ในเกณฑ์ดี ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของนริศรา ริชาร์ดสัน (2546 : 78) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความเสียสละของนักเรียนชั้นประถมปลาย โรงเรียนวัดธาตุทอง เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความเสียสละเหมาะสม

1.2 การเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของครูมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนที่มีการเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของครูมาก มีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมระดับสูง ทั้งนี้เพราะพฤติกรรมการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของครู ทำให้นักเรียนสามารถนำมาเป็นแบบอย่างได้ ทั้งนี้เพราะการเลียนแบบจากครูเป็นการปฏิบัติของนักเรียนโดยเอาแบบอย่างที่ครูปฏิบัติเกี่ยวกับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม จึงทำให้นักเรียนยึดการกระทำของครูมาเป็นแบบอย่าง ถ้าครูมีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมที่ดี จะส่งผลให้นักเรียนมีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมที่ดีด้วย

1.3 การเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของเพื่อนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนที่มีการเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของเพื่อนมาก มีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมระดับสูง ทั้งนี้เพราะ พฤติกรรมการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของเพื่อนมีผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียน เพราะการที่เด็กได้เห็นตัวแบบที่อยู่รอบๆ ตัวอยู่เสมอ เด็กจะเรียนรู้เกิดจาก ปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กและสิ่งแวดล้อม ซึ่งทั้งเด็กและสิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อกันและกัน เด็กจึงสามารถเลียนแบบพฤติกรรมการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมจากเพื่อนได้ดี

1.4 การเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่านักเรียนที่มีการเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของผู้ปกครองมาก มีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมระดับสูง ทั้งนี้เพราะ เด็กสามารถนำการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของผู้ปกครองมาเป็นแบบอย่างในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม

ได้เป็นอย่างดี เพราะเด็กได้เห็นพฤติกรรมของผู้ปกครองทุกวัน จึงสามารถสังเกต และเลียนแบบได้เป็นอย่างดี

ผลการศึกษาคั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของดวงเดือน พันธุนาวิน (2520 : 5-6) ศึกษาจริยธรรมของเยาวชนไทยกับกลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพมหานคร ที่มีอายุ 11-25 ปี จำนวน 2,400 คน โดยศึกษาภาคสนามและในห้องปฏิบัติการ สรุปได้ว่า การมีหรือไม่มีตัวแบบที่กระทำความดีมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของเด็กมากกว่าลักษณะทางจริยธรรมในตัวเด็กเอง คือ ในภาวะที่ตกรางวัลทันทีและไม่มีตัวแบบ วัยรุ่นมากกว่าครึ่งโก่งคะแนน ส่วนผู้มีจริยธรรมต่ำไม่ค่อยยอมรับอิทธิพลของตัวแบบมากนัก ตัวแบบประเภทละอายใจตนเองมีอิทธิพลชักจูงให้ผู้สังเกตทุกประเภทการเลียนแบบ แต่ตัวแบบประเภทละอายคนอื่นไม่มีอิทธิพลต่อผู้สังเกตแบบ

2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 1 ปัจจัย ได้แก่ ระดับชั้น : ประถมศึกษาปีที่ 5 อภิปรายผลได้ดังนี้

ระดับชั้น : ประถมศึกษาปีที่ 5 มีความสัมพันธ์ทางลบกับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมระดับสูง ทั้งนี้เพราะนักเรียนเมื่ออยู่ในระดับชั้นที่สูงขึ้นไปก็ย่อมได้รับประสบการณ์ที่มากขึ้น รู้จักใช้เหตุผลในการตัดสินใจ มีความรับผิดชอบและมีทัศนคติที่ดี เป็นคนมีเหตุผลและสามารถคิดและตัดสินใจในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ทำให้เป็นคนมีความมั่นใจ สามารถใช้เหตุผลในการคิดวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาต่างๆ ให้หมดไปได้

3. ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี มี 16 ปัจจัย ได้แก่ เพศ : ชาย เพศ : หญิง อายุ ระดับชั้น : ประถมศึกษาปีที่ 6 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ระดับการศึกษาของบิดา : ต่ำกว่าปริญญาตรี ระดับการศึกษาของบิดา : ปริญญาตรี ระดับการศึกษาของบิดา : สูงกว่าปริญญาตรี ระดับการศึกษาของมารดา : ต่ำกว่าปริญญาตรี ระดับการศึกษาของมารดา : ปริญญาตรี ระดับการศึกษาของมารดา : สูงกว่าปริญญาตรี อาชีพของผู้ปกครอง : รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ อาชีพของผู้ปกครอง : ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว อาชีพของผู้ปกครอง : รับจ้าง และบุคลิกภาพ อภิปรายผลได้ดังนี้

3.1 เพศ : ชาย ไม่มีความสัมพันธ์กับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี แสดงว่านักเรียนชายบางคนมีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมระดับต่ำ ทั้งนี้เพราะนักเรียนชายเป็นเด็กที่ค่อนข้างซุกซน สนใจกับสิ่งแวดล้อมต่างๆ สนใจเพื่อนมากกว่าการเรียน และไม่สนใจในการดูแลตัวเอง ไม่มีความกระตือรือร้น ไม่ค่อยเอาใจใส่ในการเรียน ซึ่งส่งผลทำให้กลายเป็นคนที่มีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมระดับต่ำ

นักเรียนชายบางคนมีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมระดับสูง ทั้งนี้เพราะนักเรียนชายมีลักษณะเชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ใหญ่ อยากเป็นคนดี อยากให้ผู้อื่นยกย่องชมเชย มีความรู้สึกอับอาย

ถ้าหากครู หรือผู้ปกครองตำหนิตักเตือน จึงเห็นถึงความสำคัญของการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม จึงทำให้นักเรียนเพศชายบางคนมีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมเหมาะสม

3.2 เพศ : หญิง ไม่มีความสัมพันธ์กับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี แสดงว่านักเรียนหญิงบางคนมีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมระดับต่ำ ทั้งนี้เพราะนักเรียนหญิงบางคนขี้อาย ไม่กล้าแสดงออก ขาดความมั่นใจ เพราะว่าอาจมองตัวเองในแง่ลบ หรือเรียนไม่เก่งไม่มีความสามารถ และอาจมาจากครอบครัวที่ขาดความอบอุ่น ผู้ปกครองไม่มีเวลาในการดูแลเอาใจใส่ และเป็นที่ยกย่องที่ดักแด้แก่นักเรียนได้ ซึ่งส่งผลทำให้กลายเป็นคนที่มีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมไม่เหมาะสม

นักเรียนหญิงบางคนมีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมระดับสูง ทั้งนี้เพราะ นักเรียนหญิงบางคนมีความมั่นใจในตัวเอง มีความประพฤติดี ชอบช่วยเหลือเพื่อนๆ และบุคคลรอบข้าง มีความขยันหมั่นเพียร เชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ใหญ่ และถูกปลูกฝังจากบิดามารดาและผู้ปกครอง ได้รับการดูแลเอาใจใส่จากครอบครัว จึงส่งผลให้กลายเป็นคนที่มีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมเหมาะสม

3.3 อายุ ไม่มีความสัมพันธ์กับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี แสดงว่านักเรียนในช่วงชั้นที่ 2 บางคนมีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมระดับต่ำ ทั้งนี้เพราะนักเรียนในช่วงชั้นที่ 2 บางคนเป็นช่วงของการย่างเข้าสู่วัยรุ่น และบางคนก็อยู่ในช่วงเด็กมากเกินไปจึงทำให้นักเรียนบางคนเป็นคนไม่มีความรับผิดชอบ ไม่มีเหตุผล เนื่องจากอายุที่น้อยเกินไปยอมหว่านเล่น ทำกิจกรรมที่สร้างความสนุกสนานเพลิดเพลิน จนไม่สามารถแยกแยะความถูกต้องตามความเหมาะสมได้ ส่วนบางคนเมื่อมีอายุย่างเข้าสู่วัยรุ่น เริ่มมีความคิดและเหตุผลเป็นของตัวเอง พยายามทำทุกอย่างเพื่อให้ได้รับการยอมรับจากคนอื่น จนอาจลืมนึกถึงความถูกต้องเหมาะสมได้ ซึ่งผลให้กลายเป็นคนที่มีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมไม่เหมาะสม

นักเรียนในช่วงชั้นที่ 2 บางคนมีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมระดับสูง ทั้งนี้เพราะ นักเรียนในช่วงชั้นที่ 2 บางคนมีความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาตัวเองให้มีความรู้ ฝึกฝนตัวเองให้เป็นคนดีมีคุณธรรม มีความประพฤติที่ดี มีการสนใจเอาใจใส่และพัฒนาตัวเองมากขึ้น เพื่อให้มีความรู้สามารถเลือกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาที่มีชื่อเสียงได้ ซึ่งส่งผลให้กลายเป็นคนที่มีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมเหมาะสม

3.4 ระดับชั้น : ประถมศึกษาปีที่ 6 ไม่มีความสัมพันธ์กับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี แสดงว่านักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 บางคนมีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมระดับต่ำ ทั้งนี้เพราะนักเรียนในนักเรียนบางคนมีความเป็นเด็กอยู่มาก ยังไม่ค่อยมีความรับผิดชอบ ไม่รู้จักยับยั้งชั่งใจตนเอง ไม่มีความกระตือรือร้นในการเรียน ให้ความสนใจวิ่งแวดล้อมมากกว่าตัวเอง จึงทำให้ขาดวินัยและคุณธรรมบางอย่างไป นักเรียนส่วนใหญ่มุ่งที่จะอ่านหนังสือเตรียมสอบ จึงไม่ค่อยมีเวลาที่จะฝึกฝนในเรื่องของการมีวินัยหรือคุณธรรมด้านอื่นๆ ซึ่งส่งผลให้กลายเป็นคนที่มีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมไม่เหมาะสม

นักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 บางคนมีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมระดับสูง ทั้งนี้เพราะนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นการก้าวเข้าสู่วัยเด็กตอนปลาย จึงทำให้มีความรับผิดชอบ มีวินัย มีคุณธรรมมากขึ้น เนื่องจากไม่ต้องการถูกรุหรือผู้ปกครองตำหนิจากความผิดพลาดของตนเอง ต้องการเป็นที่ยอมรับของคนอื่น จึงพยายามฝึกฝนตนเองให้เป็นคนที่มีคุณภาพและมีคุณธรรม ซึ่งส่งผลให้กลายเป็นคนที่มีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมเหมาะสม

3.5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี แสดงว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำบางคนมีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมระดับต่ำ ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมักมองตัวเองในทางลบ มีความรู้สึกที่ตัวเองมีผลการเรียนไม่ดี เรียนไม่เก่ง ขาดความมั่นใจในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม กลัวไม่เป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่น ซึ่งอาจทำให้กลายเป็นคนที่มีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมไม่เหมาะสม

นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำบางคนมีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมระดับสูง ทั้งนี้เพราะ นักเรียนต้องการพัฒนาตนเองทั้งทางด้านการเรียน การประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นคนดี มีความรับผิดชอบ มีความเสียสละ และเป็นแบบอย่างที่ดีกับเพื่อนๆ และจะทำให้เป็นคนที่มีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมที่เหมาะสมเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ

3.6 ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ไม่มีความสัมพันธ์กับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี แสดงว่านักเรียนบางคนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวสูง มีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมระดับต่ำ ทั้งนี้เพราะผู้ปกครองไม่มีเวลาคอยดูแลบุตรหลานอย่างใกล้ชิด ไม่มีเวลาคอยแนะนำช่วยเหลือหรือให้คำปรึกษา ให้ความรักความอบอุ่นแก่นักเรียนอย่างเพียงพอ ทำให้นักเรียนเป็นคนไม่มีคุณธรรมเห็นแก่ตัว ไม่รู้จักประมาณตนเอง ฟุ้งเฟ้อ เอาแต่ใจตัวเอง ขาดความอบอุ่น ซึ่งส่งผลทำให้นักเรียนกลายเป็นคนที่มีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมไม่เหมาะสม

นักเรียนบางคนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวสูง มีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมระดับสูง ทั้งนี้เพราะ ผู้ปกครองมีเวลาเอาใจใส่ดูแลบุตรหลานอย่างใกล้ชิด คอยให้คำปรึกษาที่ดี คอยช่วยเหลือแนะนำและเป็นตัวอย่างที่ดีในเรื่องของการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม ซึ่งส่งผลทำให้นักเรียนกลายเป็นคนที่มีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมเหมาะสม

3.7 ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง : ต่ำกว่าปริญญาตรี ไม่มีความสัมพันธ์กับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม แสดงว่านักเรียนบางคนที่มีผู้ปกครอง ที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมระดับต่ำ ทั้งนี้เพราะ ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่ำบางคนนั้น อาจมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมน้อย จึงทำให้ไม่สามารถให้คำปรึกษาชี้แนะที่ดีในเรื่องการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมแก่บุตรหลานได้ ซึ่งส่งผลทำให้นักเรียนกลายเป็นคนที่มีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ

นักเรียนบางคนที่มีผู้ปกครอง ที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมระดับสูง ทั้งนี้เพราะ ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่ำบางคน เป็นคนที่คุณธรรม มีประสบการณ์ชีวิตที่ดี ซึ่งบุตรหลานสามารถนำมาเป็นแบบอย่างในเรื่องของการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมได้ ซึ่งส่งผลทำให้นักเรียนกลายเป็นคนที่มีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมสูง

3.8 ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง : ปริญญาตรี ไม่มีความสัมพันธ์กับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม แสดงว่านักเรียนบางคนที่มีผู้ปกครอง ที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมระดับต่ำ ทั้งนี้เพราะ ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาปริญญาตรีบางคน เป็นคนที่มีความเห็นแก่ตัว ทะเยอทะยาน มีความมั่นใจในตัวเองสูง ซึ่งอาจทำให้กลายเป็นคนที่ไม่มีความเห็นแก่ตัว ทะเยอทะยาน มีความมั่นใจในตัวเองสูง ซึ่งอาจทำให้กลายเป็นคนที่ไม่มีความเห็นแก่ตัว ทะเยอทะยาน มีความมั่นใจในตัวเองสูง ซึ่งส่งผลทำให้นักเรียนกลายเป็นคนที่มีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ

นักเรียนบางคนที่มีผู้ปกครอง ที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมระดับสูง ทั้งนี้เพราะ ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาปริญญาตรีบางคน มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมเป็นอย่างดี จึงสามารถอบรมสั่งสอนบุตรหลานให้เป็นคนที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมได้ดี ซึ่งส่งผลทำให้นักเรียนกลายเป็นคนที่มีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมสูง

3.9 ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง : สูงกว่าปริญญาตรี ไม่มีความสัมพันธ์กับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม แสดงว่านักเรียนบางคนที่มีผู้ปกครอง ที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมระดับต่ำ ทั้งนี้เพราะ ผู้ปกครองบางคนที่มีระดับการศึกษาสูง มักจะเป็นคนที่มีความมั่นใจในตัวเองสูง คิดว่าตัวเองมีความรู้ความสามารถมากกว่าผู้อื่น พยายามหาความก้าวหน้าในชีวิต จนทำให้ไม่มีเวลาดูแลเอาใจใส่ อบรมสั่งสอนบุตรหลานเท่าที่ควร ซึ่งส่งผลทำให้นักเรียนกลายเป็นคนที่มีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมระดับต่ำ

นักเรียนบางคนที่มีผู้ปกครอง ที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมระดับสูง ทั้งนี้เพราะ ผู้ปกครองของนักเรียนที่มีระดับการศึกษาสูงบางคน มีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมเหมาะสม เพราะ ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาสูง มักจะเป็นคนที่มีคุณภาพชีวิต ได้รับความเชื่อถือและไว้วางใจจากสังคม ดำเนินชีวิตด้วยความสุข มีความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเองทั้งในด้านการงานและคุณธรรม เป็นตัวอย่างที่ดีให้แก่บุตรหลาน ซึ่งส่งผลทำให้นักเรียนกลายเป็นคนที่มีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมระดับสูง

3.10 อาชีพของผู้ปกครอง : รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ ไม่มีความสัมพันธ์กับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม แสดงว่านักเรียนบางคนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพรับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจบางคนมีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมระดับต่ำ อาจเป็นเพราะผู้ปกครองเป็นแบบอย่างในเรื่องของการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมที่ไม่ดี ไม่เกรงกลัวต่อการทำผิด ทำงานล่าช้า ไม่ค่อยมีความกระตือรือร้นในการทำงาน ซึ่งส่งผลให้นักเรียนมีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมระดับต่ำ

นักเรียนบางคนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพรับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ มีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมระดับสูง ทั้งนี้เพราะ อาชีพรับราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจเป็นอาชีพที่มีระเบียบวินัย มีความซื่อสัตย์ และมีคุณธรรมจริยธรรมเป็นอย่างดี ซึ่งผู้ปกครองอาจสอนบุตรหลาน

และเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องของการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม ซึ่งส่งผลให้นักเรียนมีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมระดับสูง

3.11 อาชีพของผู้ปกครอง : ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว ไม่มีความสัมพันธ์กับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม แสดงว่านักเรียนบางคนที่มีผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัวบางคนมีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมระดับต่ำ อาจเป็นเพราะผู้ปกครองต้องทำงานมาก จึงไม่ค่อยมีเวลาได้อบรมสั่งสอนในเรื่องของการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมได้เท่าที่ควร ซึ่งส่งผลให้นักเรียนมีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมระดับต่ำ

นักเรียนบางคนที่มีผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัวบางคนมีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมระดับสูง ทั้งนี้เพราะผู้ปกครองมีเวลาอบรมสั่งสอนบุตรหลานในเรื่องของการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม เพื่อให้เป็นเกียรติแก่วงศ์ตระกูล ซึ่งส่งผลให้นักเรียนมีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมระดับสูง

3.12 อาชีพของผู้ปกครอง : รับจ้าง ไม่มีความสัมพันธ์กับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม แสดงว่านักเรียนที่มีผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพรับจ้างบางคนมีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมระดับต่ำ ทั้งนี้เพราะผู้ปกครองมีรายได้ไม่มั่นคง ส่งผลให้เกิดความวิตกกังวล และอาจเป็นสาเหตุให้กลายเป็นคนเห็นแก่ตัวและมีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมระดับต่ำ

นักเรียนที่มีผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพรับจ้างบางคนมีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมระดับสูง ทั้งนี้เพราะผู้ปกครองมีความขยันหมั่นเพียร มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ซึ่งเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่บุตรหลานในเรื่องของการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม ซึ่งส่งผลให้นักเรียนมีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมระดับสูง

3.13 บุคลิกภาพ ไม่มีความสัมพันธ์กับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม อวดงว่านักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเอบางคนมีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมระดับต่ำ ทั้งนี้เพราะผู้ที่มีบุคลิกภาพแบบเอ จะมีความมั่นใจในตัวเองมาก เป็นคนกล้าแสดงออก ต้องการความสำเร็จในชีวิตจนอาจทำให้เป็นคนมีจิตใจแข็งกระด้าง เห็นแก่ตัว รักตัวเอง ไม่ชอบช่วยเหลือคนอื่น ดังนั้นผู้ที่มีบุคลิกภาพแบบเอจึงมีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมระดับต่ำ

นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเอบางคนมีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมระดับสูง ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเอจะเป็นคนที่มีความมั่นใจ สนุกสนานร่าเริง แจ่มใส มีความรับผิดชอบ รักความก้าวหน้า มีความกระตือรือร้น ชอบฟันฝ่าอุปสรรค ทำงานด้วยความรวดเร็ว มีความพยายามในการทำงานเพื่อให้เกิดความสำเร็จ มีความมั่นใจกล้าแสดงออก และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้พบเห็น ดังนั้นผู้ที่มีบุคลิกภาพแบบเอจึงมีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมระดับสูง

4. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 2 ปัจจัย โดยเรียงลำดับจากปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุด ไปหาปัจจัยที่ส่งผลน้อยที่สุด ได้แก่ การเลียนแบบการให้

เหตุผลเชิงจริยธรรมของเพื่อน และการเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของคุณ อภิปรายผลได้ดังนี้

4.1 การเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของเพื่อนส่งผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าการเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของเพื่อน ทำให้ นักเรียนมีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมระดับสูง ทั้งนี้เพราะการที่เด็กได้เห็นตัวแบบที่อยู่รอบๆ ตัวอยู่เสมอ เด็กจะเรียนรู้เกิดจาก ปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กและสิ่งแวดล้อม ซึ่งทั้งเด็กและสิ่งแวดล้อม มีอิทธิพลต่อกันและกัน เด็กจึงสามารถเลียนแบบพฤติกรรมการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมจากเพื่อนได้ดี

4.2 การเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของคุณส่งผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าการเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของคุณ ทำให้ นักเรียนมีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมระดับสูง ทั้งนี้เพราะการเลียนแบบจากคุณ เป็นการปฏิบัติของนักเรียนโดยเอาแบบอย่างที่คุณปฏิบัติเกี่ยวกับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม จึงทำให้นักเรียนยึดการกระทำของคุณมาเป็นแบบอย่าง ถ้าคุณมีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมที่ดี จะส่งผลให้นักเรียนมีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมที่ดีด้วย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลของการศึกษาครั้งนี้ สามารถใช้เป็นข้อมูลสำหรับผู้เกี่ยวข้องกับนักเรียน ได้แก่ ผู้บริหาร ครูอาจารย์ ตลอดจนผู้ปกครอง ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ได้ทราบว่า มีปัจจัย 2 ปัจจัย ได้แก่ การเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของเพื่อน และการเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของคุณ ที่ส่งผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม จึงขอเสนอแนะดังนี้

1. การเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของเพื่อน ส่งผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนมากที่สุด ดังนั้น บุคคลที่เกี่ยวข้องเหล่านี้ จึงควรให้นักเรียนทุกคนประพฤติปฏิบัติตัวให้เป็นแบบอย่างที่ดี เพื่อให้ปฏิบัติเป็นแบบอย่างในด้านการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม

2. การเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของคุณ ส่งผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนรองลงมา ดังนั้น คุณจึงควรประพฤติปฏิบัติตัวให้เป็นแบบอย่างที่ดี เพื่อให้ปฏิบัติเป็นแบบอย่างในด้านการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมแก่นักเรียน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยด้านอื่นๆ ที่ส่งผลต่อปัจจัยการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียน เช่น การปรับตัว แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความสนใจและความถนัดของนักเรียน การเลียนแบบจากสื่อต่างๆ เป็นต้น

2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนในระดับชั้นอื่นๆ เช่น ประถมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย อุดมศึกษา ปริญญาตรี หรือสูงกว่าปริญญาตรี เป็นต้น

2.3 ควรเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียน โดยใช้วิธีอื่นร่วมด้วย อาทิ การสังเกต การสัมภาษณ์ ควบคู่ไปกับการใช้แบบสอบถาม

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ คนองเดช. (2537). ผลของการศึกษาการเลียนแบบที่มีต่อการออกเสียงของเด็กสองภาษาในระดับอนุบาลใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. ปัตตานี : ภัณฑิลาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี. ถ่ายเอกสาร.
- กรรณิการ์ สิทธิศักดิ์. (2522). อิทธิพลของตัวแบบและการเสริมแรงที่มีต่อพฤติกรรมการเลียนแบบของเด็กระดับอนุบาล. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : ภัณฑิลาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- กัญญา คงคานนท์. (2534). การปลูกฝังคุณธรรมในเด็กเล็ก : ความซื่อสัตย์. การศึกษา กทม. 14 (5) : 6-9; กุมภาพันธ์.
- โกศล ชูช่วย. (2534, มกราคม-มีนาคม). การส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรม. จันทรเกษม. 216.
- จรรยา นาคะรัต. (2530). ผลของตัวแบบสัญลักษณ์ที่มีต่อพฤติกรรมเอื้อเฟื้อของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, อุดสาหกรรม.
- จารุวรรณ ทองวิเศษ. (2546). ความสัมพันธ์ระหว่างเขาวนอารมณ์กับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพัทลุง. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : ภัณฑิลาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- จิราภรณ์ อารยะรังสฤษฎ์. (2539). พัฒนาการทางจริยธรรมของเด็ก. วารสารแนะแนว ปีที่ 30 ฉบับที่ 162. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- ฉวีวรรณ กิณางค์. (2533). การศึกษาเด็ก. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ชินวุธ สุนทรสีมะ. (ม.ป.ป.). หลักธรรมของผู้ปกตติคิตดี พุทธดี และทำกาที่ดี. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจันปัจจนึก. (2520). จริยธรรมของเยาวชนไทย. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2522). การพัฒนาจริยธรรม : ตำราจิตวิทยา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2524). พฤติกรรมศาสตร์ เล่ม 2 : จิตวิทยาจริยธรรมและจิตวิทยาภาษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจันปัจจนึก. (2524). รายงานการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ภายในครอบครัวกับสุขภาพจิตและจริยธรรมของนักเรียนวัยรุ่น. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- ดวงเดือน ศาสตรภักดิ์. (2529). การเปรียบเทียบทฤษฎีพัฒนาการเด็ก. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

- ดวงตา เครือทิวา. (2544). การให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษา. ปรินญา
นิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร
- ดาราวรรณ ต๊ะบินตา. (2528). ผลของการใช้ตัวแบบในการลดความวิตกกังวลของนักเรียนก่อน
การฝึกปฏิบัติวิชาการพยาบาลจิตเวช. ปรินญา นิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ทิพวรรณ ลิ้มสุขนิรันดร์. (2535). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียน.
ปรินญา นิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- ทิพาพร ลิขิตกุล. (2544). การให้เหตุผลเชิงจริยธรรมกับการอบรมเลี้ยงดูของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ปรินญา นิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ถ่ายเอกสาร.
- ทศนา แชมมณี. (2546). การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยม : จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ.
กรุงเทพฯ : เมธีปัส จำกัด.
- นริศรา ริชาร์ดสัน (2546). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความ
เสียสละของนักเรียนชั้นประถมศึกษา โรงเรียนวัดธาตุทอง เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร.
ปรินญา นิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสาน
มิตร. ถ่ายเอกสาร.
- นฤมล ปิ่นทองทอง. (2544). การคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการเล่นเกมการศึกษา
มโนทัศน์ด้านจำนวน. ปรินญา นิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- นันทิยา ยิงเจริญ. (2537). การศึกษาพัฒนาการการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนระดับ
ประถมศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- บัณฑิต พัดเย็น. (2527). การศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ใน
จังหวัดสมุทรสาคร. ปรินญา นิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- บัญญัติ แก้วส่อง.(2522). การเปรียบเทียบพัฒนาการทางจริยธรรมของเด็กวัยรุ่นในสังคมเมือง
และชนบทที่มีต่อการอบรมเลี้ยงดูและแบบการคิดที่แตกต่างกัน. ปรินญา นิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- ประกายทิพย์ พิชัย. (2539). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนดอนเมืองทหารอากาศบำรุง กรุงเทพมหานคร.
ปรินญา นิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสาน-
มิตร. ถ่ายเอกสาร.

- พจนานุกรมฉบับบัณฑิตยสถาน. พ.ศ. 2543. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่น.
- พรรณณี ช.เจนจิต. (2538). จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : ต้นอ้อ แกรมมี.
- พัฒนานุสรณ์ สถาพรวงศ์. (2544). ผลของสื่อมวลชนที่มีต่อพฤติกรรมการเลียนแบบการแต่งกายของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดกาฬสินธุ์. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- พิณทิพย์ วังเกล็ดแก้ว. (2547). การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- พุทธทาสภิกขุ. (2521). การเสริมสร้างจริยธรรมแก่เด็กวัยรุ่น. กรุงเทพฯ : สมชายการพิมพ์.
- โพโล เฉลียวฉลาด. (2548). องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการไม่มีความรับผิดชอบของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนประชาราษฎร์บำเพ็ญ เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- ภิกษุญเณ เจนเจริญวงศ์. (2530). การเปรียบเทียบพัฒนาการจริยธรรมด้านความเมตตากรุณาของนักเรียนจากการอ่านหนังสือภาพที่มีการนำเสนอพฤติกรรมของตัวละครเอกในทางบวกและทางลบ. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- มาริษา นาคทับทิม. (2541). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมผู้นำแบบประชาธิปไตยของนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ วิทยาลัยการชลประทานจังหวัดนนทบุรี. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- ระวี ภาวิไล. (2522). จริยธรรมในสังคมไทย. รายงานการสัมมนาจริยธรรมในสังคมไทยปัจจุบัน. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรมการศาสนา.
- วิเชียร เกษสิงห์. (2538). ค่าเฉลี่ยกับการแปลความหมายเรื่องง่าย ๆ ที่บางครั้งก็พลาดได้. ข่าวการศึกษาการวิจัย 38(3) : 8-11 ; กุมภาพันธ์-มีนาคม.
- วิทยา นาควัชระ. (2537). หมอวิทยาช่วยแก้ปัญหาการเลี้ยงดูและวัยรุ่น. กรุงเทพฯ : สถาบันพัฒนาตนเอง และนักบริหาร.
- วิทย์ วิศเวทย์. (2535). จริยศาสตร์เบื้องต้น. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรเจริญทัศน์.
- สบโชค พูลนวม. (2533). ความสัมพันธ์ระหว่างความซื่อสัตย์กับความรู้สึกรับผิดชอบ. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- สมพร พรหมจรรย์. (2540). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการเรียนการสอนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

- สรวยรักษ์ พุฒิกฤษ์. (2547). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการปฏิบัติหน้าที่ในยุคปฏิรูปการศึกษา ของข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 1. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- สวนา พรพัฒน์กุล. (2535). อิทธิพลของตัวแบบที่มีต่อพัฒนาการทางด้านความคิดและการเรียนรู้ ทางสังคมของเด็กไทย. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- สายทิพย์ ศรีแก้วทุม. (2541). การคิดอย่างมีเหตุผลของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะ สร้างสรรค์โดยใช้กระบวนการวิทยาศาสตร์. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- สารานุกรมศึกษาศาสตร์. (2537). การเรียนแบบ. ฉบับที่ 13 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. กรุงเทพฯ : วิสิทธิ์พัฒนาจำกัด.
- สุเชษฐ์ มาห์หมัด (2531). อิทธิพลของการเป็นแบบอย่างต่อการพัฒนาจริยธรรมของเยาวชน. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสาน มิตร. ถ่ายเอกสาร.
- สุโท เจริญสุข. (2520). พจนานุกรมคำศัพท์จิตวิทยาและประวัติจิตวิทยาสาระสำคัญ. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- สุพล วังสินธ์. (2534). องค์ประกอบที่มีผลต่อพัฒนาการทางจริยธรรม. วารสารแนะแนว. 25(132) : 31-35 ; ธันวาคม 2530-มกราคม 2534.
- สุนันท์ ปรีชาชัยสุรัตน์. (2542). การใช้เทคนิคแม่แบบในการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมทาง สังคมของนักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตแตกต่างกัน. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- สุมาลี ภูมาลา. (2547). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวัดธาตุทอง เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสาน มิตร. ถ่ายเอกสาร.
- ศิริพร พูลรักษา. (2539). การเปรียบเทียบรูปแบบการสื่อสารในครอบครัวที่มีผลต่อพฤติกรรมเชิง จริยธรรมของเด็กวัยรุ่น. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- ศรีเรือน แก้วกั้งวาล. (2518). จิตวิทยาพัฒนาการ. กรุงเทพฯ : แพร์พิทยา.
- อัจฉรา สุขารมณ และอรพินทร์ ชูชม. (2530). การศึกษาเปรียบเทียบนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนต่ำกว่าระดับความสามารถกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปกติ. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

- อัจฉรา ธรรมาภรณ์. (2531). *จิตวิทยาการเรียนรู้ : ทฤษฎีและปฏิบัติ*. ปัตตานี : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- อับดุลกาจี สาเมาะ. (2540). *ผลของวิธีสอนต่างวิธีที่มีต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของเด็กไทยมุสลิม*. ปริญญาโท กศ.ม. ปัตตานี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี. ถ่ายเอกสาร.
- Anastasi, Anne. (1882). *1908 Psychological Testing*. 5th ed. New York : Macmillan and Social Psychology.
- Bandura, Albert. (1977). *Social Learning Theory*. Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice-Hall.
- Berkowitz, L.Z.(1964). *Advances in Experimental Social Psychology*. New York ; Vol.1.
- Brown, Roger. Z (1965). *Social Psychology*. New York : Free Press.
- David J & Foley Jeanne M.(eds.) *Moral development*. p. 39-56.
- Faw, Terry & Belkin, Gary S. (1989). *Child Psychology*. Singapore : McGraw-Hill.
- Good, Carter V. (1973). *Dictionary of Education*.
- Hall, Calvin S. and Gardner, Lindzey. (1970). *Theories of Personality*. 2nd ed. New York : John Willey and Sons.
- Harvey Wallerstin. (1968). *Dictionary of Psychology*. Middlesex : Penguin Books.
- Hick, D.J. (1965). Imitation and Retention of Film Aggressive Peer and Adult Models, *Journal of Personality and Social Psychology*. 2 (July 1965), 97-100.
- Hoffman, M.L. (1979). Development of Moral Thought, Feeling and Behavior, *American Psychologist*. 10 : 958-966.
- Kay, W. (1975). *Umplication of Cognitive Development for Moral Reasoning in Deploma*
- Kohlberg, Lawrence. (1969). *The Child as a Moral Philosopher, in Reading in Educational Psychology Today*. California : CRM Book Inc.
- McDavid, J.W. (1964). Effect of Ambiguity of Imitation Cues Upon Learning by Observation, *Journal of Psychology*. 62 (February 1964), 165-174.
- Mischel, W. (1974). *Proceses in Delay of Gratification*. In L.Berkowitz (ed.) *Advances in Experimental Social Psychology*. Vol.7. New York : Academic Press.
- Peck, R.H. and Havighurst, R.T. (1960). *The Psychology of Character Development*. New York : John Wiley.
- Piaget, Jean. (1960). *The Moral Judgment of Child*. Blencoe : Free Press.
- Sagotsky, Garald, and others. (1981). Learning to Cooperate : Effects of Modeling and Direct Instruction, *Child Development*. 52 : 1037-1042.

- Sears, R.R.E.E. Maccoby, and H.Leving. (1957). *Patterns of Child Rearing*. New York : Peterson Row and company.
- Simmerman, Barry, J. and Jaffa Arnold. (1977). Teaching Through Demonstration : The Effect of Structuring Imitation and Age. *Journal of Education Psychology*. 69 (December 1977), 773-778.
- Wright, D. (1975). *The Psychology of Moral Behavior*. Middleres England : Penguin Books Ltd.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก:
หนังสือขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

ที่ ศธ 0519.12/ 0076

(สำเนา)

บัณฑิตวิทยาลัย

ครุฑ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

5 มกราคม 2551

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร

เนื่องด้วย นางสาวศุภรา สรรพกิจ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี” โดยมี รองศาสตราจารย์เวชนี กรีทอง อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในกรณีนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 30 คน ตอบแบบสอบถามเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ในระหว่างเดือน มกราคม 2551 – กุมภาพันธ์ 2551

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวศุภรา สรรพกิจ ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เพ็ญสิริ จีระเดชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2644-1000 ต่อ 5730

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 086-603-4416

(สำเนา)

บันทึกข้อความ

ครุฑ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร. 5646, 5731

ที่ ศธ 0519.12/ 0075

วันที่ 5 มกราคม 2551

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวศุภรา สรรพกิจ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี” โดยมี รองศาสตราจารย์เวณิ กรีทอง อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในกรณีนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา อาจารย์พาสนา จุลรัตน์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวศุภรา สรรพกิจ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เพ็ญสิริ จีระเดชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ศธ 0519.12/ 0320

(สำเนา)

บัณฑิตวิทยาลัย

ครุฑ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

9 มกราคม 2551

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร

เนื่องด้วย นางสาวศุภรา สรรพกิจ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี” โดยมี รองศาสตราจารย์เวชนี กรีทอง อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในกรณีนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 159 คน ตอบแบบสอบถามเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ในระหว่างเดือน มกราคม 2551 – มีนาคม 2551

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวศุภรา สรรพกิจ ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เพ็ญสิริ จีระเดชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2644-1000 ต่อ 5730

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 086-603-4416

ภาคผนวก ข:
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถาม

เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2
โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น แบ่งเป็น 6 ตอน ได้แก่
 - ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้น เกรดเฉลี่ยสะสม รายได้ของผู้ปกครอง ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครอง
 - ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับบุคลิกภาพ
 - ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของผู้ปกครอง
 - ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับการเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของครู
 - ตอนที่ 5 แบบสอบถามเกี่ยวกับการเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของเพื่อน
 - ตอนที่ 6 แบบสอบถามเกี่ยวกับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม
2. แบบสอบถามชุดนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาเท่านั้น ไม่มีคำตอบใดถูกหรือผิด คำตอบที่ได้จะไม่นำไปเปิดเผยเป็นรายบุคคล แต่จะนำไปใช้เพื่อประโยชน์ต่อการศึกษาเท่านั้น
3. โปรดตอบให้ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด และขอความกรุณาตอบให้ครบทุกข้อ

ด้วยความขอบคุณ

(นางสาวศุภรดา สรรพกิจ)

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของนักเรียน เมื่ออ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () และเติมข้อความลงในช่องว่าง ซึ่งตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนในปัจจุบันให้ครบถ้วน

1. เพศ

() ชาย () หญิง

2. อายุ ปี

3. ระดับชั้น

() ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

() ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

() ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

4. เกรดเฉลี่ยสะสม

5. ผู้ปกครองของนักเรียนได้รายได้ต่อเดือน ประมาณ..... บาท

6. ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

บิดา

() ต่ำกว่าปริญญาตรี

() ปริญญาตรี

() สูงกว่าปริญญาตรี

มารดา

() ต่ำกว่าปริญญาตรี

() ปริญญาตรี

() สูงกว่าปริญญาตรี

7. อาชีพของผู้ปกครอง

() รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ

() ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว

() รับจ้าง

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับบุคลิกภาพ

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบวัดข้อเท็จจริงของนักเรียน เมื่อนักเรียนอ่านคำถามแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่องที่ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างเล็กน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
1	เมื่อนักเรียนมีนัด นักเรียนชอบไปถึงก่อนเวลาเสมอ					
2	นักเรียนกระตือรือร้นที่จะทำงานให้ดีที่สุด					
3	นักเรียนชอบแสวงหาความรู้ให้กับตนเองตลอดเวลา					
4	นักเรียนรู้สึกไม่สบายใจ หากทำงานที่ได้รับมอบหมายได้ล่าช้า					
5	นักเรียนเป็นคนที่เริ่มต้นทำสิ่งใดแล้วต้องทำให้สำเร็จ					
6	นักเรียนไม่เห็นความจำเป็นที่ต้องกระตือรือร้นในการเรียน					
7	เมื่อมีปัญหาในการเรียน นักเรียนพยายามแก้ปัญหาให้ได้ว่า					
8	นักเรียนสามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จก่อนเวลาที่กำหนดเสมอ					
9	นักเรียนรู้สึกประหม่าเมื่อออกไปพูดหน้าชั้น					

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
10	นักเรียนมักถามเพื่อนหรือคนอื่น เสมอ เมื่อมีปัญหาสงสัย					
11	เพื่อนส่วนใหญ่เห็นว่านักเรียนเป็น คนจริงจังกับการเรียน					
12	นักเรียนพร้อมที่ทำงานร่วมกับผู้อื่น					
13	นักเรียนเป็นคนทำกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยความรวดเร็ว ว่องไว					
14	นักเรียนมีอาการขี้เซา					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของผู้ปกครอง

คำชี้แจง คำถามในตอนนี้เป็นเรื่องสั้นๆ ให้นักเรียนอ่านซ้ำๆ และหยุดคิดถึงเหตุผลว่าถ้านักเรียนเป็นคนๆนั้น นักเรียนจะทำเช่นนั้นเพราะเหตุผลใด จากนั้นเลือกคำตอบที่ตรงกับเหตุผลของนักเรียนที่คิดไว้ล่วงหน้า แล้วทำเครื่องหมาย ✓ หน้าตัวเลือกนั้น ในการตอบคำถามแต่ละข้อ ให้เลือกคำตอบได้เพียงคำตอบเดียว

1. ทุกคืนก่อนเข้านอน นักเรียนจะเห็นคุณแม่สวดมนต์และนั่งสมาธิ นักเรียนจะปฏิบัติตามคุณแม่หรือไม่ เพราะเหตุใด

- _____ ไม่ปฏิบัติตาม เพราะเด็กคนอื่นๆ ไม่เห็นต้องสวดมนต์หรือนั่งสมาธิก่อนนอน
- _____ ปฏิบัติตาม เพราะคุณแม่จะได้ชมว่าเป็นเด็กดี
- _____ ไม่ปฏิบัติตาม เพราะขี้เกียจและทำให้เสียเวลา
- _____ ปฏิบัติตาม เพราะคุณแม่จะได้ภูมิใจว่ามีลูกที่ดี
- _____ ปฏิบัติตาม เพราะเด็กที่ดีควรจะสวดมนต์และนั่งสมาธิทุกวัน
- _____ ปฏิบัติตาม เพราะการสวดมนต์และนั่งสมาธิจะทำให้เป็นคนจิตใจดีและมีความสุข

2. หลังจากที่นักเรียนและผู้ปกครองรับประทานอาหารเย็นแล้ว คุณพ่อได้ช่วยคุณแม่ล้างจานและทำความสะอาดโต๊ะอาหารทุกครั้ง นักเรียนจะปฏิบัติตามคุณพ่อหรือไม่เพราะเหตุใด

- _____ ปฏิบัติตาม เพราะถ้าไม่ช่วยกลัวถูกแม่ตี
- _____ ปฏิบัติตาม เพราะถ้าช่วยคุณแม่แล้วอาจทำให้ได้ค่าขนมเพิ่ม
- _____ ไม่ปฏิบัติตาม เพราะถ้าเป็นเด็กคนอื่นๆ ก็ไม่ช่วยล้างจานและเก็บโต๊ะเหมือนกัน
- _____ ปฏิบัติตาม เพราะลูกที่ดีควรช่วยเหลือพ่อแม่ทำงานบ้าน
- _____ ปฏิบัติตาม เพราะคุณแม่จะได้ไม่เหนื่อยคนเดียว

- _____ ปฏิบัติตาม เพราะการช่วยเหลือเกื้อกูลกันจะทำให้ครอบครัวมีความสุข
3. นักเรียนและคุณแม่กำลังนั่งรถเมลล์ไปจ่ายตลาด คุณยายคนหนึ่งเดินขึ้นมาแต่ไม่มีที่นั่งว่างเลย คุณแม่จึงลุกให้คุณยายนั่ง นักเรียนจะปฏิบัติตามคุณแม่หรือไม่ เพราะเหตุใด
- _____ ไม่ปฏิบัติตาม เพราะคนอื่น ๆ ก็ไม่ลุกให้คุณยายเช่นกัน
- _____ ปฏิบัติตาม เพราะคนอื่น ๆ จะได้ยกย่องว่ามีน้ำใจ
- _____ ปฏิบัติตาม เพราะพลเมืองดีควรมีน้ำใจให้แก่กัน
- _____ ปฏิบัติตาม เพราะถ้าปล่อยให้คุณยายยืนนาน ๆ คุณยายอาจเป็นลมได้
- _____ ปฏิบัติตาม เพราะการมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่จะนำมาซึ่งความสงบสุขแก่โลก
- _____ ปฏิบัติตาม เพราะคนบนรถเมลล์จะได้ไม่ตำหนิว่าใจร้าย
4. นักเรียนไปตลาดกับคุณพ่อเพื่อซื้อของขวัญวันเกิดให้กับคุณแม่ เมื่อจ่ายเงินค่าสินค้า และรับเงินทอนมาตรวจดู ปรากฏว่าคนขายทอนเงินเกินมา 100 บาท คุณพ่อจึงเก็บเงินที่เกินมาใส่กระเป่า ไม่คืนให้กับคนขาย นักเรียนจะปฏิบัติตามคุณพ่อหรือไม่ เพราะเหตุใด
- _____ ไม่ปฏิบัติตาม เพราะกลัวถูกตำรวจจับ
- _____ ไม่ปฏิบัติตาม เพราะไม่อยากให้คนขายเดือดร้อน
- _____ ไม่ปฏิบัติตาม เพราะถ้าเป็นคนอื่น ๆ ก็คงไม่คืนเงินให้คนขายเช่นกัน
- _____ ไม่ปฏิบัติตาม เพราะคนขายจะได้ชมว่าเป็นคนดี ซื่อสัตย์สุจริต
- _____ ไม่ปฏิบัติตาม เพราะคนดีต้องมีความซื่อสัตย์สุจริต
- _____ ไม่ปฏิบัติตาม เพราะความซื่อสัตย์สุจริตจะทำให้สังคมเจริญและรุ่งเรือง
5. นักเรียนไปเที่ยวสวนสาธารณะกับคุณแม่ บนสนามหญ้ามีป้ายเขียนว่า ห้ามเดินลัดสนาม แต่คุณแม่ไม่อยากเดินไกล จึงเดินลัดสนามไปอีกด้านหนึ่ง นักเรียนจะปฏิบัติตามคุณแม่หรือไม่ เพราะเหตุใด
- _____ ไม่ปฏิบัติตาม เพราะกลัวถูกตำรวจจับ
- _____ ไม่ปฏิบัติตาม เพราะคนอื่นจะได้ชมว่าเป็นคนมีวินัย
- _____ ไม่ปฏิบัติตาม เพราะถ้าเป็นคนอื่น ๆ ก็คงไม่เดินลัดสนามเช่นกัน
- _____ ไม่ปฏิบัติตาม เพราะไม่อยากให้สนามหญ้าถูกเหยียบตาย
- _____ ไม่ปฏิบัติตาม เพราะคนดีต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม
- _____ ไม่ปฏิบัติตาม เพราะทุกคนควรมีวินัยจะทำให้สังคมจะเจริญและรุ่งเรือง
6. ขณะที่นักเรียนรถกลับบ้านกับผู้ปกครอง พอมาถึงไฟแดงสัญญาณไฟเป็นสีเหลือง คุณพ่อเห็นว่าไม่มีตำรวจอยู่แคว้นจึงรีบเหยียบคันเร่งไปทันที นักเรียนจะปฏิบัติตามคุณพ่อหรือไม่ เพราะเหตุใด
- _____ ไม่ปฏิบัติตาม เพราะอยากให้ตนเองและครอบครัวถึงบ้านอย่างปลอดภัย
- _____ ไม่ปฏิบัติตาม เพราะกลัวตำรวจจับไปลงโทษตามกฎหมาย
- _____ ปฏิบัติตาม เพราะคนอื่น ๆ ก็ไม่หยุดรถเมื่อสัญญาณไฟเป็นสีเหลือง

- _____ ไม่ปฏิบัติตาม เพราะการไม่เคารพกฎจราจร อาจเกิดอันตรายกับผู้ใช้รถคนอื่น ๆ
- _____ ปฏิบัติตาม เพราะในขณะนั้นไม่มีตำรวจอยู่ และไฟสัญญาณก็ยังไม่เป็นสีแดง
- _____ ไม่ปฏิบัติตาม เพราะเป็นหน้าที่ของคนดีที่จะต้องช่วยกันรักษากฎจราจร

7. เพื่อนข้างบ้านของนักเรียนโก่งที่ดินของบ้านนักเรียนไป วันหนึ่งเขาถูกทำร้ายบาดเจ็บสาหัส ภรรยาของเขามาขอร้องให้คุณพ่อของนักเรียนช่วยขับรถพาไปส่งโรงพยาบาล คุณพ่อของนักเรียนตกลงและพาไปส่งโรงพยาบาลตามคำขอ นักเรียนจะปฏิบัติตามคุณพ่อหรือไม่ เพราะเหตุใด

- _____ ปฏิบัติตาม เพราะถ้าเขาปลอดภัยก็อาจคืนที่ดินให้
- _____ ปฏิบัติตาม เพราะคนอื่นที่พบคนบาดเจ็บ ทุกคนก็ให้ความช่วยเหลือ
- _____ ปฏิบัติตาม เพราะพลเมืองดีต้องให้ความช่วยเหลือผู้ได้รับความเดือดร้อน
- _____ ปฏิบัติตาม เพราะถ้าคนอื่นรู้เข้าจะตำหนิว่าเป็นคนใจดำที่ไม่ช่วยเหลือคนที่กำลังเดือดร้อน
- _____ ปฏิบัติตาม เพราะการอยู่ร่วมกันในสังคมทุกคนต้องช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สังคมจึงจะสงบสุข
- _____ ปฏิบัติตาม เพราะการช่วยเหลือชีวิตคนให้รอดพ้นจากอันตรายได้ เป็นความภูมิใจที่ยิ่งใหญ่ในชีวิต

8. ขณะที่นักเรียนและผู้ปกครองกำลังจะข้ามสะพานลอยเพื่อกลับบ้าน คุณพ่อชี้แจงข้ามสะพานลอย จึงวิ่งข้ามถนนไป นักเรียนจะปฏิบัติตามคุณพ่อหรือไม่ เพราะเหตุใด

- _____ ไม่ปฏิบัติตาม เพราะต้องการเป็นตัวของตัวเองดีแก่คนอื่น ๆ
- _____ ไม่ปฏิบัติตาม เพราะเป็นหน้าที่ที่จะต้องช่วยไม่ให้จราจรติดขัด
- _____ ไม่ปฏิบัติตาม เพราะการเห็นแก่ความสะดวกของตนฝ่ายเดียวเป็นการไม่เหมาะสม
- _____ ไม่ปฏิบัติตาม เพราะโอกาสที่จะถูกรถชนมีน้อยกว่าการข้ามทางอื่น ๆ
- _____ ไม่ปฏิบัติตาม เพราะถ้าเกิดอุบัติเหตุจะได้เป็นฝ่ายถูก และสามารถเรียกร้องค่าเสียหาย ได้

- _____ ไม่ปฏิบัติตาม เพราะความเป็นระเบียบยอมทำให้เกิดความปลอดภัยและความสงบสุข ในสังคม

9. ตอนเที่ยงวันหนึ่ง คุณอาโทรมาหาผู้ปกครองของนักเรียน และบอกว่าคุณปู่ไม่สบายมากต้องนำส่งโรงพยาบาล คุณพ่อรีบออกจากบ้านทันที ระหว่างทางพบผู้หญิงคนหนึ่งถูกรถชนได้รับบาดเจ็บสาหัส นอนอยู่ข้างถนน คุณพ่อจึงจอดรถนำผู้หญิงคนนั้นส่งโรงพยาบาล นักเรียนจะปฏิบัติตามคุณพ่อหรือไม่เพราะเหตุใด

- _____ ปฏิบัติตาม เพราะต้องการให้คนอื่นยกย่องว่าเป็นคนมีน้ำใจ
- _____ ปฏิบัติตาม เพราะหากไม่ช่วย ถ้าคนอื่นพบเข้าต้องได้รับการตำหนิเตือน
- _____ ปฏิบัติตาม เพราะถ้าเป็นอื่นก็ต้องให้ความช่วยเหลือคนเจ็บเช่นกัน

- _____ ปฏิบัติตาม เพราะหน้าที่ของพลเมืองที่ดีต้องมีน้ำใจให้กับผู้อื่นเสมอ
- _____ ปฏิบัติตาม เพราะการอยู่ในสังคมเดียวกันควรให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
- _____ ปฏิบัติตาม เพราะต้องการให้เขาได้รับความปลอดภัย และรู้สึกภูมิใจที่ได้ทำประโยชน์ให้กับผู้อื่น

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับการเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของคุณ

คำชี้แจง คำถามในตอนนี้เป็นเรื่องสั้นๆ ให้นักเรียนอ่านช้าๆ และหยุดคิดถึงเหตุผลว่าถ้านักเรียนเป็นคนๆนั้น นักเรียนจะทำเช่นนั้นเพราะเหตุผลใด จากนั้นเลือกคำตอบที่ตรงกับเหตุผลของนักเรียนที่คิดไว้ล่วงหน้า แล้วทำเครื่องหมาย ✓ หน้าตัวเลือกนั้น ในการตอบคำถามแต่ละข้อ ให้เลือกคำตอบได้เพียงคำตอบเดียว

1. ครูประจำชั้นพานักเรียนไปรับประทานอาหารที่ภัตตาคารแห่งหนึ่ง ซึ่งอร่อยและราคาประหยัด เมื่อไปถึงที่ร้านพบว่าไม่มีที่พอกที่จะจอดรถได้ ครูจึงจอดตรงป้ายห้ามจอดรถเพราะยังมีรถคันอื่นๆ จอดอยู่ นักเรียนจะปฏิบัติตามครูประจำชั้นหรือไม่ เพราะเหตุใด

- _____ ปฏิบัติตาม เพราะรถคันอื่นๆ ก็จอดไม่เห็นเป็นอะไร
- _____ ไม่ปฏิบัติตาม เพราะไม่อยากทำผิดกฎจราจร แม้ว่าจะมีตำรวจอยู่หรือไม่ก็ตาม
- _____ ปฏิบัติตาม เพราะไม่มีตำรวจอยู่แถวนั้น
- _____ ไม่ปฏิบัติตาม เพราะพลเมืองดีควรรักษากฎระเบียบวินัย
- _____ ไม่ปฏิบัติตาม เพราะการจอดรถในที่ห้ามจอด จะทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน
- _____ ไม่ปฏิบัติตาม เพราะไม่อยากถูกตำรวจจับ

2. หลังเลิกเรียนขณะที่นักเรียนกำลังเดินผ่านโรงอาหารเพื่อกลับบ้าน นักเรียนเห็นคุณครูถือแก้วกระดาษออกจากโรงอาหาร และเดินเติมน้ำในแก้วมาจนถึงประตูโรงเรียนจึงได้โยนแก้วกระดาษทิ้งไว้ตรงนั้น นักเรียนจะปฏิบัติตามครูหรือไม่ เพราะเหตุใด

- _____ ปฏิบัติตาม เพราะสะดวก ไม่ต้องเสียเวลาเดินไปทิ้งในขยะ
- _____ ไม่ปฏิบัติตาม เพราะถ้าคนอื่นมาเห็นจะถูกตำหนิได้
- _____ ไม่ปฏิบัติตาม เพราะใครๆ ในโรงเรียนก็ไม่ทิ้งขยะลงในถังขยะเช่นกัน
- _____ ไม่ปฏิบัติตาม เพราะทุกคนในโรงเรียนมีหน้าที่รักษาความสะอาดในโรงเรียนตามที่

โรงเรียนกำหนด

- _____ ไม่ปฏิบัติตาม เพราะการช่วยกันรักษาความสะอาดทำให้โรงเรียนสะอาดน่าอยู่มาก

ขึ้น

- _____ ไม่ปฏิบัติตาม เพราะจะทำให้โรงเรียนเกิดความสกปรก

3. น้องสาวของคุณครูประจำชั้นของนักเรียนป่วยเป็นโรคไต แพทย์ลงความเห็นว่าต้องทำการผ่าตัดเปลี่ยนไตจึงจะมีชีวิตรอด ครูจึงสละไตให้น้องสาวข้างหนึ่ง นักเรียนจะปฏิบัติตามครูหรือไม่ เพราะเหตุใด

- ปฏิบัติตาม เพราะพี่น้องต้องเสียสละให้กันทั้งนั้น
- ไม่ปฏิบัติตาม เพราะไม่อยากเจ็บในการผ่าตัดไตข้างหนึ่งให้กับน้องสาว
- ปฏิบัติตาม เพราะคนอื่นจะได้ชมว่าเป็นพี่ที่ดี
- ปฏิบัติตาม เพราะถ้าไม่เสียสละไตให้น้อง น้องอาจเสียชีวิตได้
- ปฏิบัติตาม เพราะการเสียสละทำให้น้องและทุกๆ คนมีความสุข
- ปฏิบัติตาม เพราะคนดีต้องมีความเสียสละ

4. โรงเรียนได้เรียไรเงินเพื่อนช่วยเหลือผู้ประสบภัยน้ำท่วม ในวันนั้นครูแมวมมีเงินเหลืออยู่ 100 บาท ที่จะเตรียมไปซื้อของขวัญให้เพื่อน แต่ครูก็ได้บริจาคเงินนั้นกับทางโรงเรียน นักเรียนจะปฏิบัติตามครูหรือไม่ เพราะเหตุใด

- ปฏิบัติตาม เพราะคนอื่นจะได้ยกย่องว่าเป็นคนดี
- ปฏิบัติตาม เพราะต้องการช่วยเหลือคนที่เดือดร้อนขัดสน
- ไม่ปฏิบัติตาม เพราะถ้าบริจาคเงินไปแล้ว จะไม่มีเงินเหลือสำหรับซื้อของขวัญ
- ปฏิบัติตาม เพราะคนอื่น ๆ ส่วนใหญ่ในโรงเรียนก็ยังบริจาค
- ปฏิบัติตาม เพราะการสละเงินเป็นหน้าที่ของพลเมืองดีที่ต้องช่วยกัน
- ปฏิบัติตาม เพราะถ้าทุกคนมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน จะทำให้สังคมมีความสุข ความเจริญ

5. บริเวณหน้าโรงเรียนของนักเรียนมีคนร่างกายไม่สมประกอบมานั่งขอทาน พอครูเก่งเห็นขอทานคนนั้นจึงให้เงินแกขอทาน นักเรียนจะปฏิบัติตามครูเก่งหรือไม่ เพราะเหตุใด

- ปฏิบัติตาม เพราะการเป็นพลเมืองที่ดีต้องช่วยเหลือผู้อื่น
- ไม่ปฏิบัติตาม เพราะไม่ได้รับผลตอบแทนคุ้มค่า
- ปฏิบัติตาม เพราะคนอื่น ๆ ก็ให้เงินแกขอทานทั้งนั้น
- ปฏิบัติตาม เพราะถ้าไม่ให้ คนอื่น ๆ จะว่าเป็นคนไม่ดี
- ปฏิบัติตาม เพราะการให้ทานแก่ผู้ที่ไม่สมประกอบเป็นกระทำที่เหมาะสม
- ไม่ปฏิบัติตาม เพราะเราไม่ควรสนับสนุนให้ขอทานเบียดเบียนผู้อื่น

6. ครูนกเล่าให้ฟังว่าคุณแม่ของครูนกต้องไปธุระต่างจังหวัดหลายวัน จึงต้องมอบหมายให้ครูนกดูแลบ้าน วันหนึ่งเป็นวันเกิดครูป้อม ครูป้อมจึงได้มาชวนครูนกออกไปกินข้าวฉลองวันเกิด แต่ครูนกปฏิเสธ นักเรียนจะปฏิบัติตามครูนกหรือไม่ เพราะเหตุใด

- ปฏิบัติตาม เพราะถ้าแม่รู้จะถูกตำหนิ

- ปฏิบัติตาม เพราะทรัพย์สินของใครๆ ก็ต้องรักษาทั้งนั้น
- ปฏิบัติตาม เพราะต้องระวังทรัพย์สินในบ้าน
- ปฏิบัติตาม เพราะแม่จะได้ชมว่าเป็นลูกที่ดี
- ปฏิบัติตาม เพราะเป็นหน้าที่ของลูกที่ดีต้องเฝ้าบ้านเมื่อพ่อแม่ไม่อยู่
- ปฏิบัติตาม เพราะควรทำงานที่ได้รับมอบหมายให้ดีที่สุด

7. ขณะที่นักเรียนเดินผ่านห้องพักครู นักเรียนได้ยินเสียงครูจ่อมกำลังนินทาครูแจ้วให้ครูคนอื่นฯ ฟัง นักเรียนจะปฏิบัติตามครูจ่อมหรือไม่ เพราะเหตุใด

- ไม่ปฏิบัติตาม เพราะกลัวครูแจ้วโกรธ
- ไม่ปฏิบัติตาม เพราะครูจ่อมจะได้ชมว่าเป็นเพื่อนคนดี
- ปฏิบัติตาม เพราะครูคนอื่นฯ ก็นินทาครูแจ้วกันทั้งนั้น
- ไม่ปฏิบัติตาม เพราะคนดีไม่ควรนินทาว่าร้ายคนอื่น
- ไม่ปฏิบัติตาม เพราะไม่อยากทำให้ครูแจ้วเดือดร้อน
- ไม่ปฏิบัติตาม เพราะสังคมจะสงบสุข ถ้าทุกคนมีความจริงใจให้แก่กัน

8. ขณะที่ครูแหวและนักเรียนกำลังขับรถกลับบ้านได้เจอเหตุการณ์รถชน ครูแหวรีบอาสาคนเจ็บไปส่งโรงพยาบาล ครูแหวขับด้วยความเร็วสูง แต่บังเอิญรถติดไฟแดง ครูแหวเห็นว่าไม่มีตำรวจอยู่แถวนั้นจึงขับฝ่าไฟแดงไปอย่างรวดเร็ว นักเรียนจะปฏิบัติตามครูแหวหรือไม่ เพราะเหตุใด

- ไม่ปฏิบัติตาม เพราะอยากให้ตนเองและคนเจ็บถึงโรงพยาบาลอย่างรวดเร็ว
- ไม่ปฏิบัติตาม เพราะกลัวตำรวจจับไปลงโทษตามกฎหมาย
- ปฏิบัติตาม เพราะถ้าเป็นคนอื่นก็ต้องขับฝ่าไฟแดงเพื่อนำคนเจ็บไปส่งโรงพยาบาลเช่นกัน

นักเรียนจะปฏิบัติตามหรือไม่ เพราะเหตุใด

- ไม่ปฏิบัติตาม เพราะการฝ่าไฟแดงเป็นการคุกคามสวัสดิภาพของผู้ใช้รถคนอื่นฯ
- ปฏิบัติตาม เพราะในขณะนั้นไม่มีตำรวจอยู่
- ไม่ปฏิบัติตาม เพราะถ้าทุกคนช่วยกันรักษากฎจราจร จะทำให้ไม่เกิดอุบัติเหตุบนท้องถนน

9. นักเรียนเห็นครูไก่อ่านหนังสือทุกครั้งที่มีเวลาว่าง นักเรียนจะปฏิบัติตามครูไก่อหรือไม่ เพราะเหตุใด

- ไม่ปฏิบัติตาม เพราะเสียเวลาทำอย่างอื่น
- ปฏิบัติตาม เพราะคนอื่นจะได้ชมว่าเป็นคนขยัน
- ปฏิบัติตาม เพราะถ้าเป็นคนอื่นฯ ก็จะอ่านหนังสือเมื่อมีเวลาว่างเช่นกัน
- ปฏิบัติตาม เพราะครูที่ดีควรมีความขยันหมั่นเพียรอยู่เสมอ
- ปฏิบัติตาม เพราะจะได้เป็นตัวอย่างที่ดีให้กับคนอื่น
- ปฏิบัติตาม เพราะความขยันหมั่นเพียร จะทำให้ชีวิตมีแต่ความรุ่งเรือง

ตอนที่ 5 แบบสอบถามเกี่ยวกับการเลียนแบบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของเพื่อน

คำชี้แจง คำถามในตอนนี้เป็นเรื่องสั้นๆ ให้นักเรียนอ่านซ้ำๆ และหยุดคิดถึงเหตุผลว่าถ้านักเรียนเป็นคนๆนั้น นักเรียนจะทำเช่นนั้นเพราะเหตุผลใด จากนั้นเลือกคำตอบที่ตรงกับเหตุผลของนักเรียนที่คิดไว้ล่วงหน้า แล้วทำเครื่องหมาย ✓ หน้าตัวเลือกนั้น ในการตอบคำถามแต่ละข้อ ให้เลือกคำตอบได้เพียงคำตอบเดียว

1. นักเรียนเข้าห้องสมุดกับตึกเพื่อหาหนังสือสำหรับทำรายงาน เมื่อเข้าห้องสมุดก็พบหนังสือที่จะยืมมากมาย จึงทำให้ไม่สามารถยืมมาได้ทั้งหมด ตึกจึงฉีกหนังสือหน้าที่ต้องการออกแล้วเก็บใส่กระเป๋าไว้ นักเรียนจะปฏิบัติตามตึกหรือไม่ เพราะเหตุใด

- ปฏิบัติตาม เพราะถ้าทำรายงานไม่เสร็จ จะถูกหักคะแนน
- ปฏิบัติตาม เพราะถ้าทำรายการเสร็จเร็วเพื่อนๆจะได้ชมว่าเก่ง
- ไม่ปฏิบัติตาม เพราะหนังสือในห้องสมุดมีไว้ใช้ร่วมกัน
- ไม่ปฏิบัติตาม เพราะคนส่วนใหญ่เขายืม เราก็ควรทำเช่นนั้นด้วย
- ไม่ปฏิบัติตาม เพราะเป็นสิ่งที่ไม่ควรทำ จะทำให้คนอื่นได้รับความเดือดร้อน
- ไม่ปฏิบัติตาม เพราะเป็นหน้าที่ของนักเรียนที่ต้องยืมหนังสือจากห้องสมุด

2. นักเรียนและปราโมชย์เป็นนักเรียนโรงเรียนอาชีวะ วันหนึ่งเพื่อนในโรงเรียนของนักเรียนคนหนึ่งกำลังจะถูกรุมตีบาดเจ็บโดยนักเรียนอีกโรงเรียนหนึ่งซึ่งไม่ถูกกัน แต่กล้าและเพื่อนของกล้าได้มาช่วยไว้ ต่อมากกล้าได้ไปมีเรื่องกับอีกโรงเรียนหนึ่งและได้มาขอให้ปราโมชย์ไปร่วมด้วย นักเรียนจะปฏิบัติตามปราโมชย์หรือไม่ เพราะเหตุใด

- ปฏิบัติตาม เพราะเพื่อนๆ จะได้ชมว่าเป็นคนกล้าหาญ
- ไม่ปฏิบัติตาม เพราะ ถ้าทางโรงเรียนทราบจะถูกลงโทษภายหลัง
- ไม่ปฏิบัติตาม เพราะ พ่อแม่ ครูอาจารย์และคนส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยที่จะใช้วิธีนี้
- ปฏิบัติตาม เพราะต้องตอบแทนบุญคุณที่ได้ช่วยเพื่อนเอาไว้
- ไม่ปฏิบัติตาม เพราะเป็นการกระทำผิดกฎระเบียบของโรงเรียน และผิดกฎหมาย
- ไม่ปฏิบัติตาม เพราะการรู้จักให้อภัย อดทนอดกลั้น จะทำให้สังคมสงบสุข

3. กิ่งแก้วเป็นเพื่อนร่วมห้องของนักเรียนและมีนิสัยชอบช่วยเหลือเพื่อนๆ กิ่งแก้วจึงเป็นที่รักของทุกคนในห้อง ยกเว้นวิมลซึ่งแอบอิจฉากิ่งแก้วอยู่ วันหนึ่งกิ่งแก้วถูกรถชนได้รับบาดเจ็บเสียเลือดมาก ซึ่งขณะนั้นทางโรงพยาบาลขาดเลือด แต่กลุ่มเลือดของวิมลตรงกับกลุ่มเลือดของกิ่งแก้ว หมอขอร้องให้วิมลบริจาคเลือดให้กับกิ่งแก้ว วิมลจึงบริจาคเลือดให้กิ่งแก้ว นักเรียนจะปฏิบัติตามวิมลหรือไม่ เพราะเหตุใด

- ปฏิบัติตาม เพราะกลัวเพื่อนๆ จะดูถูกว่าเป็นคนแล้งน้ำใจ
- ปฏิบัติตาม เพราะเพื่อนที่ดีจะต้องช่วยเหลือเพื่อนนักเรียนด้วยกัน

- ปฏิบัติตาม เพราะคนดีต้องมีน้ำใจให้กับผู้อื่น
- ปฏิบัติตาม เพราะถ้าไม่บริจาคเลือดให้กึ่งแก้ว กึ่งแก้วอาจเสียชีวิตได้
- ปฏิบัติตาม เพราะอาจได้รับเข็มเช็ดชุกีเยรติจากโรงพยาบาล
- ปฏิบัติตาม เพราะถ้าเป็นคนอื่นก็ต้องช่วยชีวิตกึ่งแก้วเหมือนกัน

4. นักเรียนและเพื่อนๆ 10 คนนัดกันไปดูคอนเสิร์ตแห่งหนึ่ง แอนรับอาสาเป็นคนไปซื้อตั๋ว แต่พอไปถึงห้องขายตั๋วพบว่ามีคนเข้าแถวซื้อตั๋วจำนวนมาก แอนจึงวิ่งไปแข่งคิวผู้อื่น นักเรียนจะปฏิบัติตามเพื่อนคนนั้นหรือไม่ เพราะเหตุใด

- ปฏิบัติตาม เพราะในกลุ่มมากันหลายคน ไม่มีใครกล้าว่า
- ไม่ปฏิบัติตาม เพราะกลัวคนอื่นจะทำตามแล้วจะเกิดความวุ่นวาย
- ไม่ปฏิบัติตาม เพราะต้องการรักษาความเป็นระเบียบของสังคม
- ปฏิบัติตาม เพราะจะได้ดูคอนเสิร์ตได้ทันเวลา
- ไม่ปฏิบัติตาม เพราะเมื่อมาถึงหลังก็ต้องได้ซื้อตั๋วที่หลังคนมาก่อน
- ไม่ปฏิบัติตาม เพราะเป็นการกระทำที่ไม่ดี ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน

5. ในวิชาภาษาไทยคุณครูให้นักเรียนคัดไทย 1 หน้ากระดาษ ดาวเขียนคำผิดหลายคำจึงขอยืมน้ำยาลบคำผิดจากฟ้า แต่ฟ้าไม่ให้ยืม ดาวจึงต่อว่าฟ้าที่ไม่ยอมให้ยืม ทั้งคู่เถียงกันเสียงดังจนถูกครูทำโทษ นักเรียนจะปฏิบัติตามฟ้าหรือไม่ เพราะเหตุใด

- ไม่ปฏิบัติตาม เพราะถ้าเป็นเพื่อนคนอื่นๆ ก็จะทำให้ดาวยืม
- ไม่ปฏิบัติตาม เพราะถ้าไม่ให้ยืม ดาวจะทำงานไม่เสร็จ
- ไม่ปฏิบัติตาม เพราะกลัวถูกว่าเป็นคนไม่มีน้ำใจ
- ไม่ปฏิบัติตาม เพราะการมีน้ำใจนำมาซึ่งความสงบสุขในสังคม
- ไม่ปฏิบัติตาม เพราะถ้าให้ดาวยืม ดาวจะได้แบ่งปันสิ่งของให้ใช้บ้าง
- ไม่ปฏิบัติตาม เพราะการมีน้ำใจเป็นสิ่งที่ทุกคนยอมรับว่าเป็นคนดี

6. ขณะที่นักเรียนเดินไปเข้าห้องน้ำ นักเรียนเห็นต้อยเก็บนาฬิกาของแตัวที่ลืมนไว้ในห้องน้ำเข้ากระเป๋าทองตนเอง พอต้อยเจอแตัว แตัวได้ถามถึงนาฬิกาของตน แต่ต้อยบอกไม่เคยเห็นนาฬิกาของแตัวเลย นักเรียนจะปฏิบัติตามต้อยหรือไม่ เพราะเหตุใด

- ไม่ปฏิบัติตาม เพราะถ้าเป็นเพื่อนๆ คนอื่นก็จะนำนาฬิกาไปคืน
- ปฏิบัติตาม เพราะนาฬิกามีราคาแพง จะได้ไม่ต้องไปซื้อใส่เอง
- ไม่ปฏิบัติตาม เพราะความซื่อสัตย์ไม่เอาของผู้อื่น เป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ
- ปฏิบัติตาม เพราะไม่มีใครรู้เห็นว่านักเรียนเก็บนาฬิกาได้
- ไม่ปฏิบัติตาม เพราะจะทำให้แตัวเดือดร้อน
- ไม่ปฏิบัติตาม เพราะนักเรียนที่ดีต้องมีความซื่อสัตย์

7. ในวิชาภาษาอังกฤษ ครูได้แจกหนังสือแก่นักเรียนทุกคนเพื่อยืมเรียน โดยครูแจ้งว่าถ้านักเรียนทำหาย จะต้องถูกหักคะแนนและต้องชดใช้เงินเป็นสองเท่า เพื่อนๆ หลายคนในห้องจึงเขียนชื่อลงไปบนหนังสือ นักเรียนจะปฏิบัติตามเพื่อนคนอื่นๆ หรือไม่ เพราะเหตุใด

- _____ ปฏิบัติตาม เพราะหนังสือจะได้ไม่หาย ไม่ถูกหักคะแนนและชดใช้เงิน
- _____ ไม่ปฏิบัติตาม เพราะไม่ใช่หนังสือของตน และเป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้อง
- _____ ปฏิบัติตาม เพราะต้องการแสดงความเป็นเจ้าของ คนอื่นจะได้ไม่นำไปใช้
- _____ ไม่ปฏิบัติตาม เพราะกลัวจะเป็นตัวอย่างกับเพื่อนๆ คนอื่น
- _____ ไม่ปฏิบัติตาม เพราะเพื่อนๆ อีกหลายคนก็ไม่เขียนชื่อกัน
- _____ ไม่ปฏิบัติตาม เพราะการเขียนชื่อลงไปจะทำให้หนังสือสกปรก

8. ขณะที่นักเรียนและเพื่อนๆ กำลังจะข้ามสะพานลอยเพื่อกลับบ้าน ทันใดนั้นก็มีเพื่อนของนักเรียนคนหนึ่งวิ่งข้ามถนนไป และชวนให้เพื่อนๆ ที่เหลือวิ่งข้ามถนนไปด้วย นักเรียนจะปฏิบัติตามเพื่อนคนนี้หรือไม่ เพราะเหตุใด

- _____ ไม่ปฏิบัติตาม เพราะกลัวถูกรถชน
- _____ ปฏิบัติตาม เพราะการข้ามสะพานลอยทำให้เหนื่อยและเสียเวลา
- _____ ไม่ปฏิบัติตาม เพราะเพื่อนๆ และคนอื่นๆ ก็ข้ามสะพานลอยกัน
- _____ ไม่ปฏิบัติตาม เพราะการเป็นพลเมืองที่ดีต้องข้ามสะพานลอย
- _____ ไม่ปฏิบัติตาม เพราะช่วยลดอุบัติเหตุบนท้องถนน
- _____ ไม่ปฏิบัติตาม เพราะต้องการความเป็นระเบียบเรียบร้อย และความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของทุกคน

ตอนที่ 6 แบบสอบถามเกี่ยวกับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม

คำชี้แจง คำถามในตอนนี้เป็นเรื่องสั้นๆ ให้นักเรียนอ่านช้าๆ และหยุดคิดถึงเหตุผลว่าถ้านักเรียนเป็นคนๆ นั้น นักเรียนจะทำเช่นนั้นเพราะเหตุผลใด จากนั้นเลือกคำตอบที่ตรงกับเหตุผลของนักเรียนที่คิดไว้ล่วงหน้า แล้วทำเครื่องหมาย ✓ หน้าตัวเลือกนั้น ในการตอบคำถามแต่ละข้อ ให้เลือกคำตอบได้เพียงคำตอบเดียว

1. แชมป์อยากได้เกมกตมาก แต่เกมกตมีราคา 300 บาท ถ้าแชมป์เก็บเงินที่เหลือจากที่คุณพ่อให้ไปใช้ที่โรงเรียน แชมป์จะมีเงินเก็บวันละ 5 บาท ถ้าสะสมเงินไว้ซื้อเกมกตจะต้องรอถึง 2 เดือน วันหนึ่งแชมป์ไปเล่นเกมกตที่บ้านบอล และบอลชวนแชมป์เข้าไปในห้องของคุณพ่อ ของบอลด้วย แชมป์เห็นกระเป๋าเงินวางไว้บนโต๊ะ เมื่อบอลเผลอแชมป์จึงเปิดดู มีเงินจำนวน 3,000 บาท แชมป์จึงหยิบมา 300 บาท ถ้านักเรียนเป็นแชมป์จะปฏิบัติอย่างไร เพราะเหตุใด

- _____ ไม่หยิบ เพราะเพื่อนคนอื่นเขาก็ไม่ขโมยเงินเหมือนกัน
- _____ ไม่หยิบ เพราะต้องการเป็นเพื่อนที่ดี

- _____ ไม่หยิบ เพราะกลัวถูกคุณพ่อของบอลลงโทษ
- _____ ไม่หยิบ เพราะมีความตั้งใจที่จะไม่ขโมยเงินของคนอื่น
- _____ ไม่หยิบ เพราะรู้สึกอายใจที่ขโมยเงินของคนอื่น
- _____ ไม่หยิบ เพราะถ้ามาเที่ยวบ้านบอลอีกครั้ง จะไม่ได้เล่นเกมกติก

2. ถ้านักเรียนได้รับแต่งตั้งให้เป็นประธานนักเรียน และเป็นผู้ดูแลเก็บรักษารายได้ของชั้นเรียน ในขณะนั้นครอบครัวของนักเรียนมีความจำเป็นที่จะต้องใช้เงิน นักเรียนจะปฏิบัติอย่างไร เพราะเหตุใด

- _____ ไม่ขโมยเงิน เพราะรายได้เป็นส่วนรวมต้องรักษาไว้เพื่อส่วนรวม
- _____ ไม่ขโมยเงิน เพราะนักเรียนควรจะรักษาคำมั่นสัญญาที่ให้ไว้แก่โรงเรียน
- _____ ไม่ขโมยเงิน เพราะเป็นหน้าที่ของนักเรียนที่จะต้องดูแลรักษาเงินตามตำแหน่งที่ได้รับแต่งตั้ง
- _____ ไม่ขโมยเงิน เพราะนักเรียนต้องการให้เพื่อน ๆ เห็นว่านักเรียนเป็นเด็กดีตามที่ทุกคนต้องการ
- _____ ไม่ขโมยเงิน เพราะนักเรียนอยากได้รับรางวัลเป็นนักเรียนดีเด่น
- _____ ไม่ขโมยเงิน เพราะกลัวถูกจับได้และเพื่อน ๆ จะทำร้าย

3. ในการสอบวิชาคณิตศาสตร์ ดาวทำข้อสอบไม่ค่อยได้ นิดที่ทำข้อสอบอยู่ข้าง ๆ นั้นเป็นคนเรียนเก่ง และทำข้อสอบได้เป็นอย่างดี นิดเข้าใจในความเดือดร้อนของดาว จึงส่ง กระดาษคำตอบไปให้ ถ้านักเรียนเป็นดาว นักเรียนจะปฏิบัติอย่างไร เพราะเหตุใด

- _____ ไม่รับกระดาษคำตอบ เพราะคนอื่นจะได้ชมว่าเป็นคนซื่อสัตย์
- _____ ไม่รับกระดาษคำตอบ เพราะกลัวว่าถูกจับได้จะถูกลงโทษ
- _____ ไม่รับกระดาษคำตอบ เพราะอายเพื่อน ๆ เพราะไม่มีใครกล้าทำ
- _____ ไม่รับกระดาษคำตอบ เพราะเป็นการฝ่าฝืนกฎระเบียบการสอบของโรงเรียน
- _____ ไม่รับกระดาษคำตอบ เพราะละอายใจตนเองในการกระทำสิ่งที่ไม่ยุติธรรมกับคนอื่น ๆ
- _____ ไม่รับกระดาษคำตอบ เพราะเสียศักดิ์ศรี เป็นการทำลายความภาคภูมิใจของตนเอง

4. หลังจากทานอาหารเที่ยงเสร็จแล้วนักเรียนตั้งใจจะเดินเข้าไปนั่งอ่านหนังสือในห้องเรียน ขณะที่เดินผ่านโต๊ะของครู ได้มองเห็นแบบทดสอบวิชาภาษาอังกฤษที่ต้องสอบตอนบ่าย นักเรียนจะปฏิบัติอย่างไร เพราะเหตุใด

- _____ ไม่เปิดดูข้อสอบ เพราะถ้าครูรู้จะถูกลงโทษ
- _____ เปิดดูข้อสอบ เพราะจะได้สอบได้คะแนนมาก ๆ
- _____ ไม่เปิดดูข้อสอบ เพราะไม่อยากให้ครูเสียใจ

_____ ไม่เปิดดูข้อสอบ เพราะเราควรจะทำตามความสามารถของเรา

_____ ไม่เปิดดูข้อสอบ เพราะเป็นการเอาเปรียบผู้อื่น

_____ ไม่เปิดดูข้อสอบ เพราะเป็นการกระทำที่ไม่ดี

5. น้องจีบชอบอมท็อฟฟี่เป็นประจำจนฟันผุ เมื่อคุณพ่อพาไปหาหมอฟัน หมอฟันจึงอุดฟันแล้วเตือนว่าอย่าอมท็อฟฟี่อีก น้องจีบสัญญากับหมอฟันว่าจะไม่อมท็อฟฟี่อีก เมื่อเวลาผ่านไป 3 วันคุณป้าของน้องจีบซื้ออมยิ้มมาให้เป็นของขวัญ ซึ่งในวันนั้นคุณพ่อของน้องจีบไม่อยู่บ้านแต่น้องจีบก็ไม่ยอมกินท็อฟฟี่ ถ้านักเรียนเป็นน้องจีบ นักเรียนจะปฏิบัติอย่างไร เพราะเหตุใด

_____ ไม่อมท็อฟฟี่ เพราะถ้าคุณพ่อรู้ จะโดนคุณพ่อดุ

_____ ไม่อมท็อฟฟี่ เพราะตั้งใจแน่วแน่ว่าจะไม่อมท็อฟฟี่อีก เพื่อป้องกันฟันผุ

_____ ไม่อมท็อฟฟี่ เพราะคุณพ่อจะได้ชม ที่ไม่อมท็อฟฟี่อีก

_____ ไม่อมท็อฟฟี่ เพราะเพื่อนๆ คนอื่นๆ ก็ไม่อมท็อฟฟี่เหมือนกัน

_____ ไม่อมท็อฟฟี่ เพราะสัญญากับหมอฟันไว้แล้วว่าจะไม่อมท็อฟฟี่อีก

_____ ไม่อมท็อฟฟี่ เพราะแม้ว่าคุณพ่อจะอยู่หรือไม่ก็ตาม ก็จะไม่อมท็อฟฟี่อีก เพราะ

ละเอียดใจในการกระทำของตนเอง

6. หลังจากที่นุ่มและหนอยรับประทานอาหารเช้าเสร็จแล้ว หนอยได้ถือแก้วกระดาษออกจากโรงอาหาร และเดินต๋มน้ำในแก้วมาจนถึงมุมตึกเรียน เมื่อหนอยต๋มน้ำจนหมดแก้วจึงทิ้งแก้วกระดาษลงบนพื้น ถ้านักเรียนเป็นหนอย นักเรียนจะปฏิบัติอย่างไร เพราะเหตุใด

_____ เก็บแก้วกระดาษไปทิ้ง เพราะจะได้รับการประกาศยกย่องให้เป็นนักเรียนตัวอย่าง

_____ เก็บแก้วกระดาษไปทิ้ง เพราะนักเรียนทุกคนมีหน้าที่ช่วยกันรักษาความสะอาดบริเวณโรงเรียนอยู่แล้ว

_____ เก็บแก้วกระดาษไปทิ้ง เพราะการช่วยกันรักษาความสะอาดบริเวณโรงเรียนทำให้โรงเรียนสะอาดน่าอยู่

_____ เก็บแก้วกระดาษไปทิ้ง เพราะจะได้ไม่ต้องฟังครูบ่นเรื่องการไม่ทิ้งขยะในถังขยะอีก

_____ เก็บแก้วกระดาษไปทิ้ง เพราะนักเรียนทุกคนมีหน้าที่ช่วยกันรักษาความสะอาดตามที่โรงเรียนกำหนด

_____ เก็บแก้วกระดาษไปทิ้ง เพราะเพื่อนๆ คนอื่นที่พบเห็นการทิ้งขยะในบริเวณโรงเรียนก็จะเตือนไม่ให้ทิ้งขยะเหมือนกัน

7. หลังจากโรงเรียนเลิกขณะเดินทางกลับบ้าน เพื่อนๆ ของชายเอาเสื้อออกนอกกางเกงอยู่เสมอ เพราะเห็นว่าการเดินทางไม่จำเป็นต้องแต่งกายให้ถูกต้องตามกฎหมายของโรงเรียน แต่ชายแต่งกายเรียบร้อยจนถึงบ้านเสมอ หากนักเรียนเป็นชาย นักเรียนจะปฏิบัติอย่างไร เพราะเหตุใด

_____ แต่งกายเรียบร้อยจนถึงบ้าน เพราะเป็นการกระทำที่ถูกกฎระเบียบของโรงเรียน

_____ แต่งกายเรียบร้อยจนถึงบ้าน เพราะนักเรียนส่วนใหญ่แต่งกายเรียบร้อยเสมอ

_____ แต่งกายเรียบร้อยจนถึงบ้าน เพราะรู้สึกอายที่ฝ่าฝืนระเบียบกฎระเบียบของโรงเรียน

_____ แต่งกายเรียบร้อยจนถึงบ้าน เพราะการแต่งกายให้เรียบร้อยแสดงถึงการมีจิตใจที่ดีงาม

_____ แต่งกายเรียบร้อยจนถึงบ้าน เพราะหากแต่งกายผิดระเบียบ ถ้าครูรู้อาจถูกลงโทษเมื่อไปโรงเรียน

_____ แต่งกายเรียบร้อยจนถึงบ้าน เพราะนักเรียนที่แต่งกายเรียบร้อยอยู่เสมอมักได้รับคำชมว่าเป็นเด็กดี

8. ในชั้นเรียนของนักเรียนมีการจัดเวรรักษาความสะอาด นักเรียนอยู่เวรวันจันทร์ วันจันทร์วันหนึ่งแม่ของนักเรียนไม่อยู่บ้านต้องไปต่างจังหวัดหลายวัน พ่อไม่สบายอยู่ที่บ้าน พ่อบอกว่าเลิกเรียนแล้วให้รีบกลับบ้าน นักเรียนจะปฏิบัติอย่างไร เพราะเหตุใด

_____ ทำเวรให้เสร็จก่อน เพราะห้องเรียนจะได้สะอาดน่าเรียน

_____ ทำเวรให้เสร็จก่อน เพราะเป็นภาระที่ต้องทำตามหน้าที่

_____ ทำเวรให้เสร็จก่อน เพราะถ้าไม่ทำเวรเดี่ยวเพื่อนจะบอกครูแล้วจะถูกทำโทษได้

_____ ทำเวรให้เสร็จก่อน เพราะการทำเวรสม่ำเสมอจะทำให้คนอื่นเห็นว่าเป็นนักเรียนที่ดี

_____ ทำเวรให้เสร็จก่อน เพราะพ่อป่วยพอช่วยเหลือตัวเองได้ ความรับผิดชอบเรื่องเวร

ต้องมาก่อน

_____ ทำเวรให้เสร็จก่อน เพราะ เมื่อมาเรียนวันอังคารจะได้รับคำชมจากครู

9. โรงเรียนห้ามนักเรียนออกนอกบริเวณโรงเรียนเวลาหยุดพักกลางวัน แต่ครูผู้สอนของน้องเนยปล่อยนักเรียนเข้าไป 15 นาที ปรากฏว่าอาหารที่โรงอาหารจำหน่ายหมดแล้ว เพื่อนๆ จึงชวนกันออกไปรับประทานอาหารข้างนอก แต่น้องเนยปฏิเสธไม่ยอมออกไป หากนักเรียนเป็นน้องเนยนักเรียนจะปฏิบัติอย่างไร เพราะเหตุใด

_____ ปฏิเสธเพื่อน เพราะรู้สึกอายใจที่ร่วมกันฝ่าฝืนวินัยของโรงเรียน

_____ ปฏิเสธเพื่อน เพราะการฝ่าฝืนระเบียบของโรงเรียนจะต้องถูกลงโทษ

_____ ปฏิเสธเพื่อน เพราะถ้าทำตามกฎของโรงเรียนแล้ว ครูจะได้ชมว่าเป็นเด็กดี

_____ ปฏิเสธเพื่อน เพราะนักเรียนส่วนใหญ่ไม่มีใครหนีออกนอกบริเวณโรงเรียน

_____ ปฏิเสธเพื่อน เพราะการละเมิดระเบียบต่างๆ จะทำให้เกิดความวุ่นวายขึ้น

_____ ปฏิเสธเพื่อน เพราะการทำความชั่วแม้เพียงเล็กน้อยก็จะนำไปสู่การทำชั่วที่ยิ่งใหญ่

ขึ้นทุกที

10. ออยชวนเจมส์ไปชมภาพยนตร์กลางแปลง ซึ่งมาฉายที่สนามของโรงเรียน เจมส์อยากไปชมภาพยนตร์มาก แต่ยังทำการบ้านยังไม่เสร็จ จึงปฏิเสธที่จะไปชมภาพยนตร์ ถ้านักเรียนเป็นเจมส์นักเรียนจะปฏิบัติอย่างไร เพราะเหตุใด

- _____ ไม่ไปชมภาพยนตร์ เพราะกลัวครูทำโทษถ้าทำการบ้านไม่เสร็จ
- _____ ไม่ไปชมภาพยนตร์ เพราะการรับผิดชอบต่อหน้าที่สำคัญสำหรับทุกคน
- _____ ไม่ไปชมภาพยนตร์ เพราะ เป็นนักเรียนต้องรับผิดชอบการเรียนก่อนเรื่องอื่น
- _____ ไม่ไปชมภาพยนตร์ เพราะตกลงกับเพื่อนว่าจะต้องทำการบ้านให้เสร็จก่อน
- _____ ไม่ไปชมภาพยนตร์ เพราะถ้าเป็นคนอื่นเมื่อยังทำการบ้านไม่เสร็จ ก็คงไม่ไป
- เช่นกัน
- _____ ไม่ไปชมภาพยนตร์ เพราะหากทำการบ้านเสร็จแล้วค่อยไปดู คุณพ่อจะให้เงินไปซื้อขนมด้วย

11. อัมมีพี่น้อง 6 คน เธอเป็นลูกคนโต วันหนึ่งแม่ซื้อเสื้อมา 6 ตัวและให้ลูกๆ เลือกเอาคนละ 1 ตัว แต่อัมเกิดชอบและพอใจอยากจะได้ 2 ตัว หากเธอเอาเสื้อไป 2 ตัว น้องอีก 1 คนจะไม่ได้เสื้อ ถ้า นักเรียนเป็นอัม นักเรียนจะปฏิบัติอย่างไร เพราะเหตุใด

- _____ เลือกเอาเสื้อแค่ 1 ตัว เพราะแม่ซื้อมาฝากลูกๆ ทุกคน
- _____ เลือกเอาเสื้อแค่ 1 ตัว เพราะไม่ต้องการให้เกิดการทะเลาะกันในหมู่พี่น้อง
- _____ เลือกเอาเสื้อแค่ 1 ตัว เพราะรู้สึกละเอียดใจแก่ตนเอง เพราะเป็นพี่คนโต
- _____ เลือกเอาเสื้อแค่ 1 ตัว เพราะถ้าเอาเสื้อ 2 ตัว พ่อแม่จะตำหนิได้ว่าเอาเปรียบน้อง
- _____ เลือกเอาเสื้อแค่ 1 ตัว เพราะพ่อแม่จะได้พอใจที่เอื้อเฟื้อแก่น้องๆ
- _____ เลือกเอาเสื้อแค่ 1 ตัว เพราะเป็นพี่คนโตต้องเสียสละ และให้ความยุติธรรมแก่น้องๆ

12. แพนเค้กฝึกวาดรูปกับคุณครูทุกเช้าที่มาโรงเรียน เพื่อส่งไปประกวดภาพวาดในวันประถมศึกษา แพนเค้กวาดรูปตามแบบที่ครูสอนไม่ค่อยสวยและคุณครูก็ตำหนิฝีมือของพานเค้ก หลังจากฝึกวาด

ได้ 2 สัปดาห์ว่าไม่พัฒนาขึ้นเลย แพนเค้กก็เสียใจแต่ไม่ท้อแท้ เมื่อกลับมาบ้านหลังจากทำการบ้าน

เสร็จแล้วก็ห่มนฝึกวาดรูป เมื่อไปโรงเรียนก็ห่มนฝึกวาดรูปกับคุณครูโดยไม่ท้อถอย ถ้านักเรียนเป็น

พานเค้ก นักเรียนจะปฏิบัติอย่างไร เพราะเหตุใด

- _____ ฝึกวาดรูป เพราะอยากให้ครูชมเชยว่าวาดรูปได้สวยขึ้น
- _____ ฝึกวาดรูป เพราะกลัวถูกครูตำหนิที่ไม่ฝึกวาดรูป
- _____ ฝึกวาดรูป เพราะหน้าที่ของนักเรียนที่ดีต้องเชื่อฟังครู
- _____ ฝึกวาดรูป เพราะน่าละเอียดใจมากถ้าท้อถอยต่อการฝึกวาดรูป
- _____ ฝึกวาดรูป เพราะเพื่อนคนอื่นก็พยายามวาดรูปเหมือนกัน
- _____ ฝึกวาดรูป เพราะต้องทำให้ได้ดีเพื่อศักดิ์ศรีขอโรงเรียน

13. ถ้านักเรียนเป็นหมอ เปิดคลินิกส่วนตัวอยู่กับบ้าน มีเด็กคนหนึ่งมาเคาะประตูในตอนที่นักเรียนปิด

ร้านแล้วกำลังจะเข้านอน ด้วยอาการเร่งร้อนให้ไปตรวจรักษาพ่อของเขา ซึ่งเจ็บหนักและไม่สามารถ

เดินทางมาหาหมอได้ เด็กบอกว่าถ้าหมอไม่ไปรักษา พ่อของเขาอาจตายได้ หมอไม่รู้จักกับครอบครัวของเด็กมาก่อน บ้านที่อยู่ของเด็กนั้นเป็นบริเวณที่อยู่อาศัยของคนยากจน ถ้านักเรียนเป็น

หมอ นักเรียนจะปฏิบัติอย่างไร เพราะเหตุใด

_____ ไปรักษา เพราะเราสร้างบุญคุณเอาไว้ไม่เสียหลาย คนไข้ยอมตอบแทนสักครั้ง

_____ ไปรักษา เพราะโดยทั่วไปแล้วเป็นหมอต้องรักษาผู้อื่น

_____ ไปรักษา เพราะการช่วยเหลือจะทำให้ผู้อื่นพ้นทุกข์ได้

_____ ไปรักษา เพราะคุณค่าของชีวิตอยู่ที่การทำประโยชน์แก่สังคม

_____ ไปรักษา เพราะถ้าไม่ไปญาติมิตรสหายของคนเจ็บอาจจะโกรธเคืองแล้วมาทำร้าย

ได้

_____ ไปรักษา เพราะเป็นหน้าที่ของหมอที่ต้องปฏิบัติ

14. ถ้าเพื่อนสนิทของนักเรียนชักชวนนักเรียนหยุดเรียน ประท้วงเรื่องความเข้มงวดกวดขันของ

โรงเรียน เช่นระเบียบเรื่องการแต่งกายและทรงผมของนักเรียน นักเรียนจะปฏิบัติอย่างไร เพราะเหตุใด

_____ ไม่ไปร่วมประท้วง เพราะผู้ใหญ่ เช่น พ่อแม่ ครู อาจารย์ คงไม่ชอบที่ไปทำเช่นนั้น

_____ ไม่ไปร่วมประท้วง เพราะกลัวถูกลงโทษโดยฝ่ายปกครองของโรงเรียน

_____ ไม่ไปร่วมประท้วง เพราะหน้าที่ของนักเรียนก็คือเรียนและประพฤติตามกฎระเบียบของโรงเรียน

_____ ไม่ไปร่วมประท้วง เพราะยึดมั่นในการที่จะศึกษาเล่าเรียนให้เต็มที่

_____ ไม่ไปร่วมประท้วง เพราะระเบียบกฎเกณฑ์ของโรงเรียนเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

จึง

ควรรักษาไว้

_____ ไม่ไปร่วมประท้วง เพราะไม่เกิดประโยชน์อะไรกับตัวเอง

15. ถ้าเพื่อนห้องเดียวกันกับนักเรียน ชวนนักเรียนให้ไปเข้าร่วมพรรคพวกเพื่อทะเลาะวิวาทกับนักเรียน

ห้องอื่นๆ นักเรียนจะปฏิบัติอย่างไร เพราะเหตุใด

_____ ไม่ไปร่วมด้วย เพราะกลัวครูทราบและจะถูกลงโทษ

_____ ไม่ไปร่วมด้วย เพราะคุณครูจะได้ชมเชยว่ารู้จักยับยั้งชั่งใจ

- _____ ไม่ไปร่วมด้วย เพราะคนส่วนมากเห็นว่าการทะเลาะวิวาทเป็นสิ่งที่ไม่ดี
- _____ ไม่ไปร่วมด้วย เพราะการช่วยกันรักษาความสงบเรียบร้อยเป็นการทำประโยชน์
ให้แก่
- _____ โรงเรียน
- _____ ไม่ไปร่วมด้วย เพราะเป็นนักเรียนก็ควรช่วยกันรักษาความสงบเรียบร้อยและ
สามัคคี
- _____ ไม่ไปร่วมด้วย เพราะเห็นว่าคนเราควรมีไมตรีต่อกัน เพื่อจะได้อยู่ด้วยกันอย่างเป็น
สุข

16. ถ้านักเรียนนัดกับเพื่อนๆ จะไปเที่ยวห้างสรรพสินค้า แต่บังเอิญมีธุระจำเป็นไม่สามารถไปตามที่
นัด

ได้ และไม่สามารถแจ้งให้เพื่อนทราบล่วงหน้าได้ เมื่อเจอกันหลังจากนั้นแล้ว นักเรียนจะปฏิบัติ
อย่างไร เพราะเหตุใด

- _____ รีบขอโทษเพื่อน เพราะนักเรียนจะรู้สึกสบายใจที่ได้ขอโทษเพื่อน
- _____ รีบขอโทษเพื่อน เพราะการแสดงมารยาทที่ดีเป็นสิ่งที่ควรกระทำเสมอ
- _____ รีบขอโทษเพื่อน เพราะทุกคนก็ขอโทษถ้าผิดนัดกับเพื่อน
- _____ รีบขอโทษเพื่อน เพราะกลัวว่าจะลำบากถ้าเพื่อนเลิกคบด้วย
- _____ รีบขอโทษเพื่อน เพราะเราต้องมีความรับผิดชอบต่อทุกสิ่งที่เราได้กระทำลงไป
- _____ รีบขอโทษเพื่อน เพราะเป็นหน้าที่ของคนที่ดีผิดนัดที่ต้องกล่าวขอโทษ

ภาคผนวก ค:
คุณภาพเครื่องมือ

ตาราง 8 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามบุคลิกภาพ

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	6.869
2	4.658
3	2.719
4	2.841
5	7.272
6	5.981
7	7.515
8	4.615
9	2.293
10	5.166
11	4.362
12	8.611
13	3.406
14	5.933

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9151

ตาราง 9 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามการเลียนแบบการให้เหตุผลเชิง
จริยธรรมของผู้ปกครอง

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	13.737
2	5.347
3	6.686
4	2.229
5	2.359
6	2.391
7	7.124
8	2.616
9	6.358

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8628

ตาราง 10 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามการเลียนแบบการให้เหตุผลเชิง
จริยธรรมของครู

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	14.779
2	5.381
3	6.680
4	3.877
5	8.004
6	6.458
7	3.490
8	3.977
9	3.650

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9123

ตาราง 11 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามการเลียนแบบการให้เหตุผลเชิง
จริยธรรมของเพื่อน

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	6.391
2	6.903
3	2.868
4	2.529
5	3.817
6	4.105
7	5.534
8	5.603

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7962

ตาราง 12 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	2.514
2	3.656
3	2.560
4	2.947
5	2.837
6	6.863
7	3.320
8	2.281
9	2.554
10	4.372
11	2.688
12	2.453
13	4.128
14	2.241
15	8.409
16	7.948

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8461

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ – ชื่อสกุล	นางสาวศุภรดา สรรพกิจ
วันเดือนปีเกิด	11 ธันวาคม 2523
สถานที่เกิด	จังหวัดเชียงใหม่
ที่อยู่ปัจจุบัน	242/241 หมู่บ้านศุภลักษณ์ ถ.วิภาวดี-รังสิต แขวงสีกัน เขตดอนเมือง กทม. 10210 โทร. 086-603-4416
ตำแหน่งงานปัจจุบัน	พนักงานบริษัท Okuma Techno (Thailand) Ltd.
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ.2535	ประถมศึกษา โรงเรียนเรยีนาเชลีวิทยาลัย
พ.ศ.2538	มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเรยีนาเชลีวิทยาลัย
พ.ศ.2541	มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย
พ.ศ.2546	วิทยาศาสตร์บัณฑิต วท.บ. (จุลชีววิทยา) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เชียงใหม่
พ.ศ. 2551	การศึกษามหาบัณฑิต กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร